



# LATVIJAS UNIVERSITĀTE

## HUMANITĀRO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

studiju virziena

**TULKOŠANA**

### PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2015/2016. akadēmiskais gads

Studiju virziens akreditēts no 14.05.2013 līdz 28.05.2019

Studiju virziena vadītājs asoc. profesors Andrejs Veisbergs

Apstiprināts Humanitāro zinātņu fakultātes domē 07.11.2016.

Domes lēmums Nr. 2251-V12-2-23

Apstiprināts Latvijas Universitātes Senātā 27.02.2017.

Senāta lēmums Nr. 84

## Saturs

1	STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS.....	5
1.1	Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju .....	5
1.2	Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa .....	6
1.3	Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti.....	6
1.4	Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze .....	9
1.5	Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra .....	10
1.6	Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums .....	10
1.6.1	Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai.....	10
1.6.2	Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai .....	10
1.6.3	Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām .....	12
1.6.4	Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros	15
1.7	Informācija par ārējiem sakariem:.....	23
1.7.1	Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs	23
1.7.2	Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji .....	24
1.7.3	Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām	26
1.7.4	Studiju programmas vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml. ....	26
1.8	Kvalitātes nodrošinājums un garantijas.....	27
1.8.1	Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība .....	27
1.8.2	Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā.....	27

1.8.3	Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas.....	27
2	Profesionālās maģistra studiju programmas KONFERENČU TULKOŠANA raksturojums.....	29
2.1	Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija .....	29
2.2	Studiju programmas mērķi un uzdevumi .....	29
2.3	Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti .....	29
2.4	Uzņemšanas noteikumi .....	30
2.5	Studiju programmas plāns .....	31
2.6	Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana) .....	32
2.7	Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	34
2.8	Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem .....	35
2.9	Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana .....	40
2.10	Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija .....	41
2.11	Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija .....	42
2.12	Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām.....	43
2.13	Informācija par studējošajiem pārskata periodā .....	45
2.14	Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā.....	45
2.15	Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā.....	46
2.16	Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā .....	49
3	Profesionālās maģistra studiju programmas RAKSTISKĀ TULKOŠANA raksturojums.....	50
3.1	Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija .....	50
3.2	Studiju programmas mērķi un uzdevumi .....	50
3.3	Stimulēt studentu radošo domāšanu un patstāvīgo mācīšanos, kā arī veicināt viņu vēlēšanos turpināt mācības doktorantūrā. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti.....	50

3.4	Uzņemšanas noteikumi .....	51
3.5	Studiju programmas plāns .....	52
3.6	Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana) .....	54
3.7	Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība).....	59
3.8	Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem .....	60
3.9	Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana .....	69
3.10	Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija .....	70
3.11	Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija .....	74
3.12	Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām .....	75
3.13	Informācija par studējošajiem pārskata periodā .....	76
3.14	Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā.....	76
	Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā.....	77
3.15	Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā .....	78
4	KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM.....	79
4.1	Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām. ....	79
5	STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI .....	79
5.1	Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju	79
5.2	Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno .....	81
5.3	Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā .....	86

5.4	Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā .....	86
5.5	Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi.....	87
5.6	Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu.....	87

# 1 STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

## 1.1 Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar augstskolas vai koledžas kopējo attīstības stratēģiju

Studiju virziena (turpmāk SV) raksturojumā 2015./2016.akad. gadā izmaiņu nav; datus par virziena studiju programmām snieguši attiecīgo SP direktori. Studiju virziens ir vienots veselums, programmas aktuālas, mērķi/uzdevumi skaidri un sasniedzami, viss saskaņots ar augstskolas stratēģisko attīstību: ar Maģistra līmeņa studiju attīstības stratēģiju LU Stratēģiskajā plānā 2010.-2020. gadam (apstiprināts 24.05.2010. Senāta sēdē, lēmums Nr. 370).

izcilība – Konferenču tulkošana – vienīgā ES atzītā programma Latvijā (*centre of excellence*)

Jaunrade – regulāra finanšu piesaiste no ES (ap 30 000 eiro gadā).

Atvērtība – Tulki un tulkotāji veicina Latvijas kultūras un latviešu valodas atpazīstamību pasaulē. LU nodrošina latviešu valodas saglabāšanu un attīstību akadēmiskajā vidē un kultūrā.

Vairums kursu notiek svešvalodās, daļa multilingvāli

Uzņemam citu augstskolu labākos absolventus

Sekojam Eiropas augstākās izglītības procesiem

Programmas un kursus vada nozares profesionāļi, kas aktīvi veic starptautiski nozīmīgu zinātnisko darbu

Studenti (īpaši rakstiskie tulkotāji) tiek iesaistīti zinātniskajā darbā

Pasniedzējiem ir ciešs kontakts ar ES institūcijām, tā nodrošinot maģistrantu saikni ar darbadevējiem

Starptautiskā sadarbība ar ES institūcijām

Virziens „Tulkošana” ir ļoti perspektīvs Latvijas apstākļos (tulkošanas tirgus ir plašs, ar tendenci attīstīties). LU šis virziens ir kvalitatīvāk izveidots (arī zinātniskās pētniecības ziņā) nekā citās Latvijas augstskolās. Konferenču tulkošanas programma ir **unikāla nišas programma** Latvijā, jo vienīgā gatavo tulkus ES institūcijām un ir ES izvēlētais partneris valstī. Katrā ES valstī ir viens šāds *centre of excellence*, ko ES institūcijas atbalsta dažādos veidos (Sadarbības līgumus skat. pie programmas apraksta). Šīs programmas absolventi veido ap 95% no ES institūcijās akreditētajiem tulkiem. Programma ilgst 2 gadus un tiek realizēta ik pa diviem gadiem. Šāds risinājums atbilst pieprasījumam pēc tulkiem Eiropā un Latvijā. ES institūciju atbalsts ļauj veidot mazas grupas mazāk populārās valodās, iepirkt tehnoloģijas un citādi uzlabot apmācību.

Programmas tālāka dažādošana nav atbalstāma objektīvi, jo visai ierobežots ir kandidātu skaits ar augsta līmeņa valodu zināšanām citās valodās. Programma ir optimāla un tuvākajos gados nav iemesla to būtiski mainīt.

PMSP „Rakstiskā tulkošana“ ir Eiropas Tulkošanas maģistra programmu tīkla (EMT) locekle. Tīkla darbību kūrē Eiropas Komisija, un tajā ar stingru atlasi iekļautas programmas, kuras sagatavo tulkošanas speciālistus atbilstoši saskaņotiem tulkotāja izglītības standartiem. Programmā ir izveidota ilgtermiņa sadarbība ar darba devējiem Latvijā un Eiropā, kuri nodrošina studentiem prakses vietas, tajā skaitā Eiropas Savienības iestādēs. PMSP "Rakstiskā tulkošana" piedalās Eiropas Komisijas sponsorētajā Viestulkotāju programmā (VTS). Programmā ir vairākas apakšprogrammas, kas nepieciešamas kvalitatīvai tulkotāju sagatavošanai Eiropā un vietējā tirgū pieprasītās valodu kombinācijās atbilstoši Eiropas Savienības daudzvalodības politikai, kuru īsteno arī Latvija.

Virziena programmas, lai gan formāli līdzīgas (tulkošana, valodas), nav iespējams apvienot, jo profesijas ir pilnīgi atšķirīgas, prasmes un kompetences - arī. Arī citu valstu pieredze rāda, ka ar šādu tulkošanas programmu apvienošanu izmaksas tikai kāpj, jo programmu mazākas redzamības dēļ tirgus pārstāvjiem, kas iepriekš programmas atbalstījuši, var zaudēt interesi šo atbalstu turpināt.

## **1.2 Studiju virzienam atbilstošo studiju programmu kopa, tās attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa**

SV attīstības pamatprincipi un vērtība Latvijas attīstības kontekstā 2015./2016. akad. gadā nav mainījušies. Studiju virzienā ir divas programmas – Konferenču tulkošana un Rakstiskā tulkošana. Abas pēc satura apvieno jēga un termins – tulkošana, kas iekļauj vairāku valodu sastatījumu, tās vieno latviešu valodas izmantošana (LR valsts valodas statusa nodrošināšanai, kas minēta Satversmē un daudzos citos valsts nozīmes tiesību aktos) gan valsts pamatfunkciju pildīšanai, gan saziņai un informācijas pārnesi no citām valodām. Tai pašā laikā programmas atspoguļo abām profesijām un arī programmām nepieciešamās visai atšķirīgās prasmes un kompetences.

## **1.3 Studiju virziena un studiju programmu atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti**

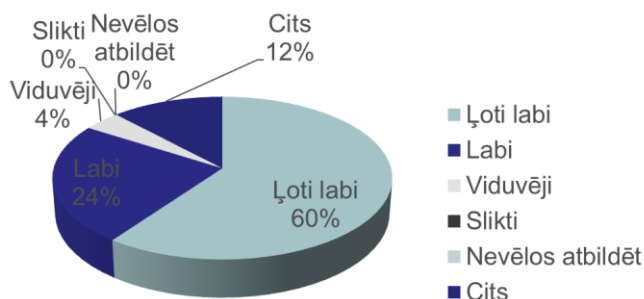
**Rakstiskā tulkošana:** Studiju programmas atbilstību darba tirgus pieprasījumam nosaka vairāki faktori.

Programmas realizācijā aktīvi piedalās arī tulkošanas tirgus pārstāvji, gan veidojot kopprojektus, gan piedaloties mācību procesā kā vieslektori, gan piedāvājot prakses vietas. Notiek sadarbība Eiropas Komisijas programmā „Visiting Translator”. Vismaz reizi semestrī ar studentiem kopā ar LU pasniedzējiem strādājis kāds Eiropas Komisijas Tulkošanas dienesta darbinieks – profesionāls tulkotājs.

Pārskata periodā studentu tulkošanas uzdevumu vērtēšanā tika iesaistīti darba devēji. Viņu stingrās, bet pamatotās prasības studentu veiktajiem tulkojumiem ļāva studentiem vērtēt savu sniegumu tirgus prasību kontekstā. Savukārt darba devēji studentu tulkošanas prasmes (terminoloģija, saturiskā precizitāte, gramatika) vērtēja kā samērā augstas.

2013. gada novembrī un decembrī veiktā apjomīgā darba devēju intervija (25 respondenti – tulkošanas nozares pārstāvji (tulkošanas aģentūras u.c.)) iezīmēja jomas programmas pakāpeniskai uzlabošanai. Ieskats 2013. gada aptaujā:

### 1. Kā Jūs vērtējat Jūsu uzņēmuma/iestādes darbinieka, LU HZF absolventa sagatavotību, pildot savus amata pienākumus un uzdevumus?



### 2. Kas (kāds tematiskais studiju kurss, kādu zināšanu un iemaņu apguve u.c.) būtu turpmāk iekļaujams programmā "Rakstiskā tulkošana", lai tā optimāli sekmētu tās absolventu veiksmīgu darbu Jūsu uzņēmumā/ iestādē?

-latviešu valodas gramatika, sintakse un stilistika: «joprojām darbā piesakās tulkotāji ar nepietiekamām latviešu valodas zināšanām»;

-SDL Trados, CAT rīki: «Dziļāka Trados apmācība», «Dažādu tulkošanas rīku padziļināta apguve (memoQ, Worfast, Studio 2011/2014)», «CAT rīku apmācību un ne tikai Trados, jo tas jau sen vairs nav rīks, kuru tulkošanas uzņēmumi lieto visvairāk, piemēram, rīkus kā MemoQ, Transit, Idiom etc.»;

-terminoloģijas darbs: «cilvēkiem trūkst iemaņu darbā ar datubāzēm, strādājot ar atsauces materiāliem», «terminoloģijas pamati, darbs ar terminoloģijas datubāzēm»;

-vairāk speciālizēto kursu: tehniskā tulkošana, juridisko tekstu tulkošana, farmācijas nozare, literārā tulkošana, «zināšanas un tulkošanas iemaņas ģeogrāfijas, zinātnes, kultūras, vēstures un tehnoloģiju jomā»;

-tekstu rediģēšana; tekstu noformēšana; «kā sagatavot dažāda veida lietišķos dokumentus»;

-darba ētika;

-uzņēmējdarbības pamati.

Izmantojot šos rezultātus, pārskata periodā programmā ieviesti šādi uzlabojumi:

Papildus programmā regulāri mācītajiem tulkošanas rīkiem Trados Studio un MemoQ studenti sākuši apgūt arī tirgū populārāko jaunās paaudzes tulkošanas rīku Memsource;

Programma attīsta studējošo iemaņas darbā ar terminoloģiju. Aizstāvēti vairāki maģistra darbi par terminoloģijas jautājumiem, studenti izstrādājuši arī tulkošanas studiju terminoloģiju, kas publicēta internetā, lai palīdzētu visiem tulkošanas nozares speciālistiem lietot savas nozares metavalodu: [http://www.rakstiskatulkosana.lu.lv/fileadmin/user\\_upload/lu\\_portal/projekti/rakstiskatulkosana/Termin\\_Jedzieni\\_Zauberga.pdf](http://www.rakstiskatulkosana.lu.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/projekti/rakstiskatulkosana/Termin_Jedzieni_Zauberga.pdf)



Lai stiprinātu studentu latviešu valodas zināšanas, pēc darba devēju ieteikuma uz tikšanos ar studentiem aicināti vieslektori, tulkotāji un pētnieki, kam ir īpaši nopelni latviešu valodas kopšanā – Uldis Bērziņš, Guntars Godiņš, Dite Liepa u.c. Šo speciālistu izcilā latviešu valoda motivējusi studentus nopietnāk pievērsties savas dzimtās valodas kopšanai, viņu padomi valodas lietojumā un tulkošanā palīdzējuši novērst izplatītas jauno tulkotāju kļūdas.

Studenti regulāri iesaistās darba devēju rosinātos projektos: Jāņa Rozes apgāda projektā par ārzemju literatūras recenzēšanu no tulkošanas lietderības skatpunkta; Skrivanek Baltic jauno tulkotāju konkursā; regulāri tiek veikts nopietns darbs LU mājas lapas un LU studentu portāla „E-karjera” tulkošanā.

Viena studente pārskata periodā ieguvusi Ad Verbum tulkošanas stipendiju.

Studenti pēc prakses perioda palikuši pastāvīgā darbā prakses vietā (Zane Vilciņa Nordtext).

Studentu maģistra darbi veltīti tulkotāja profesijai aktuālu tēmu izpētei un apliecina tulkošanas studiju lomu tajā (Elīna Balgalve „Tulkotāja profesijas statuss Latvijā”).

Divi programmas absolventi pārskata periodā izturējuši Eiropas Komisijas EPSO tulkotāju eksāmenu (labs rādītājs, ņemot vērā ļoti lielo konkurenci un īpaši augstās prasības) un dalījušies savā pieredzē ar esošajiem studentiem.

Kopā ar NVO „Droša māja” tiek realizēts projekts kontaktulku izglītošanai darbā ar patvēruma meklētājiem. Projektā notikusi G. Ločmeles lekcija (2 st.) par tulku darba ētiku. Lekcijas auditorija – tulki, kas nav guvuši tulka izglītību, bet sniedz tulka pakalpojumus patvēruma meklētājiem tiesā, policijā u.c. iestādēs.

Līdzīgi iepriekšējai darba devēju aptaujai vairākums darba devēju vērtē absolventu sagatavotību kā ļoti labu. Pārskata perioda aptaujās vairākkārt atzīmēts, ka absolventiem ir laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, tie bija spējīgi uzreiz patstāvīgi veikt savus darba pienākumus. Pārējie aptaujātie atzīmējuši, ka praktikants spēja veikt savus darba pienākumus pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā. Ja iepriekšējo aptauju ieteikumos parasti izskanējusi vēlēšanās vēl vairāk specializēt sagatavošanu un iekļaut mācībās vēl lielāku klāstu elektronisko rīku, tad pārskata periodā dominēja interese veidot „kādas kopīgus projektus mašīntulkošanas jomā, arī sadarboties pētniecībā, tādējādi stiprinot vēl vairāk Latvijas Universitātes prestižu Latvijā un ārvalstīs”. Sīkāk par darba devēju aptaujām PMSP „Rakstiskā tulkošana” programmas pašnovērtējuma sadaļā.

### **Konferenču tulkošana:**

Konferenču tulkošanas tirgus Latvijā un Eiropā pēc krīzes ir stabils. Sakarā ar Latvijas prezidentūru ES Padomē bija liels kāpums pieprasījumā. Sadarbība ar Briseles institūcijām ir cieša, un nodrošina gan programmas kvalitāti gan savstarpēju informētību par darba iespējām. Latvijas darba devēji – STROMBUS, SKRIVANEK u.c.

Tika aptaujāti galvenie Briseles darba devēji Eiropas Komisijas un Eiropas Parlamenta tulkošanas dienesti (Skat. Pie programmas), vietējie tulkošanas biroji un aģentūras. Tulku pakalpojumi ir pieprasīti, un, lai gan vairs nav strauja apjoma kāpuma, pieprasījums pēc jauniem tulkiem un valodu kombinācijām saglabājas. Darba devēju aptaujas ES institūcijās ir pozitīvas (100% sagatavotības līmenis vērtēts kā labs vai teicams). Analīzes secinājumi tiek iekļauti programmas optimizācijā. Ņemot vērā mazāku plānojamo pieprasījumu pēc konferenču tulkiem, tika samazināts programmai atvēlēto budžeta vietu skaits no 20 uz 15.

## 1.4 Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Stiprās puses:

- Pieredzējuši profesionāli mācībspēki ar plašiem starptautiskiem kontaktiem.
- Labs tehniskais nodrošinājums.
- Regulārs ES projektu papildfinansējums Konferenču tulkošanas programmā, lai varētu apgūt mazās valodas mazās grupās.
- Programmas paplašināšana (salīdzinot ar līdz šim realizētajām 1 un 1,5 gadu programmu), lai uzlabotu kultūras un valodu zināšanas.
- Ļoti laba sadarbība ar Eiropas institūcijām un starptautiskiem un vietējiem uzņēmumiem.
- Vēl arvien liels un finansiāli pievilcīgs darbavietu piedāvājums spēcīgākajiem absolventiem.
- Iespēja veikt regulārus projektus ar ES institūcijām un saņemt to atbalstu (stipendijas studentiem, pedagoģiskā palīdzība, kvalifikācijas celšana).
- Programmas atbilstība modernākajām ES un starptautiskajām programmām šajā jomā.

Vājās puses:

- Nesamērīgs atalgojums LU pasniedzējiem salīdzinot ar atalgojumu tulkiem vietējā, un īpaši ES tulkošanas tirgū.
- Ierobežots profesionālu pasniedzēju skaits tulkošanā.
- Ierobežotais kandidātu skaits iestājekšāmenos (vājas svešvalodu zināšanas).
- Iespējama pirmā semestra nespēja kompensēt nepietiekami augstās svešvalodu zināšanas.
- Studentu noslogotība ārpus programmas (lielākā daļa strādā).
- Mācībspēku aizņemība gan LU, gan arī ārpus tās.

Iespējas

- kvalifikācijas celšana iepriekšējiem programmu beidzējiem,
- Arābu, ķīniešu valodas pievienošana,
- Plašāka ārzemju studentu piesaiste no latviešu diasporām .

Draudi

- Nespēja piesaistīt kvalificētus jaunus pasniedzējus pie nesamērīgas LU algas, piemēram, profesionāls tulks pelna 500-1000 eiro dienā.
- Eiropas savienības teorētiskas izjukšanas iespēja, kas radikāli mainītu tulkošanas tirgus situāciju, pārejot uz citu valodu pieprasījuma sistēmu un valodu kombinācijām
- Birokrātiskais slogs gan Latvijā gan ES projektu dokumentācijā, kas strauji aug.

## **1.5 Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra**

SV pārvaldības struktūra, tās efektivitāte, darbības demokrātiskums 2015./2016. akad. gadā nav mainījušies. Personāla un studējošo pienākumi un atbildība nemainīgi izriet no LU un IZM attiecīgajiem normatīvajiem dokumentiem. Pārvaldību veido virziena direktors, programmu direktori kā arī HZF studiju padome un dome, kas apstiprina lēmumus.

## **1.6 Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums**

### **1.6.1 Finanšu resursi studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai, kā arī akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai. Finanšu resursu izmantošanas kontrole un ilgtspēja. Finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai**

2015./2016. gadā samazinājās studiju maksas apmērs par 20%.

Atlīdzība docētājiem ir proporcionāli no plānotās darba slodzes akadēmiskajā gadā veicot akadēmiskā personāla darba uzdevumus. Papildus mērķa finansējumu piešķirumi no projektiem papildina iespējas ieguldīt studiju darbā un zinātnē.

Finanšu resursu pārvaldības principi ir saglabāti nemainīgi pēdējo 4 gadu laikā un to raksturo stabilitāte atlīdzības noteikšanas principiem. Nestabilitātes situācija personāla atlīdzībai veidojas slodžu svārstību rezultātā strauju studentu skaitu svārstību rezultātā.

Akadēmiskā personāla pētniecības darbība tiek nodrošināta pēc projektu principa un tos ietekmē gadījuma un veiksmes faktors, kā arī jomas popularitātes nozīme sabiedrības procesos. Projektu pārvaldības princips pētnieciskās darbības nodrošināšanai rada augstu riska pakāpi pētniecības darba ilgtspējai. Studiju ieņēmumi ir vienīgais stabils finansējuma avots, kas nodrošina ilgtspēju studijās un pētniecībā.

Studējošo pašpārvaldes darbības nodrošināšanai tiek centralizēti novirzīti līdzekļi un to apguve fakultātē netiek apstiprināta. Studentu pašpārvalde reizi gadā organizē Studentu zinātnisko darbu konferenci.

Bibliotēkas resursu nodrošinājumu koordinē LU Bibliotēka.

### **1.6.2 Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai**

Programmās ir iesaistīti daudzi pasniedzēji, bet tie programmās strādā atšķirīgu slodžu apjomos, piemēram Veisbergam darbs Konferenču tulku programmā veido ap 80%, Ločmelei Rakstiskās tulkošanas programmā - aptuveni 80% darba slodzes, kamēr

dažiem pasniedzējiem, Mozerei, Liepiņai - tikai 10% no kopējās slodzes. Tāpēc pašnovērtējumā dati doti galvenokārt par pasniedzējiem, kam šīs programma veido slodzes lielu daļu.

#### Konferenču tulkošana

Veisbergs	Dr. Habil.
Ločmele	Dr.
Šalme	Dr.
Norvele	Dr.
Gaile	Maģ.
Liepiņa	Dr.
Bicjutko	Maģ.
Brēde	Dr.
Taube	Dr.
Mozere	Maģ.

#### Rakstiskā tulkošana

Barišņikova	Dr.
Brēde	Dr.
Elsberga	Maģ.
Gizeleza	Maģ.
Kļaviņš	Maģ.
Kopoloveca	Maģ.
Koroļova	Maģ.
Kurpniece	Dr.
Liepiņa	Dr.
Ločmele	Dr.
Lokmane	Dr.
Ozoliņa	Dr.
Penēze	Dr.
Ritenbrga-Kindlere	Maģ.
Sproģe	Dr.
Šalme	Dr.
Veisbergs	Dr. Habil.
Žīgure	Maģ.

Kopā virzienā.

Divpadsmit mācībspēkiem ir doktora grāds, viens mācībspēks ir habilitētais doktors.

Profesori	3 (2 doktori, 1 habilitētais doktors)
Asoc.profesori	5 (visi doktori)
Docenti	5(visi doktori)
Lektori	6
Lektora p.i.	1
Pasniedzēji	3

SV TULKOŠANA programmās iesaistītais akadēmiskais personāls - 23, vairāk nekā 1/3 no tiem ir profesūras līmeņa docētāji. Personāla ataudzes rādītāji ir labi, jo gandrīz 1/4 ir lektori, lielākoties - jaunie kolēģi ar doktora grādu.

Angļu un citās valodās, kas iesaistītas programmās, docētāju valodas zināšanu līmenis ir atbilstošs.

Valsts valodas zināšanas C līmenī ir obligāts priekšnoteikums, pretendējot uz akadēmisko amatu LU.

### **1.6.3 Studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām**

- datorklase ar datoru un tulkošanas virzienam nepieciešamo programmu nodrošinājumu 25 personām;

- datorklase ar datoru un tulkošanas virzienam nepieciešamo programmu nodrošinājumu 32 personām;

- datorklase ar datoru un tulkošanas virzienam nepieciešamo programmu nodrošinājumu 20 personām;

- datorklasēs un uz individuālajiem datoriem pieejamas tulkošanas programma TRADOS, statistikas programma SPSS, tulkošanas programma MemoQ, tulkošanas programma Memsources, teksta apstrādes programma WordSmith;

- 80% auditoriju telpu aprīkotas ar datortehniku gaismas projektoriem, lielākās aprīkotas arī ar audiosistēmām, pieejami datoru elektrības avoti.

- divas sinhronās tulkošanas laboratorijas/kabineti ar 11 vietām

**LU Bibliotēkā** ir pieejami informācijas resursi atbilstoši Latvijas Universitātes studiju programmām un pētniecības virzieniem. Bibliotēka nodrošina informācijas resursu<sup>1</sup> iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 1,7 milj. informācijas resursu vienību, kas Humanitāro zinātņu fakultātē studējošajiem pieejami 8 bibliotēkās bez ierobežojuma, kā arī vairāk kā 250 000 e-resursu tiešsaistē<sup>2</sup> (e-grāmatas, e-žurnāli, abonētās, atvērtās piekļuves, izmēģinājuma pieejas datubāzes). Kopumā Bibliotēkas krājumā valodniecības nozarē ir 19 359 grāmatu eksemplāri, 2201 periodisko un seriālizdevumu eksemplāru, 31 859 grāmatu

<sup>1</sup> Informācijas resurss-iespieddarbs, nepublicēts materiāls un elektronisks izdevums.

<sup>2</sup> E-resursi tiešsaistē-informācijas resursi, kas pieejami globālajā tīmeklī izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

eksemplāri literatūrzinātnē un 2945 periodisko un turpinājumizdevumu eksemplāru (dati uz 2016.24.X).

<b>Valodniecība</b>				
Drukātie izdevumi		Sadalījums pa valodām		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Angļu	Krievu	Latviešu
19359 eksemplāri	2201 Eksemplāri	8924 eksemplāri	7884 eksemplāri	20950 eksemplāri
<b>Literatūrzinātne</b>				
Drukātie izdevumi		Sadalījums pa valodām		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Angļu	Krievu	Latviešu
31859 eksemplāri	2945 eksemplāri	9594 eksemplāri	7828 eksemplāri	15760 eksemplāri

Latvijas Universitātes [e-resursu repozitorijā](#) Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu apkopošanu, saglabāšanu, brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi.

Humanitāro zinātņu bibliotēkā ir pieejami pieprasītākie un aktuālākie informācijas resursi: 9242 grāmatas un 1027 periodiskie un seriālizdevumi valodniecībā, 16379 grāmatas un 1375 periodiskie un seriālizdevumi literatūrzinātnē. Kopējais drukāto izdevumu krājuma apjoms valodniecībā un literatūrzinātnē ir 28 023 vienību (dati uz 2016.24. X).

<b>Valodniecība</b>				
Drukātie izdevumi		Sadalījums pa valodām		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Angļu	Krievu	Latviešu
9242 eksemplāri	1027 eksemplāri	3251 eksemplāri	3102 eksemplāri	11647 eksemplāri
<b>Literatūrzinātne</b>				
Drukātie izdevumi		Sadalījums pa valodām		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Angļu	Krievu	Latviešu
160379 eksemplāri	1375 eksemplāri	4357 eksemplāri	3724 eksemplāri	13725 eksemplāri

LU Bibliotēka regulāri, pēc LU Studiju departamenta lūguma pārbauda un izvērtē studijuursos minētos informācijas resursus pirms šo kursu akreditācijas, lai konstatētu, vai tajos norādītie informācijas resursi ir pieejami Bibliotēkā.

Katru gadu LU struktūrvienībām centralizēti tiek piešķirts finansējums informācijas resursu iepirkumam, kas ir atkarīgs no studējošo un akadēmiskā personāla skaita akadēmiskajā gadā.

Struktūrvienības izmanto piešķirto finansējumu grāmatu iegādei, kas nepieciešamas studiju procesa nodrošināšanai, nozarei abonējamo datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai, kas veido nozaru kolekcijas LU Bibliotēkā.

Pamatojoties uz fakultātes akadēmiskā personāla pasūtījumiem, kas ievadīti un apstiprināti LUIS, Bibliotēka veic informācijas resursu iepirkumu. 2016. gadā HZF informācijas resursu iegādei piešķirtais finansējums ir 10 471 EUR. HZF regulāri, papildus centralizēti piešķirtajam finansējumam informācijas resursu iegādei, sedz atsevišķu informācijas resursu iegādi arī no fakultātes budžeta.

2016. gadā LU Bibliotēkā humanitārajās zinātnēs pieejami 40 nosaukumu drukātie periodiskie izdevumi, divi nosaukumi - elektroniskā veidā. Kopumā Bibliotēka katru gadu nodrošina pieeju vidēji 200 drukātajiem periodiskajiem izdevumiem, 12 elektroniskajiem žurnāliem, atbilstoši fakultāšu konkrētās studiju programmas mācībspēku pasūtījumiem.

Kopš 2011.gada Bibliotēka iepērk e-grāmatas. Pēc HZF akadēmiskā personāla ieteikuma ir iepirktas 59 e-grāmatas, kas pieejamas Dawsonera platformā. E-grāmatas humanitārajās zinātnēs pieejamas arī EBSCO eBooks Academic Collection.

Datubāzēs – Thesaurus Linguae Graecae, Oxford Reference Online:Premium Collection, Cambridge Journals Online, Emerald, JSTOR, Oxford Handbooks, Oxford Journals, Proquest Dissertations and Theses un Taylor Francis Social Sciences & Humanities library ir pieejama informācija humanitārajās zinātnēs.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem, saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

2015. gadā LU Bibliotēka apkopoja datus par LU bakalauru studiju kursu aprakstos ietvertu obligāto informācijas avotu nodrošinājumu. HZF tika izpētīti 623 bakalaura studiju programmu kursi. Izanalizējot datus, tika konstatēts, ka Bibliotēkā pieejami 52%<sup>3</sup> no HZF studijuursos minētajiem obligātajiem informācijas avotiem. No HZF studijuursos minētajiem obligātajiem informācijas resursiem Bibliotēkā nav pieejami 35 %, bet 13 % no tiem ir izdevumi, kuru izdošanas gads nesakrīt ar studiju kursu aprakstos norādītajiem.

LU Bibliotēkas 8 nozaru [bibliotēku darba laiks](#) ir pielāgots studentu ērtībām, tāpat 3 nozaru bibliotēkas ir atvērtas vasaras periodā. [Humanitāro zinātņu bibliotēkas](#) telpas ir atvērtas studējošiem ērtā laikā, 52 stundas nedēļā. Savukārt Dabaszinātņu bibliotēka ir pieejama 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī.

---

<sup>3</sup> LU realizēto studiju programmu 100 % informacionālais nodrošinājums (bakalaura un maģistra studijām – informācijas resursu 100% pieejamība bibliotēkas krājumā) / LU Bibliotēkas stratēģiskā darbība LU stratēģiskā plāna 2010. – 2020.g. realizācijai. LU rīkojums Nr.1/11. 23.01.2012..

Lietotājiem nozaru bibliotēkās ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Bibliotēkā ir iespēja pieprasīt un saņemt nepieciešamos informācijas resursus no krātuves, izmantot pašapkalpošanās iekārtas izdevumu izsniegšanai, nodošanai un lietošanas termiņu pagarināšanai, izmantot pašapkalpošanās kopēšanas iekārtas un bezmaksas skenēšanas iespējas utt. Nozaru bibliotēkās tiek nodrošināti visi [pakalpojumi](#), kas veicina patstāvīgu studiju veikšanu.

#### **1.6.4 Zinātniskās pētniecības un radošās darbības īstenošana studiju virziena ietvaros**

Akadēmiskais un piesaistītais personāls veic zinātnisko darbu mutiskās tulkošanas un tulkošanas jomā. Programmā nodarbinātie pasniedzēji ir aktīvi pētnieki, piedalās konferencēs, publikācijās. Pētījumu rezultāti publicēti starptautiskos izdevumos, praktiskie aspekti tiek aprobēti Eiropas institūcijās, piemēram Veisbergs regulāri lasa lekcijas Eiropas Komisijas, Eiropas Parlamenta, ECOSOC tulku dienestos. Konferenču tulkošanas programmas studenti veido terminoloģijas glosārijus, kas tiek izmantoti prof. Veisberga un Tildes kopprojektā Latviešu-angļu datorvārdnīcas atjaunošanā un papildināšanā.

Rakstiskās tulkošanas programmā studenti pasniedzēju vadībā papildina un korigē ES datubāzes. Otrā gadā (šogad) studenti raksta maģistra darbus. To tematika ir tieši saistīta ar mutiskās/konferenču tulkošanas jomu, terminoloģiju.

Nodaļā tiek regulāri izdots **zinātnisko rakstu krājums** “Sastatāmā un lietīšķā valodniecība” (XVI sējums 2016. gadā), kur iekļauti dažādu autoru pētījumi tulkošanas teorijas, leksikogrāfijas, terminoloģijas un leksikoloģijas jomās.

A. Veisberga un G. Ločmeles raksti par tulkošanas jautājumiem pieņemti izdevniecībā Elsevier, kurā izdotos rakstus citē prestižas datu bāzes. Fakultāte finansējums ļāva katram mācībspēkam piedalīties vienā starptautiskā vai vietējā konferencē Latvijā, daļēji sedza trīs ārzemju konferences apmeklējumu.

Tulkošanas aģentūra Ad Verbum turpinājusi atbalstīt programmas studentu zinātnisko darbību, piešķirot tās studentiem pētniecisko stipendiju translatoģijā.

2015. gada 11. decembrī notika lasījumi „Tulkotāja meklējumi un atradumi”. 2016. gada 20. maijā notika 2. pētnieku un studentu konference „Aktuāli jautājumi tulkojumzinātnē”, kuru rīkoja LU HZF Sastatāmas valodniecības un tulkošanas nodaļa un Latvijas Tulku un tulkotāju biedrība. Izdoti abu konferenču tēžu krājumi.

Studentu zinātniskais darbs apkopots maģistra darbos. Daži no darbiem devuši ierosmi turpināt studijas doktorantūrā.

##### **A.Veisberga zinātniskais darbs:**

Lekcija latviešu diasporas valodas skolotājiem 28.7.2015.

Lekcija Latviešu valodas aģentūras rīkotās tālākizglītotāju profesionālās kompetences pilnveides semināra programmā 17.8.2015

Referāts “Translation Scene in Latvia during the German Occupation”. Baltic Studies in Europe Conference. Marburg. 9.9.2015.



Uzstāšanās Letonikas 6. Kongresa sekcijā "Gramatikas jēdzienu sistēmiskums un sastatāmība" 11.09.2015.

Ziņojums .Eiropas valodas resursu koordinācijas seminārs. ELRC. Rīga 6.10.15.

Referāts "Wordplay in simultaneous interpreting". *the Second International Conference on Cognitive Research on Translation and Interpreting*. Macau: University of Macau. 5.11. 2015.

Lekcija Valodas laipa ārstiem 11.11.2015

Referāts "Terminoloģija – politiskās un lingvistiskās izvēles". Darba seminārs TERMINOLOĢIJAS PROBLEMĀTIKA EIROPAS UN LATVIJAS KVALIFIKĀCIJU IETVARSTRUKTŪRU KONTEKSTĀ 14. 12. 2015.

Referāts *Tulkokumkritika neatkarīgas Latvijas laikā*. LU zin. konference 8.2.2016

Lekcija Eiropas Parlamenta tulku nodaļā Briselē. 16.2.2016.

VVK seminārs "Mediju valoda" vadītājs. 1.3.2016.

Videokonference ar studentiem Eiropas Parlaments. 4.3.2016

Lekcija Eiropas Ekonomikas un Sociālo lietu komitejas Tulkotāju nodaļā Briselē. 15.3.2016

Referāts "Frazeoloģija un frazeoloģismi – teorija un prakse Mīlenbaha-Endzelīna vārdnīcā" . *Starptautiskās zinātniskās konference "Valodas gramatiskās un leksiskās sistēmas variatīvums" LU HZF*. 17.3.2016.

Referāts "Frazeoloģija Mīlenbaha-Endzelīna vārdnīcā". *Latviešu valodas vārdnīcas pēdējā sējuma iznākšanas septiņdesmitgadiem veltīta zinātniskā konference*. 15.4 2016.

Plenārreferāts "Translation paradigms (defensive and defective) in Latvia during the first independence period (1918-1940)". Rīga international LINC. 26.5.2016.

Referāts *The Shifts in Translation Policies in Latvia during the Soviet and German Occupations in Latvia (1939-1945)*. Perspectives of Baltic Philology III. International Conference "The Apocalypse and the Ends of the Worlds" Poznana 16-17.6.2016.

#### **A.Veisberga publikācijas:**

Interference tulkojumvalodā un tās pienesums valodā. *Valoda tulkojumā*. Rīga: Latviešu valodas aģentūra. 2015. 191-210.

Wordplay in Interpreting. Abstracts. *Aktuāli jautājumi tulkojumzinātnē*. Rīga: LU. 2015. 2-3.

Formation of the Image of Latvians in Anglophone Sources (16<sup>th</sup> – 20<sup>th</sup> Centuries). *Humanities and Social Studies. Latvia*. Vol. 23. 1. 2015. 4-23.

*Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, vol. 5. 2015. (Editor in Chief).

The Translation Scene in Latvia During the German Occupation. *Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, vol. 5. 2015. 97-111.

Latviešu-angļu vārdnīca – vēsture, papildināšana un pārbūve. *Vārdnīcas un valoda. Valsts valodas komisijas raksti 7. Sēj.* Rīga: Zinātne. 2015. 134-160.

*Vārdnīcas un valoda. Valsts valodas komisijas raksti 7. Sēj.* Rīga: Zinātne. 2015. (galv. redaktors)

Abreviatūras teorijā un praksē. *Valodas prakse: vērojumi un ieteikumi.10.* Rīga: LVA. 35-42.

Wordplay in simultaneous interpreting. In *Abstracts of the Second International Conference on Cognitive Research on Translation and Interpreting*. Macau: University of Macau. 2015. 38-39.

The Translation Scene in Independent Latvia Between the Wars (1918–1940) *Vertimo Studijos*. 2015. 8. 106-129. ISSN 2029-7033.

Translationese, Translatorese, Interference. In: L. Ilynska, M. Platonova (Eds.) *Meaning in Translation: Illusion of Precision*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. 2016. 25-52.

*Contrastive and Applied Linguistics*. Vol.16. Riga: LU SLVN. 2016. Editor in Chief. ISBN 978-9934-8531-3-5

Abbreviation in Latvian –Past and Present Tendencies, Spelling and Pronunciation. *Contrastive and Applied Linguistics*. Vol.16. Riga: LU SLVN. 2016. 98-111. ISBN 978-9934-8531-3-5

Frazeoloģija un frazeoloģismi – teorija un prakse Mīlenbaha-Endzelīna vārdnīcā. *Starptautiskās zinātniskās konferences “Valodas gramatiskās un leksiskās sistēmas variatīvums” referātu tēzes*. Rīga: LU. 2016. 69.lpp.

Translations, translators and Translation Criticism in Latvia between the Wars (1918–1940). *Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, vol. 6. 2016. 124-156.

*Baltic Journal of English Language, Literature and Culture*, vol. 6. 2016. (Editor in Chief).

*Konferenču tulkošana*. 3. Papildinātais izdevums. Rīga: Zinātne. 2016.

*Jaunā latviešu-angļu vārdnīca*. 3. izd. Rīga: Zvaigzne ABC. 2016.

Translation paradigms (defensive and defective) in Latvia during the first independence period (1918-1940). *Abstracts of the LINC*. Rīga: LU 2016.

The Shifts in Translation Policies during the Soviet and German Occupations in Latvia (1939-1945). *Abstracts. Perspectives of Baltic Philology III. International Conference "The Apocalypse and the Ends of the Worlds"*. Poznan University: 16-17.6.2016. p. 36.

Change of Lexical and Phraseological Meaning in Latvian (Reasons, Speed, Consequences). Abstracts of the Jonas Jablonskis International Conference "Meaning in Language and Culture". Vilnius University 2016. 59-61.

Defensive and defective stance in translation and translation criticism in Latvia between the wars (1918–1940). *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. Elsevier 2016.

Gender and translation –what can go wrong". Abstracts of the International conference "Translation and Gender". Riga 2016. p.6.

### **G. Ločmeles publikācijas:**

Baiža, Kristīne, Ločmele, Gunta. *Alice in a Latvian Wonderland. Alice in a World of Wonderlands. The Translations of Lewis Carroll's Masterpiece. Volume One. Essays*. New Castle, Delaware, USA: Oak Knoll Press, 2015, pp. 349-351

Baiža, Kristīne, Ločmele, Gunta. *Latvian 1937. Latvian 1937. Back-translation by Kristīne Baiža; notes by Kristīne Baiža and Gunta Ločmele. Alice in a World of Wonderlands. The Translations of Lewis Carroll's Masterpiece. Volume Two. Back-Translations*. Ed. Jon A. Lindseth. New Castle, Delaware, USA: Oak Knoll Press, 2015, pp.350-352.

Āboliņa, Indra, Logina, Guna, Caseti, Carla, Šteinberga, Eva, Baiža, Kristīne, Ločmele, Gunta. *Latvian 1990. Alice in a World of Wonderlands. The Translations of Lewis Carroll's Masterpiece. Volume Two. Back-Translations*. Ed. Jon A. Lindseth. New Castle, Delaware, USA: Oak Knoll Press, 2015, pp. 353-355.

Ločmele, Gunta. *Translated Advertising in Latvia as a Reflection of the Attitude towards the Latvian Language. Sastatāmā un lietišķā valodniecība. Zinātniskie raksti. XVI sējums*. Red. A. Veisbergs. Rīga, 2016. 32.-58. lpp. (25 lpp.)

Ločmele, G. *Latviešu valodas ilgtspēja, kvalitāte un konkurētspēja reklāmā*. *Scriptus Manet*. Liepājas Universitātes humanitāro un mākslas zinātņu žurnāls, Nr. 2. Liepāja: LiePA, 2015. 61.-84.lpp. 23 lpp.

Ločmele, Gunta. *Translator's Role in Advertisement Translation in Latvia of 1920s and 1930s. Meaning in Translation: Illusion of Precision*. Ed. Larisa Ilynska and Marina Platonova. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2016, pp. 81 -99.

Ločmele, G., Mousten B. *A Tale of Two Re-branded Cities: Riga, Latvia and Aarhus, Denmark*. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. Edited by Marina Platonova and Larisa Ilinska. Volume 231, 5 October 2016, Elsevier, Open Access. Pages 208–215 (ir ScienceDirect datu bāzē)

Ločmele G. Book review. Ildikó Horváth. 2012. *Interpreter Behaviour: A psychological approach*. Budapest: Hang Nyelviskola Bt. | ISBN 978-963-08-4976-0 Vertimo studijos. Mokslo darbai, 8/ Maskaliuniene, N. (ed.). Vilnius, 2016. Erich Plus database information on Vertimo Studijos. Mokslo darbai, <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/periodical/info?id=487051>

G. Ločmeles konferences:

Ločmele, G., Mousten B. A Tale of Two Branded Cities: Latvian Riga and Danish Aarhus. International Conference: Meaning in Translation: Illusion of Precision, MTIP2016, 11-13 May 2016, Riga, RTU, Latvia

Ločmele, G., Latviešu valodas konkurētspējas izpausmes reklāmā. LU 74. zinātniskā konference. 2016. gada 8. februārī

Gunta Ločmele (University of Latvia) & Birthe Mousten (Aarhus University and Aalborg University, Denmark)"Municipal rebranding: The case of Riga, Latvia, and Aarhus, Denmark" 10th Conference Cycle 2016-2017, 29 September, 2016, CEI ISCAP, Instituto Politécnico do Porto, Porto, Portugal

G. Ločmeles meistarklases:

Ločmele G. Ethics for Interpreting and Translation 10th Conference Cycle 2016-2017, 29 September, 2016, CEI ISCAP, PPI, Porto, Portugal

G. Ločmeles projekti:

Vadītāja LU Akadēmiskās attīstības projektam Konferences „Tulkošana un dzimte” organizēšana un pēckonferences rakstu krājuma „Dzimtes jēdziena krustceļi/kopsaucēji tulkošanā, terminoloģijā [un] kultūrā” publicēšana. (2016)

G. Ločmeles starptautiskie pasākumi:

Dalībniece ASV Luisa Kerola biedrības projektā „Alice 150” par „Alises Brīnumzemē” tulkojumiem. Projekts noslēdzies ar grāmatas iznākšanu 2015. g.

Dalībniece Eiropas Komisijas EMT (European Master’s in Translation) projektā

### **Helena Gizeleza**

Konferenču organizatore

06.10.2014 - International Scientific Conference Topical Issues in Onomastics

08.05.2015 - Students' and Researchers' Conference Topical Issues in Translation Studies

11.12.2015 - Winter Conference Translator's Quest and Discovery

20.05.2016 - 2nd International Conference Topical Issues in Translation Studies

30.09.2016 - International Scientific Conference Translation and Gender

09.12.2016 - 2nd International Scientific Conference Translator's Quest and Discovery

### **Nadežda Kopoloveca**

Мороз, Надежда. Проблема передачи чешских и словацких культурных реалий при переводе на русский язык / Надежда Мороз // *Aktuāli jautājumi tulkojumzinātnē* : studentu un pētnieku konference, 2015. gada 8. maijs, Rīga / Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes Sastatāmas valodniecības un tulkošanas nodaļa, Latvijas Tulku un tulkotāju biedrība Rīga, 2015. 4.-5.lpp.

Мороз, Надежда, Лингводискурсивные особенности выступлений: на материале речей политиков Латвии и Чехии / Надежда Мороз. *Atsauces parindēs. // Slavica - 2015: filoloģijas pētījumi = Slavica - 2015: филологические исследования* : [zinātnisku materiālu un rakstu krājums / Rīga : Latvijas Universitātes Akadēmiskais argāds, 2015 C.103-111 ISBN 9789934180613.

Мороз, Надежда. Маркеры политической границы в современных чешском и латышском дискурсах / Надежда Мороз // *Культурный ландшафт Пограничья: прошлое, настоящее, будущее* : сборник материалов Международных научных конференций 2013 г. в Риге и Псков, посвященных проблемам пограничья Псков : Псковский государственный университет, 2015 Nr.1, с.425-436. ISBN 9785911164034.

Koploveca, Nadežda. Postoj studentů Lotyšské univerzity ke studiu českého jazyka / Nadežda Koploveca // Slavistica Docenda : Starptautiskas zinātniskas konferences "Slāvu valodas kā svešvalodas: mācību un eksaminācijas aktuālās problēmas" materiāli / (Rakstu krājums, I / Latvijas Universitāte. Humanitāro zinātņu fakultāte. Rusistikas un slāvistikas nodaļa). Rīga : Latvijas Universitāte, 2015 Nr.1, 159.-163.lpp. ISBN 9789934180699.

Konferenču organizēšana:

SLĀVU VALODAS KĀ SVEŠVALODAS: MĀCĪBU UN EKSAMINĀCIJAS AKTUĀLĀS PROBLĒMAS Zinātnisks Latvija Programmas komitejas dalībnieks 15.04.2015 - 16.04.2015

### **Dace Liepiņa**

Liepiņa, Dace. "Second Life" of Fairy Tale Characters in Metaphorical Terms / Dace Liepiņa // Vārds un tā pētīšanas aspekti : rakstu krājums Liepāja : LiePa, 2015 Nr.19 (2) (2015), 179.-187.lpp. ISSN 1407-4737.

Liepiņa, Dace. Metamorphosis of Literary Allusions in Terminology / Dace Liepiņa // Valoda - 2013: Valoda dažādu kultūru kontekstā : Zinātnisko rakstu krājums / Daugavpils Universitāte. Humanitārā fakultāte. Daugavpils : Akadēmiskais apgāds "Saule", 2015 25.sēj., 285.- 290.lpp. ISSN 1691-6042.

### **Olga Ozoliņa**

Ozoliņa, Olga. L'alterite et la variation des moyens d'expression du même contenu: relations attributives / Olga Ozoliņa. Bibliogr.: p.102. // Language for international communication: linking interdisciplinary perspectives : [3rd international symposium "Language for International Communication: Linking Interdisciplinary Perspectives", 26-27 May, 2016, Riga] Riga : University of Latvia Press, 2016 P.95-102. ISBN 9789934181894.

Profesionālā pilnveide: Latvijas Universitāte Sertifikāts 15.09.2015 - 09.12.2015

### **Ieva Sproģe**

2015 Nepārtrauktības doktrīnas īstenošanās Latvijas neatkarības atgūšanā Autora līgums

### **Arvils Šalme**

2016 Mācību palīglīdzekļa "Latviešu valoda: elektroniska rokasgrāmata pamatskolas skolēnam un valodas lietotājam" satura izstrāde Autora līgums

### **Tatjana Barišņikova**

Барышникова, Татьяна. Лирика Аспазии в переводах Ларисы Романенко / Татьяна Барышникова // Aspazija un mūsdienu : dzimums, nācija, radošie izaicinājumi = Aspazija and modernity : gender, nation, creativity / zin. red. Ausma Cimdiņa Rīga : Zinātne, 2016 332.-338.lpp. ISBN 9789934549168.

Барышникова, Татьяна. "Театр не благоприятен для Поэта и Поэт не благоприятен для Театра?" Произведения М. Цветаевой в современных сценических интерпретациях / Татьяна Барышникова. Atsauces parindēs. // Slavica - 2015: filoloģijas pētījumi = Slavica - 2015: филологические исследования : [zinātnisku materiālu un rakstu krājums] Rīga : Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, 2015 C.122-129. ISBN 9789934180613.

Барышникова, Татьяна. Особенности речевого поведения тестируемых при выполнении субтеста "Устная речь" / Татьяна Барышникова // Slavistica Docenda : Starptautiskas zinātniskas konferences "Slāvu valodas kā svešvalodas: mācību un eksaminācijas aktuālās problēmas" materiāli / (Rakstu krājums, I / Latvijas

Universitāte. Humanitāro zinātņu fakultāte. Rusistikas un slāvistikas nodaļa). Rīga : Latvijas Universitāte, 2015 Nr.1, 6.-11.lpp. ISBN 9789934180699.

Baryshnikova, Tatiana. Гендерная концептосфера автобиографического дискурса М. Цветаевой = Marinas Cvetajevas autobiogrāfiskā diskursa dzimtes konceptosfēra / Tatjana Barišņikova // Aspazijai 150: dzimumsocialitāte kultūras un varas mijattiecībās : starptautiska zinātniska konference, Rīga un Jūrmala 2015.gada 15.-17. aprīlis : tēzes = Gender, culture and power interactions : abstracts Rīga : Latvijas universitāte, 2015 89.-90.lpp. ISBN 9789984459813.

Baryshnikova, Tatiana. "Русская Балтика" в творчестве Ирины Сабуровой / Tatiana Baryshnikova // Метрополия и диаспора: две ветви русской культуры : Сборник докладов Москва : Дом-музей Марины Цветаевой, 2015 С.178-187. ISBN 9785930151633.

#### Maģistra darbu temati 2015./2016.

N.p.k.	Vārds, uzvārds	Darba nosaukums
1.	Aļona Asafova	Terminoloģijas problēmas juridiskajos dokumentos
2.	Elīna Balgalve	Tulkotāja profesijas statuss Latvijā
3.	Linda Bišofa	Problemātiski aspekti un izmantotie paņēmieni lietošanas pamācību tulkošanā poligrāfijas nozarē
4.	Jekaterina Čelnova	Dzimumu līdztiesības terminoloģijas tulkošana latviešu valodā ES dokumentos – ekvivalences un uztveres aspekti
5.	Ilze Fogeļe	Tulkošanas stratēģijas un problēmu risinājumi Žila Legardinjē romānā "Pilnīgs kukū!"
6.	Olga Sanda Jurča	Psihoanalītisko tekstu tulkošana no angļu valodas latviešu valodā
7.	Veronika Kartišova	Latvijas augstskolu mājaslapu tulkojums angļu valodā
8.	Kristiāna Kiršnere	Reālījas latviešu–vācu tulkojumos tūrisma jomā
9.	Inga Liepiņa	Apdrošināšanas nozares terminoloģija vācu un latviešu valodā
10.	Liena Līksnīte	Metaforu tulkošana ES juridiskajos tekstos
11.	Ieva Loca	Skaistumkopšanas terminoloģijas attīstība
12.	Ksenija Merenkova	Reklāmas tekstu tulkojumi angļu valodā kā svešvalodā
13.	Iveta Osīte	Frazeoloģismu atveide latviešu valodā audiovizuālo materiālu tulkojumos no vācu un angļu valodas
14.	Beāte Paula	Angļu valodas ietekme uz latviešu valodu plašsaziņas līdzekļu tulkojumos"
15.	Jānis Proboks	Ar vēsturi saistītu tekstu tulkošanas īpatnības
16.	Mārtiņš Sīlis	Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļu tulkojums Patrika Rotfusa darbā "Vēja vārds"
17.	Zane Skuja	Ar medicīnu saistītu tekstu tulkošanas aspekti
18.	Eva Veita	Finanšu nozares terminoloģijas izpēte IATE datubāzes papildināšanai

19.	Brita Taškāne	Zāļu aprakstu tulkošanas stratēģijas un īpatnības
20.	Elīna Trēde	Fanu veidotie subtitri Latvijā un to salīdzinājums ar tulkošanas aģentūras veidotajiem audiovizuālajiem tulkojumiem
21.	Elīza Tropa	Kontentanalīzes nozīme tulkojumzinātnē
22.	Rita Tura	Tūrisma materiālu tulkojumi no latviešu valodas krievu valodā
23.	Beāte Zara	Elektrotehnikas nozares terminoloģijas problēmas

Realizēts Akadēmiskās attīstības projekts „Konferences „Tulkošana un dzimte” organizēšana un pēckonferences rakstu krājuma „Dzimtes jēdziena krustceļi/kopsaucēji tulkošanā, terminoloģijā [un] kultūrā” publicēšana.”, kura rezultātā noorganizēta starptautiska konference. Tajā ar referātiem piedalījušies fakultātes un universitātes vadība, mācībspēki un doktoranti, jomas vadošo Eiropas universitāšu pārstāvji, kā arī par Stambulas konvencijas ieviešanu atbildīgie LR ministriju pārstāvji.

2015. gadā ar starptautisku apjomīgu publikāciju krājumu (3 sējumi) noslēdzās projekts ar ASV Luisa Kerola biedrību, autoru vidū programmas mācībspēks, absolvente un 2 studenti.

Studenti mācībspēku vadībā tulko un rediģē tulkošanas teorijas grāmatas. Pārskata periodā iztulkota un programmas mājas lapā publicēta Ievas Zaubergas grāmata "Tulkošanas teorija profesionāliem tulkiem un tulkotājiem", autore pašlaik strādā EK Mutvārdu tulkošanas ģenerāldirektorātā SCIC un ieradās uz atklāšanu no Briseles. Turpinās Endrjū Čestermena teorijas grāmatas „Tulkošanas mīmi” rediģēšana. Tajā aktīvi piedalās programmas absolventi profesionāli tulkotāji Ieva Aleksandrova un Dens Dimiņš. E. Čestermens bija ieradies uz tikšanos ar studentiem iepriekšējā pārskata periodā no Somijas, vizīti sponsorēja darba devēji – tulkošanas aģentūra Amplexor (agrāk Euroscript).

Pārskata periodā notikusi Astonas Universitātes (Apvienotā Karaliste) profesores Kristinas Šēfneres vieslekcija par ziņu tulkošanu, kuru apmeklēja arī profesionāli žurnālisti un citu augstskolu mācībspēki un studenti.

Programmas mācībspēki snieguši intervijas plašsaziņas līdzekļos par aktuāliem tulkotāja profesijas un valodas jautājumiem (A. Veisbergs „Diena” 13.07.2016)

Notikusi sadarbība ar Vācijas zinātniskajām un kultūras iestādēm: DAAD (H. Gliks 18.04.2016.); notikušas vieslekcijas - Magdalēna Hilmane - latviešu valoda Minsteres Universitātē 16.02.2016. u.c.

Tulkotāju programma ir Eiropas Komisijas EMT (European Master’s in Translation) tīkla dalībnieci. Līdzdalība ir spēkā no 2014. līdz 2019. gadam. Ieguvumi no dalības: plašāks skats uz profesijas attīstības tendencēm, prakses vietas studentiem Eiropas Savienības iestādēs un starptautiskās tulkošanas aģentūrās, VTS (Eiropas Komisijas viestulkotāju shēma) vieslekcijas Latvijas tulkošanas studentiem. Pieredzes apmaiņa notiek gan ikgadējās EMT tīkla sanāksmēs Eiropas Komisijā Briselē, gan palīdzot universitātēm, kas vēl tikai veido profesionālās tulkošanas maģistra programmas (piemēram, 2016. gada G. Ločmeles Erasmus + vizīte Porto Politehniskā institūta CEI ISCAP, kas gatavojas pieteikties konkursam uz dalību EMT tīklā nākamajā konkursā).

Konferenču tulku programma saņem Eiropas Komisijas grantu, kas ļauj piesaistot no projekta algotus pasniedzējus. organizēt darbu mazās grupās, piemēram, vācu valodā (3 studenti), vai nodarbības ar diviem pasniedzējiem vienlaicīgi (doc. Norvele).

Tika no jauna noslēgts sadarbības līgums ar Eiropas Parlamentu.

## **1.7 Informācija par ārējiem sakariem:**

### **1.7.1 Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs**

Sadarbība ar ES institūcijām ir plaša un dziļa. ES institūcijas – Eiropas Parlaments un Eiropas Komisija piešķir grantu programmas norisei (tā ļaujot veidot mazas grupas dažādu valodu kombinācijās, nodarbināt divus pasniedzējus vienā nodarbība, apmeklēt konferences un seminārus, iepirkt tehniku). Regulāri notiek pedagoģiskā palīdzība – Briseles tulki ierodas uz trīs dienu kursiem un piedalās nodarbības, notiek videokonferences studentiem ar Briseles institūcijām (virtuālā apmācība), tiek piešķirtas stipendijas studentiem un organizēti iepazīšanās braucieni uz Briseli.

Sadarbība ar Latvijas tulku un tulkotāju biedrību (LTTB) asociāciju - studenti tulko konferences, studentu zinātniskie darbi tiek saistīti ar biedrībai aktuāliem jautājumiem.

Studenti praksē nereti tulko potenciāliem darba devējiem – ministrijām, tulkošanas birojiem.

Dalība EMT (sk. iepriekš) tīkla darbā, konferencēs un darba grupu sanāksmēs, kurās iegūst idejas programmas īstenošanas uzlabošanai, dalās ar savu pieredzi, iegūst jaunus partnerus zinātnē un praksē. Programmas jaunā docētāja dalība EK „Translating Europe” forumā Briselē. Pārskata periodā starptautiskie un vietējie kontakti izpaudās kā Eiropas Parlamenta tulkošanas aģentūru, izdevniecību pārstāvju un nozaru speciālistu līdzdalība mācību procesā (sk. tabulu). Pie tulkotājiem viesojušies arī autori (t. sk krievu Oļegs Dormans, kas ir autors dokumentālai filmai un grāmatai „Parindenis” par izcilo krievu tulkotāju Liliānu Lunginu). Sadarbībā ar Latvijas Tulku un tulkotāju biedrību notikušas konferences un semināri. Vairāki studenti kļuvuši par LTTB biedriem. Notika Skrivanek jauno tulkotāju konkurss, kurā otro vietu ieņēma 2. kursa studente Eva Šteinberga.

Turpinājās sadarbība ar LU sabiedrisko attiecību daļu LU izdevuma Alma Mater un mājas lapas tulkošanas projektā, jauns projekts – tika tulkota LU studentu portāla „E-karjera” informācija. Aģentūra Ad verbum piešķīrusi programmai vienu pētniecisko stipendiju.

Apmeklēta Eiropas Savienības Māja Rīgā, Ārlietu Ministrijas un ES organizētā konference par tulkošanu un terminoloģiju. Vairāki studenti bijuši praksē ES iestādēs un strādājuši par tulkotājiem vai bijuši ĀM praktikanti ES Latvijas Prezidentūras laikā. Programmas mācībspēki pārskata periodā vairākkārt vērtējuši ĀM tulkotāju atlasī.

Sadarbības partneris	Sadarbības aktivitāte
ES iestādes	
EK pārstāvniecība Latvijā	Vizīte un vieslekcija HZF, konference, studentu viesošanās Eiropas Mājā



Eiropas Parlaments	Viestulkotāja Eidenas Makartnija vizīte
Latvijas iestādes	
LR Ārlietu Ministrija	Konference, Sadarbība ES Prezidentūras īstenošanā
LR Augstākā tiesa	Tiesas tulces, PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventes vieslekcija
Tulkošanas aģentūras	
Ad Verbum	Vieslekcija, pētnieciska stipendija
Skrivanek Baltic	Vizīte HZF, Jauno tulkotāju konkurss
Nordtext	Vieslekcija
Izdevniecības	
Jāņa Rozes apgāds	Slaveni autoru un tulkotāju vizītes, grāmatu recenziju projekts, studentu darbu vērtēšana
Zvaigznes ABC	Grāmatu recenziju projekts

Augstskolas vai koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

LU HZF 2015./2016. akad.gadā darbojās 130 aktīvi ERASMUS+ sadarbības līgumi studējošo un docētāju mobilitātei. Apmaiņas studijās iespējams doties uz vienu vai diviem semestriem ERASMUS+ docētāju mobilitāti izmantoja 1 SV docētājs

## 1.7.2 Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji

### 1.7.2.1 Ārvalstīs studējošo skaits studiju virzienā

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	2015/2016
	<b>Kopā virzienā</b>	<b>0</b>
	Erasmus+ studijās	1
	Erasmus+ praksē	0
	Citās mobilitātes programmās	0
<b>47222</b>	<b>22525 Konferenču tulkošana (PMSP)</b>	
	<b>Kopā</b>	<b>0</b>
	Erasmus+ studijās	0
	Erasmus+ praksē	0
	Citās mobilitātes programmās	0
<b>47222</b>	<b>22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)</b>	
	<b>Kopā</b>	<b>0</b>
	Erasmus+ studijās	1
	Erasmus+ praksē	0
	Citās mobilitātes programmās	0

### 1.7.2.2 Ārvalstu studējošo skaits studiju virzienā

LRI kods	Studiju programmas nosaukums	2015/2016
	<b>Kopā virzienā</b>	<b>0</b>
	Grāda, kvalifikācijas iegūšanai	0
	Apmaiņas programmā	0
<b>47222</b>	<b>22525 Konferenču tulkošana (PMSP)</b>	
	<b>Kopā</b>	<b>0</b>
	Grāda, kvalifikācijas iegūšanai	0
	Apmaiņas programmā	0
<b>47222</b>	<b>22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)</b>	
	<b>Kopā</b>	<b>0</b>
	Grāda, kvalifikācijas iegūšanai	0
	Apmaiņas programmā	0

### 1.7.2.3 Akadēmiskā personāla starptautiskā apmaiņa

AKADĒMISKAIS PERSONĀLS ĀRVALSTĪS:

Virziena akadēmiskais personāls ārvalstīs	2015/2016
Kopā virzienā	1
LĪDZ 8 LEKCIJSTUNDĀM NEDEĻĀ	
Apmaiņas programmas /projekta nosaukums	Erasmus+ 1
VALSTS	Portugāle

ĀRVALSTU AKADĒMISKAIS PERSONĀLS:

Ārvalstu akadēmiskais personāls virzienā	2015/2016
Kopā virzienā	13
LĪDZ 8 LEKCIJSTUNDĀM NEDEĻĀ, tai skaitā:	
Apmaiņas programmas /projekta nosaukums	Sadarbība ar Eiropas komisijas un Eiropas parlamenta tulkošanas dienestiem
Apmaiņas programmas/projekta nosaukums	Erasmus+
Apmaiņas programmas /projekta nosaukums	Sadarbība ar Jāņa Rozes apgādu

Apmaiņas programmas /projekta nosaukums	Pasniedzēji ieradušies par personīgo finanasējumu
VALSTS	Beļģija, Luksemburga
VALSTS	Vācija
VALSTS	Izraēla
	Krievija
VALSTS	Lielbritānija
VALSTS	Somija

### **1.7.3 Sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai augstskolai vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām**

Konferenču tulkošanas programma ir Latvijā unikāla, bet pastāv sadarbība ar Ventspils Augstskolu - programmu direktori, prof. Veisbergs (LU), prof. Sīlis (VA) ir attiecīgo gala eksāmenu komisiju priekšsēžī. Studenti ir informēti par iespējām abās augstskolās – LU programmu, VA doktorantūru, utt. Katrā uzņemšanā LU ir kāds vai vairāki VA absolventi.

Ārpus Latvijas pastāv sadarbība ar Viļņas, Tallinas, Tartu, Poznaņas paralēlajām programmām. Protams, to ierobežo valodu režīms, jo tajās latviešu valoda nav pārstāvēta tulku programmās. Viļņas universitātē katru gadu notiek Baltijas studentu *Mock-konference*, kur divu dienu garumā studenti pasniedzēju vadībā piedalās konferenču tulkošanas “iestudējumā” – konferences imitācijā ar ārēju novērtējumu.

Rakstiskās tulkošanas programma sadarbojas ar Ventspils Augstskolu, kopīgi veidojusi „Tulkotāju darbnīcu” 2016. g. 20. un 21. aprīlī. Sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti realizēts projekts, kurā vācu apakšprogrammas studenti apguva medicīnas tekstu tulkošanu kopā ar RSU ārzemju – vācu studentiem. RSU docētāja Dr. philol. Dite Liepa nolasījusi vieslekciju par publicistisko tekstu stila īpatnībām.

### **1.7.4 Studiju programmas vai institūcijas starptautiskie sertifikāti, akreditācijas u. tml.**

Konferenču tulkošanas programma atbilst Euromaster prasībām. Programmas direktors katru gadu piedalās SCIC Universities konferencē Briselē, kur tiek pieslīpētas Euromaster prasības.

"European Master's Translation (EMT)" Sertifikāts Rakstiskās tulkošanas PMSP

[https://luis.lu.lv/pls/pub/prg\\_virz\\_frm.file\\_output?p\\_pvf\\_id=683](https://luis.lu.lv/pls/pub/prg_virz_frm.file_output?p_pvf_id=683)

## **1.8 Kvalitātes nodrošinājums un garantijas**

### **1.8.1 Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība**

Kvalitāti nodrošina nepārtrauktā sadarbība ar ES institūcijām, viesprofesoru rekomendācijas, darba analīze, studentu aptaujas. Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā notiek galvenokārt rekomendāciju formā. Dažkārt studējošie sekmē procesu ar informatīvu pienesumu, piemēram, atklājot kādas studijām noderīgas vietnes internetā, lūdzot kolektīvi izanalizēt viņu veiktos tulkojumus. Apspriedes, pārrunas, aptaujas ļauj maģistrantiem formulēt un izteikt rekomendācijas mācību procesa uzlabošanai. Studējošo viedokli var paust arī HZF Studiju programmas padomē un Fakultātes domē ievēlētie maģistranti.

Tika samazināts budžeta vietu skaits no 20 uz 15, reaģējot uz tirgus pieprasījumu un demogrāfisko bedri (kvalitatīvu bakalaura programmu beidzēju)

Skat virziena SVID.

Pozitīvākie elementi saistās ar ES piesaisti. Izcili laba sadarbība ar Briseles institūcijām, finansiāli pievilcīgs darbavietu piedāvājums kvalitatīvākajiem absolventiem; iespēja veikt projektus ar ES un saņemt papildfinansējumu. Taču ir nesamērīgi zems LU atalgojums, salīdzinot ar algām vietējā un ES tulkošanas tirgū. Bez ES projektiem tas liegtu piesaistīt profesionālus pasniedzējus, Varētu domāt par austrumu lielo valodu ieviešanu programmā (tirgus, imigranti, bēgļi). Taču tad nepieciešami ļoti augsts austrumu valodu līmenis jau iestājeksāmenu stadijā, kas līdz šim nav novērots.

### **1.8.2 Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā**

Virziena programmas atbilst līdzīgām Eiropas programmām.

### **1.8.3 Studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas**



LATVIJAS UNIVERSITĀTE  
HUMANITĀRO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

Reģ. Nr. 3341000218 Visvalža iela 4a, Rīga, LV-1050; tālrunis: 67034841; fakss: 67226601; e-pasts: hzf@lu.lv

**Domes  
L Ē M U M S**

Rīgā

2017. gada 9. janvārī

Nr. 2251-V12-2-53

Par studiju turpināšanu

Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes (HZF) Dome, noklausījusies Filoloģijas studiju programmu padomes ziņojumu par studiju turpināšanas iespēju gadījumā, ja likvidē vai reorganizē studiju programmu, balsojot (HZF Domes 09.01.2017. sēdes protokols Nr. 2251-V12-2/5; Domes sastāvā 30 domnieki, balsojumā piedalās 20 domnieki, „par” nobalso 20, sēdē nepiedalās 10 domnieki),

**NOLEMJ:**

- 1) profesionālajā maģistra studiju programmā „Konferenču tulkošana” studējošajiem programmas likvidācijas gadījumā turpināt studijas profesionālajā maģistra studiju programmā „Rakstiskā tulkošana”;
- 2) profesionālajā maģistra studiju programmā „Rakstiskā tulkošana” studējošajiem programmas likvidācijas gadījumā turpināt studijas profesionālajā maģistra studiju programmā „Konferenču tulkošana”.

Domes priekšsēdētāja  
Domes sekretāre

Andra Kalnača  
Maira Dandzberga

Maira Dandzberga  
67034841

## 2 Profesionālās maģistra studiju programmas KONFERENČU TULKOŠANA raksturojums

### 2.1 Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Profesionālā maģistra studiju programma "Konferenču tulkošana". Profesionālā maģistra grāds konferenču tulkošanā. Programmas kods **47222**. Programma veidota atbilstoši Ministru kabineta Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu **Nr.512**, pieņemti 2014.gada 26.augustā.

### 2.2 Studiju programmas mērķi un uzdevumi

PMSP „Konferenču tulkošana” mērķis ir sagatavot Eiropas un Latvijas darba tirgus prasībām un profesijas standartam atbilstošus augstas kvalifikācijas konferenču tulkus no angļu (un/vai vācu, un/vai franču) valodas latviešu valodā un pretējā virzienā, kuri būtu konkurētspējīgi savā specialitātē, labi pārzinātu terminoloģijas darbu un varētu strādāt gan Eiropas Savienības institūcijās un starptautiskās organizācijās, Latvijas valsts un pašvaldību iestādēs, gan arī privātajos uzņēmumos. Izvirzīta prasība zināt vismaz divas pasīvās svešvalodas, vai vienu aktīvo svešvalodu.

Uzdevumi:

- akadēmiski un profesionāli sagatavot kvalificētus konferenču tulkus
- iepazīstināt ar profesionālās ētikas problēmām, kā arī tulkiem klientu vēlmēm;
- attīstīt iemaņas mutiskā tulkošanā un konkurētspēju Latvijas darba tirgū
- sagatavot tulkus Eiropas Savienības institūciju vajadzībām.

### 2.3 Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

**Studiju rezultāts** ir augstas kvalifikācijas konferenču tulks ar padziļinātām vispārīgām zināšanām un zināšanām terminoloģijā, kas spēj tulkot dažādas sarežģītības pakāpes runas vismaz **no vienas ES galvenās darba valodas** (angļu, vācu vai franču) latviešu valodā un pretējā virzienā; vai **no divām ES galvenajām valodām** (angļu, franču, vai vācu) latviešu valodā; kā arī:

- apguvis tulkošanas teorētiskos, terminoloģiskos un stilistiskos aspektus;
  - izceļi zina un izjūt latviešu valodu, spēj variēt stilus, reģistrus;
  - spēj veidot jaunus terminus latviešu valodā;
  - spēj elastīgi strādāt ar kolēģiem kabīnē;
  - spēj atrast nepieciešamos avotus, pārzina informācijas ieguves metodes.

Profesiju standarts "Tulks" paredz, ka ir jāapgūst šādas darbam nepieciešamās zināšanas:

- darba valodas, piemēram, angļu, vācu un krievu vai angļu, krievu un franču u.c. kombinācijas,
- Latvijas Republikas valsts valoda – latviešu valoda,
- starpkultūru komunikācija,
- tulkošanas teorija un metodika,
- mūsdienu tehnoloģija profesionālajā tulkošanā,
- zināšanas par ekonomiskiem, politiskiem, sociāliem un kultūras procesiem,
- zināšanas par priekšmetu jomu vai tulkošanas darba sfēru.

Prasmes:

- prasme iegūt nepieciešamo profesionālo informāciju,
- prasme izprast savstarpēji saistīto darba procesa daļu izpildes secību,
- prasme lietot nozares terminoloģiju, tehniskos standartus,
- prasme lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus,
- prasme ievērot nozares profesionālo ētiku.

Atsevišķi izdalām prasmes saistībā ar maģistra programmu :

- prasme veikt zinātniski pētniecisko darbu un noformēt zinātniska pētījuma pārskatus,
- prasme rakstīt pētījuma/pārskata darbu.

## 2.4 Uzņemšanas noteikumi

Konferenču tulkošanas programmā tiek uzņemti studenti, **kam ir jebkura veida bakalaura grāds** ar nosacījumu, ka reflektantam ir izcili labas attiecīgo valodu zināšanas. Iestājpārbaudījumi ietver:

- rakstisku vispārīgo zināšanu pārbaudi latviešu valodā;
- īsas (2-3 min.) runas konsekutīvs tulkojumu no attiecīgās svešvalodas(ām) latviešu valodā;
- interviju valodu un motivācijas pārbaudei. Bez labām attiecīgo valodu zināšanām reflektantiem jābūt spējām analizēt tekstus, labām savstarpējās saziņas iemaņām, elastībai, koncentrēšanās spējām un spējām strādāt stresa apstākļos.

Punktu sadalījums vērtējumā.

1. Vispārējo zināšanu pārbaudes tests (maksimālais punktu skaits – 300) (30 jautājumi x 10)

2. Secīgais (konsekutīvais) tulkojums (2 minūšu vienkārša runa, bez piezīmēm, no svešvalodas/ām latviešu valodā) maksimālais punktu skaits - 500

Vērtēšanas kritēriji - tiek pārbaudīta:

- |                                     |            |
|-------------------------------------|------------|
| • Atmiņa                            | 100 punkti |
| • Slodzes panesība stresa situācijā | 50 punkti  |
| • Runas raitums                     | 100 punkti |
| • Latviešu valodas kvalitāte        | 100 punkti |
| • Loģiskā domāšana                  | 50 punkti  |

- Vispārējās zināšanas 50 punkti
- Kontaktiemaņas 50 punkti

3. Intervija ar kandidātu (par profesionālo ievirzi, pieredzi, interesi).

Vērtēšanas kritēriji - tiek pārbaudīta:

- Svešvalodas/u kvalitāte 100 punkti
- Motivācija 50 punkti
- Kontaktiemaņas 50 punkti

Bez ļoti labām attiecīgo valodu zināšanām kandidātiem jābūt spējām klausīties, saprast un analizēt tekstus, labām savstarpējās saziņas iemaņām, iekļūstībai, loģiskajai un analītiskajai domāšanai elastībai, koncentrēšanās spējām, spējām strādāt stresa apstākļos, spējām uz klausīt kritiku. Reflektantiem jābūt arī pietiekami plašām zināšanām par aktuāliem politiskiem un ekonomiskiem notikumiem, īpaši saistībā ar Latvijas un ES institūciju procesiem. Motivācija saistās arī ar tādām īpašībām, kā zinātkāre, vēlme apgūt un strukturēt informāciju.

Iestājpārbaudījumu komisijā ir gan LU mācībspēki (profesionālie tulki), gan profesionālo organizāciju pārstāvji (parasti Eiropas Komisijas pārstāvis, dažreiz arī EMCi pārstāvis).

Programmā studenti tiek uzņemti konkursa kārtībā pēc iegūto punktu skaita.

Priekšrocību, neformālās izglītības atzīšanas principu nav.

## 2.5 Studiju programmas plāns

Nosaukums	1. gads		2. gads		Kopā	Pārbau-des veids	Docētājs
	1	2	3	4			
Ievads konferenču tulkošanā	4				4	Rakstisks eks.	Prof. Veisbergs
Latviešu valodas funkcionālā stilistika	4				4	Rakstisks eks.	As. Prof. Šalme
Rakstiskā tulkošana un terminoloģija	2				2	Rakstisks eks.	Prof. Veisbergs
Tulkošanas prakse I.		13			13	Vērtējums	Prof. Veisbergs
Tulkošanas prakse II.			13		13	Vērtējums	Prof. Veisbergs
Maģistra darbs				20	20	Aizstāvēšana	Prof. Veisbergs,
<b>Kopā A daļā</b> <b>t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi</b> <b>Nozares teorētiskie pamatkursi</b> <b>(profesionālo studiju programmām)</b>	<b>10</b>	<b>13</b>	<b>13</b>	<b>20</b>	<b>56</b>		
<b>B daļa</b>							
Secīgā un sinhronā tulkošana I		5			5	Mutisks eks.	Prof. Veisbergs (a), Prof. Ločmele (a), Lekt. Norvele (a), Lekt Gaile (v)
Secīgā un sinhronā tulkošana II			7		7	Mutisks eks.	Prof. Veisbergs (a), Prof. Ločmele (a), Lekt. Norvele (a), Lekt Gaile (v)
Publiskā runa un prezentācijas		2			2	Mutisks eks.	Lekt. Mozere



Funkcionālā stilistika (angļu)	2				2	Rakstisks eks.	Lekt. Bičjutko
Valstmācība (Lielbritānijas kultūra) (angļu)	4				4	Rakstisks eks.	Prof. Ankrava, Lekt. Taube
Nozaru leksika (angļu)	4				4	Rakstisks eks.	As. Prof. Liepiņa, Lekt. Mozere
<b>Kopā B daļā t.sk. Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>7</b>		<b>24</b>		
<b>Kopā programmā</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>20</b>	<b>80</b>		

Nepilna laika studiju forma nepastāv.

## 2.6 Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

PMSP “Konferenču tulkošana” tiek īstenotas pilna laika klātienes formā. Studiju programma tiek īstenota latviešu, angļu valodā un apakšprogrammu valodās – šogad - vācu.

Konferenču tulkošanā tiek izmantotas lekcijas, semināri, laboratorijas darbi. Vairums nodarbību ir praktiski treniņi tulkošanas laboratorijās. Tiek izmantotas videokonferences ar Eiropas Komisiju un Parlamentu – vidēji 3 gadā. Skaitu palielināt ir problemātiski ES kapacitātes ierobežojumu dēļ (tulki, kas piedalās videokonferencē tiek atrauti no pamatdarba, videokonferenču organizēšana ir ļoti darbietilpīga). Daudz izmantoti ieraksti runu datubāzēs.

Konferenču tulkošanā e-kursi nav iespējami. Taču studentiem ir pieejamas ES datubāzes ar runām, ko iespējams izmantot individuālai apmācībai, praksei, piem. *EU SCIC Speech repository*, *ORCIT*.

### **Prakse.**

Prakses nolikums

Apstiprināts HZF SPP  
sēdē 23.1.2017.

LU Humanitāro zinātņu fakultātes  
Profesionālo studiju programmas „Konferenču tulkošana”  
**prakses nolikums**

Nolikums izstrādāts saskaņā ar *Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu* (LR MK noteikumi Nr. 512) un *Latvijas Universitātes studiju programmu nolikumu* (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236)

### **Vispārīgie noteikumi**

1. Nolikums reglamentē prakses norisi profesionālajā studiju programmā „Konferenču tulkošana”.
2. Realizējamā profesionālā studiju programma „Konferenču tulkošana” ir *otrā* līmeņa profesionālā studiju programma, pēc kuras apguves piešķir *piektā* līmeņa profesionālo kvalifikāciju, un prakse 26 kredītpunktu apjomā ir šīs programmas apguves obligāta daļa.

### **Prakses mērķi un galvenie uzdevumi**

Prakses *mērķis* ir panākt teorētisko zināšanu nostiprināšanu praksē, pilnveidojot iemaņas mutiskajā (konferenču) tulkošanā.

### **Prakses uzdevumi:**

1. attīstīt un pilnveidot prasmes dažādu secīgajā un konferenču tulkošanā – galvenokārt individuālā un grupu darbā laboratorijās; pašiem tulkojot secīgi dažādiem darba devējiem un atsevišķos gadījumos arī tulkojot sinhroni konferences; Prakse ietver arī studentu piedalīšanos konferencēs, kurās kā tulki strādā viņu pasniedzēji. Studenti analizē konferences norisi un apgūst praksē nepieciešamās tulkošanas iemaņas (prakses dokumentāciju skat. pielikumā), studenti var vērtēt tulku sniegumu, iejusties atmosfērā. Praksē iekļauti arī braucieni uz Briseli un praktizēšanās tukšajās kabīnēs (dummy booths).

2. padziļināt zināšanas darbā ar terminoloģiju;

3. pilnveidot prasmes sadarbībā ar klientiem, kā arī tekstu, materiālu, terminoloģijas atlasē sagatavošanās stadijā;

4. strādājot valsts iestādē, privātuzņēmumā vai arī veicot līgumdarbu, padziļināt zināšanas par tulkošanas procesu tulka uzdevuma saņemšanas līdz darba pabeigšanai, tulka profesionālo ētiku.

### **Prakses vietas:**

Tulkošanas aģentūras, Eiropas institūcijas, Latvijas iestādes, uzņēmumi.

Prakses mērķis ir panākt teorētisko zināšanu nostiprināšanu praksē, pilnveidojot iemaņas mutiskajā (konferenču) tulkošanā. Tulkošanas prakse kopumā sastāda 26 kredītpunktus. Praksē attīsta un pilnveido prasmes dažādu veidu konferenču tulkošanā – galvenokārt individuālā un grupu darbā laboratorijās; pašiem tulkojot secīgi dažādiem darba devējiem un atsevišķos gadījumos arī tulkojot sinhroni konferences;

Dažos gadījumos, ja students strādā darba vietā, kur darba pienākumi iekļauj mutvārdu tulkošanu, praksi iespējams veikt darbavietā. Tad tiek izsniegta izziņa par nostrādāto stundu apjomu, pasākumiem utt. Diemžēl profesijas specifika ir tāda, ka darbadevēji parasti nav ar mieru pieņemt vēl neprofesionālus studentus-tulkus nopietnu konferenču tulkošanai. Programmas labākie studenti tiek piesaistīti dažiem LU organizētiem pasākumiem – Blaumaņa konference u.c

Prakse ietver arī studentu piedalīšanos konferencēs, kurās kā tulki strādā viņu pasniedzēji. Prakse padziļina zināšanas darbā ar terminoloģiju; pilnveido prasmes sadarbībā ar klientiem, kā arī tekstu, materiālu, terminoloģijas atlasē sagatavošanās stadijā; strādājot valsts iestādē, privātuņēmumā vai arī veicot līgumdarbu, padziļināt zināšanas par tulkošanas procesu tulka uzdevuma saņemšanas līdz darba pabeigšanai, tulka profesionālo ētiku.

Kopumā jānostrādā 720 stundas un jāpiedalās obligātajās individuālajās nodarbībās. Prakse ietver lielu paštreiņa komponentu LU laboratorijās, daļējā pasniedzēja vadībā, grupās un individuāli. Arī šie prakses elementi tiek fiksēti dienasgrāmatā. Jāpiedalās obligātajos programmas ietvaros organizētajos tulkošanas pasākumos Gadījumos, kad to atļauj pasākumu organizētāji, studentiem, pasniedzēja tiešā uzraudzībā, tiek dota iespēja pašiem tulkot atsevišķus konferences vai semināra fragmentus. Tādi pasākumi ir, piemēram, LU doktorantu atskaites pasākumi, kur tulkojums nav nepieciešams. Šādi pasākumi tad notiek HZF laboratorijās. Visas aktivitātes tiek analizētas un reģistrētas prakses dienasgrāmatā.

Studenti iesniedz prakses dienasgrāmatu un prakses atskaiti. Tās izvērtē programmas vadītājs kopā ar kolēģiem.

Studentu patstāvīgais darbs notiek LU bibliotēkās. Noticis LUB seminārs par darbu ar kopkatalogu un datu bāzēm. Organizēts seminārs Nacionālajā bibliotēkā par darbu ar katalogiem un humanitārajām zinātnēm paredzēto resursu izmantošanu. Konferenču tulkiem pieejamas laboratorijas individuālajam darbam ārpus mācību laika

Studentiem pieejamas iknedēļas konsultācijas un saziņa e-pastā. Grupā ir koordinators, caur kuru tiek organizēta saziņa ar grupu.

## **2.7 Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)**

Studentu zināšanu vērtēšanas pamatprincipus un kārtību nosaka LR MK „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (Nr. 512, 26.08.2014.) un tā notiek saskaņā ar LU spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

Vērtējot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas apguvi, ievēro šādus pamatprincipus:

- zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātības princips,
- vērtējuma obligātuma princips — nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā satura apguvi.

Programmu apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens ar vērtējumu 10 ballu skalā. Eksāmenu uzskata par nokārtotu (studentam ieskaita kredītpunktus), ja vērtējums ir no 4 (gandrīz viduvēji) līdz 10 (izcili) ballēm.

Studiju programmā paredzētos pārbaudījumus studenti kārtu mutvārdos vai rakstiski. Mutvārdu pārbaudījums notiek saskaņā ar iepriekš izstrādātām eksaminācijas biļetēm, izmantojot studiju kursu programmas. Rakstiskā pārbaudījuma formas ir: rakstisks

tulkojums (ar komentāriem); rakstisks pārbaudījums ar iepriekš izstrādātiem jautājumiem (un/vai teksta analīze); testi ar 30-40 jautājumiem.

Teorētiskajosursos gala vērtējumā tiek dažādās proporcijās ņemti vērā studentu individuālā darba rezultāti, projektu rezultāti.

Nodarbību laikā tulkošanas sniegums tiek vērtēts katru reizi pēc tulkojuma. To veic gan students pats (pašvērtējums), pasniedzēji un grupas biedri, kas šādi mācās gan saprast un komentēt tulkošanas kvalitāti, gan izteikties un analizēt kļūdas, kas palīdz pašvērtējumā.

Studentiem paredzēti mājas darbi atbilstoši kursa aprakstam. To vērtējumu nosaka saturiskā kvalitāte, izteiksmes precizitāte un gramatiskā forma.

Par attiecīgā studiju kursa pārbaudījuma formu un prasībām mācībspēki informē studentus pirmās kontaktnodarbības laikā.

Konferenču tulkošanā eksāmens tieši tulkošanā notiek vairāku komisijas locekļu klātbūtnē – gala eksāmenā piedalās Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas dienestu pārstāvji. Izstrādāta sarežģīta kvalitātes vērtējuma sistēma, kas ietver gan saturu, formu, uzvedību, balss kvalitāti.

Valsts pārbaudījums ir maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana, ko vērtē valsts pārbaudījuma komisija, kuras priekšsēdētāju un sastāvu apstiprina LU satversmes noteiktajā kārtībā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas senāta apstiprinātu nolikumu. Maģistra darbs tiek vērtēts atbilstoši Prasībām noslēguma darbu izstrādei un aizstāvēšanai LU (LU rīkojums Nr.1/38, 03.02.2012.), citu specifisku kritēriju vērtējumā nav. Komisijas sastāvā ir komisijas priekšsēdētājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas priekšsēdētājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.

Konferenču tulkošanā vairums eksāmenu notiek mutiski. Gala vērtējums tieši tulkošanā tiek vērtēts TIKAI pamatojoties uz gala pārbaudījumu rezultātiem (neņemot vērā semestra darbu). Tādu sistēmu prasa profesijas specifika un ES noteikumi.

## **2.8 Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem**

Stabils, lai arī neliels pieprasījums pēc jaunām štata vietām, un stabils ārštata līgumtulku pieprasījums no ES institūcijām. Latvijas iestāžu un uzņēmumu pieprasījuma maiņas ir pagrūti kvantitatīvi izvērtēt, tas visumā ir stabils, bet var būt pēkšņi kāpinājumi, kā ES Padomes prezidentūras laikā. Tā kā runa ir par apmēram 10-15 absolventiem ik pa diviem gadiem, kas turklāt studiju laikā jau strādā (turklāt daļa jau tieši šai profesijā), tad nav iemeslu runāt par tulku pārprodukciju, vai “bezdarbnieku ražošanu”.



EUROPEAN COMMISSION  
DIRECTORATE GENERAL FOR INTERPRETATION

INTERPRETATION DIRECTORATE  
Interpretation Department III - LV Interpretation Unit

Brussels, 02/10/2015

SCIC/A.10/IZ/

## ATSAUKSME

Subject: LU Konferenču tulku programma

Eiropas Komisijas Mutiskās tulkošanas ģenerāldirektorātam (SCIC) izveidojusies laba sadarbība ar LU Konferenču tulku sagatavošanas programmu. SCIC tulki regulāri iesaistās studentu sagatavošanā, piedaloties gan nodarbībās, gan eksāmenos. LU Konferenču tulku programma ir vienīgā programma Latvijā, kas sagatavo tulkus, kas atbilst ES institūciju izvirzītajām prasībām un ir spējīgi nokārtot akreditācijas testus. Gandrīz visi latviešu tulku (gan štata, gan ārštata), kas strādā ES institūcijās Briselē, ir beiguši LU mutisko tulku sagatavošanas programmu. Tā kā latviešu valoda tiek plaši lietota ES institūcijās, ES institūcijās būs pieprasījums pēc latviešu tulkiem arī turpmāk. Tādēļ svarīgi saglabāt labās iestrādes.

Ieva Zauberga  
Latviešu mutisko tulku nodaļas vadītāja

Formālais sadarbības līgums starp LU un Eiropas Parlamentu 13.10.2016

Darba devēju aptaujas anketa:

A: DARBA DEVĒJA RAKSTUROJUMS		
1.	Kopējais darbinieku skaits uzņēmumā/iestādē	1) 1-9 darbinieki 2) 10-49 darbinieki 3) 50-249 darbinieki 4) 250 un vairāk darbinieku
2.	Darbinieku skaits, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību	_____4_____ (aptuvenš skaits)
3.	Īpašuma forma	1) Privātais sektors 2) Sabiedriskais sektors
4.	Uzņēmuma/iestādes galvenais	1) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība 2) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde

	ekonomiskās darbības veids (NACE, 2. red.)  Lūdzu, atzīmējiet <u>vienu</u> atbildi!	3) Apstrādes rūpniecība 4) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana 5) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija 6) Būvniecība 7) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts 8) Transports un uzglabāšana 9) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi 10) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi 11) Finanšu un apdrošināšanas darbības 12) Operācijas ar nekustamo īpašumu 13) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi 14) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība 15) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana 16) Izglītība 17) Veselība un sociālā aprūpe 18) Māksla, izklaide un atpūta 19) Citi pakalpojumi 20) Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās			
5.	Uzņēmuma/iestādes atrašanās reģions	1) Kurzemes reģions 2) Latgales reģions 3) Pierīgas reģions	4) Rīga 5) Vidzemes reģions 6) Zemgales reģions		
<b>B: DARBINIEKU ATLASE</b>					
6.	Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs ņemat vērā šādus faktoros? Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!				
		Jā	Nē	Tikai konkrētiem amatiem	Nav atbildes
1)	Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība	1	<del>2</del>	3	9
2)	Maģistra grāds	1	<del>2</del>	3	9
3)	Doktora grāds	1	<del>2</del>	3	9
4)	Studiju laikā iegūta darba pieredze	1	<del>2</del>	3	9
5)	Augstskola, kurā iegūta izglītība	1	2	3	9
7.	Vai Jūs esat pieņēmuši darbā (LU studiju programmas nosaukums) absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?	1) Jā 2) Nē → Lūdzu, turpiniet ar 14. jautājumu!			
8.	Cik (LU studiju programmas nosaukums)	_____1_____ (skaits)			

	absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, šobrīd strādā Jūsu uzņēmumā/iestādē?	
9.	Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs pēdējo 5 gadu laikā esat saskārušies ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?	1) Jā 2) <u>Nē</u> → Lūdzu, turpiniet ar 11. jautājumu!
10.	Kādēļ, Jūsaprāt, uzņēmums/iestāde saskārās ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?  Iespējamās vairākas atbildes.	1) Trūkst speciālistu ar atbilstošu izglītību ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____ _____ _____ 2) Trūkst potenciālo darba ņēmēju ar atbilstošām prasmēm (Lūdzu, _____ precizējiet) _____ 3) Potenciāliem darba ņēmējiem ir grūtības pielāgoties darba grafikam 4) Potenciālie darba ņēmēji nav apmierināti ar piedāvāto atalgojumu 5) Potenciālie darba ņēmēji nevēlas darba dēļ mainīt dzīvesvietu 6) Ierobežoti resursi vakanču reklamēšanai 7) Cits iemesls (Lūdzu, _____ norādiet!)
<b>C: DARBINIEKU PRASMES</b>		
11.	Kā Jūs kopumā varētu raksturot uzņēmumā/iestādē strādājošos (LU studiju programmas nosaukums) absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?  Lūdzu, atzīmējiet <u>vienu</u> atbildi!	1) Laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus 2) Pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus 3) Bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem ir nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas 4) Bija labas praktiskās iemaņas, bet sliktas teorētiskās zināšanas 5) Ir grūti kopumā izteikt vērtējumu, jo absolventi ir ļoti atšķirīgi 6) Cita atbilde ( <i>Lūdzu, _____ norādiet!</i> )
12.	<b>Lūdzu, novērtējiet (LU studiju programmas nosaukums) absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, prasmes piecu ballu skalā! (0- nezina, nevaru novērtēt, 1-ļoti slikti, 2-slikti, 3-viduvēji, 4-labi, 5-ļoti labi)</b>	
		0 1 2 3 4 5
1)	Teorētiskās zināšanas	X
2)	Praktiskās iemaņas	X
3)	Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas	X

4)	Prasme identificēt un risināt problēmas						X
5)	Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju						X
6)	Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām					X	
7)	Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot						X
8)	Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus						X
9)	Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)						X
10)	Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku						X
11)	Latviešu valodas zināšanas						X
12)	Svešvalodu zināšanas						X
13)	Prasme strādāt ar datoru						X
14)	Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)						X
15)	Prasme strādāt komandā						X
16)	Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu						X
17)	Atbildīga attieksme pret darbu						X
18)	Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem						X
1 3.	Jūsu komentārs par uzņēmuma/iestādes darbinieku – (LU studiju programmas nosaukums) absolventu – teorētisko un praktisko sagatavotību un konkrētām viņu prasmēm:  Lieliski papildina mikrouzņēmuma kolektīvu – ne tikai savā amatā, bet izpalīdz arī citur.						
<b>D: SADARBĪBA AR LATVIJAS UNIVERSITĀTI</b>							
1 4.	Lūdzu, novērtējiet, cik bieži Jūsu uzņēmums/iestāde iesaistās aktivitātēs, kas ietver sadarbību ar Latvijas Universitāti! <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</i>						
		Nekad	Reti	Dažr eiz	Bieži	Nav atbildes	
1)	Studiju programmu izstrāde un pilnveide	1	<del>2</del>	3	4	9	
2)	Prakses vietu piedāvāšana studentiem	<del>1</del>	2	3	4	9	
3)	Pēdējo gadu absolventu piesaistīšana caur fakultātēm un/vai Karjeras centru	<del>1</del>	2	3	4	9	
4)	Līdzdalība LU organizētajos forumos un konferencēs	1	2	<del>3</del>	4	9	
5)	Sadarbība pētniecībā un/vai	1	<del>2</del>	3	4	9	



	)	LU tehnisko iespēju izmantošana					
1	5.	<p>Kādā veidā Jūsu uzņēmums/iestāde vēlētos sadarboties ar Latvijas Universitāti? Lūdzu, izvēlēties 14. jautājumā minētās aktivitātes vai miniet citas sadarbības iespējas!</p> <p>Labprāt vairāk apmeklētu dažādus forumus un konferences. Par citām sadarbības iespējām mikrouzņēmumiem ar universitātēm nav informācijas.</p>					

## 2.9 Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

	Atbildīgā persona/s struktūrvi enība	Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums
Eksperta ieteikums:		
<p>1. A new Latvian language BA study programme should be developed to stress the mother together level for the translator;</p> <p>2. There is a need for broader cooperation locally and interationally, e.g. LU administration should think of the possibility to develop PhD studies in translation together with Ventspils University;</p> <p>3. Paper based periodicals should be ensured in the library;</p> <p>4.The cooperation among the translation SPs in the Baltic states be further enhanced. For instance, creating a joint Pan Baltic database of academic staff research in translation theory and practice could be considered;</p> <p>5. Sustainability policy aimed at recruiting teacher professionals should be developed.</p>	LUHZF	<p>1.Jautājums apspriests ar Latviešu nodaļas kolēģiem un secināts, ka nav reāls.</p> <p>2.Doktora studiju apjoms VA nav samērojams ar LU. Turklāt konferenču tulkošana ir nišas specialitāte, kurā doktorantu nekad nebūs vairāk kā viens vai divi.</p> <p>3.Šī rekomendācija runā pretī laikmeta tendencēm, turklāt trūkst tik ievērojamu līdzekļu.</p> <p>4.Jāsāk ar Latviju, tiek veidota datu kopa.</p> <p>5.To nosaka LU pieejamie līdzekļi algām, un algu struktūra vispār.</p>

## **2.10 Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija**

Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares teorijā un praksē vismaz piecu kredītpunktu apjomā -- **Ievads konferenču tulkošanā, Rakstiskā tulkošana un terminoloģija 6. kr.p.**

pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi vismaz triju kredītpunktu apjomā – **maģistra darbs**; prakse 26 kredītpunktu apjomā; valsts pārbaudījums -maģistra darbs.

Tulka profesijas specifika neprasa kursus, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā. Zināšanas par darba izcenojumiem, elektronisko saziņu ar klientiem utt. Tiek sniegtas Ievadā un prkātskajās nodarbībās.

Maģistra studiju programmas saturs nodrošina profesionālo kompetenci jeb zināšanu un prasmju kopumu, kas paredzēta 5. kvalifikācijas līmeņa profesijas standartā „Tulks” (reģistr. Nr. PS 0101, apstiprināts ar IZM 10.07.2002. rīkojumu Nr. 405). un profesionālās augstākās izglītības standartam (pielikumu beigās).

Profesiju standarts “Tulks” paredz, ka ir jāapgūst šādas darbam nepieciešamās zināšanas:

- darba valodas, piemēram, angļu, vācu un krievu vai angļu, krievu un franču u.c. kombinācijas,
- Latvijas Republikas valsts valoda – latviešu valoda,
- starpkultūru komunikācija,
- tulkošanas teorija un metodika,
- mūsdienu tehnoloģija profesionālajā tulkošanā,
- zināšanas par ekonomiskiem, politiskiem, sociāliem un kultūras procesiem,
- zināšanas par priekšmetu jomu vai tulkošanas darba sfēru.

Prasmes:

- prasme iegūt nepieciešamo profesionālo informāciju,
- prasme izprast savstarpēji saistīto darba procesa daļu izpildes secību,
- prasme lietot nozares terminoloģiju, tehniskos standartus,
- prasme lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus,
- prasme ievērot nozares profesionālo ētiku.

Atsevišķi izdalām prasmes saistībā ar maģistra programmu :

- prasme veikt zinātniski pētniecisko darbu un noformēt zinātniska pētījuma pārskatus,
- prasme rakstīt pētījuma/pārskata darbu..

Tulkam nepieciešamās specifiskās prasmes:

- teicams dzimtās (latviešu) valodas un svešvalodas/svešvalodu apguves līmenis,
- prasme novērtēt savu profesionālo iemaņu un prasmju atbilstību profesijas standartam un starptautiskā darba tirgus prasībām,
- prasme analizēt, vērtēt un izmantot savas nozares pētījumus un jauno tehnoloģiju.
- labi nostādīta balss,
- piezīmju tehnikas pārzināšana,
- prasme izmantot konsekutīvās tulkošanas tehniku,
- prasme izmantot sinhronās tulkošanas tehniku,
- prasme izmantot citu tulkošanas veidu tehniku.

Kopsavilkumā, apkopojot kvantitatīvos datus (dilstošā secībā) par programmas studiju kursu lomu zināšanu un prasmju apgūvē atbilstoši profesijas standartam, vērojama sekojoša aina (analīzē nav ietverts maģistra darba rakstīšanas process, jo tas nav studiju kurss tradicionālā izpratnē, tāpēc tā vērtēšanai nepieciešama atšķirīga pieeja):

Studiju kursu kvantitatīvā nozīmība zināšanu apgūvē:

1. Secīgā un sinhronā tulkošana 1 – 7 zināšanu paveidos (visi standartā minētie).
2. Secīgā un sinhronā tulkošana 2 – 7 zināšanu paveidos.
3. Ievads konferenču tulkošanā – 7 zināšanu paveidos
4. Rakstiskā tulkošana un terminoloģija - 5 zināšanu paveidos
5. Publiskā runa -5 zināšanu veidos
6. Leksikas kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 zināšanu paveidos
7. Stilistikas kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 zināšanu paveidos
8. Kultūras kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 zināšanu paveidos
9. Latviešu valodas funkcionālā stilistika – 3 zināšanu paveidos

Studiju kursu kvantitatīvā nozīmība prasmju (vispārīgo un specifisko) apgūvē:

1. Secīgā un sinhronā tulkošana 1 – 13 prasmju paveidos.
2. Secīgā un sinhronā tulkošana 2 – 13 prasmju paveidos.
3. Ievads konferenču tulkošanā – 11 prasmju paveidos
4. Rakstiskā tulkošana un terminoloģija - 5 prasmju paveidos
5. Publiskā runa -5 prasmju veidos
6. Leksikas kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 prasmju paveidos
7. Stilistikas kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 prasmju paveidos
8. Kultūras kurss (angļu/franču/vācu val.) - 4 prasmju paveidos
9. Latviešu valodas funkcionālā stilistika – 4 prasmju paveidos

## 2.11 Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

1 studenta izmaksu aprēķins		
Humanitāro zinātņu programmās 2016.g.		
Apz.	Normatīvs	MSP PMSP
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	1134,98

N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	267,74
N3	komandējumu un dienesta braucieni izmaksas	3,62
N4	pakalpojumu apmaksas	95,59
N5	materiāli, energoresursi, ūdens un inventārs	93,46
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	22,41
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	75,7
T <sub>b</sub> - gadā	vienas studiju vietas izmaksas (N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7)	€ 1 693,51

## 2.12 Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām

„Konferenču tulkošana” - Latvijā līdzīgas otrā līmeņa augstākās izglītības programmas programmas nav.

Salīdzinājums ar sekojošām programmām

- European Masters in Conference Interpreting (EMCI),
- Ventspils Augstskolas profesionālā maģistra programma „Tulkošana un terminoloģija”; kvalifikācija netiek piešķirta, tikai Maģistra grāds tulkošanā un terminoloģijā.
- Tallinas augstskolas „Konferenču tulkošanas” programma; kvalifikācija „Konferenču tulks“.

### EMCI

1997. gada izstrādātā *Euromaster* programma jau daudzus gadus ir tulka profesijas sagatavošanas paraugs, kas gan netiek uzskatīts kā dalībvalstīm detaļās obligāts. Tās iniciatori bija SCIC (JICS), Eiropas Komisijas XXII ģenerāldirektorāts un Eiropas Parlamenta Mutiskās tulkošanas dienests. Programma tika veidota, lai novērstu profesionālu tulku trūkumu, īpaši darbam mazāk lietotās valodās. Programmas izstrādē piedalījās astoņas augstākās izglītības iestādes astoņās ES dalībvalstīs: Beļģijā, Portugālē, Dānijā, Austrijā, Spānijā, Francijā, Zviedrijā un Lielbritānijā. Programmā varēja iesaistīties arī citas mācību iestādes, ja mācību programma atbilda *Euromaster* kritērijiem. Dalībuniversitāšu skaita pieaugums pēdējā laikā konsorciā ir apturēts, jo tā īpašu jauninājumu vairs neprasa, bet programma praksē attaisnojusi uz sevi liktās cerības un tiek plaši izmantota kā paraugprogramma.

Programmas pamatuzdevums ir īsā laika periodā (parasti 1 gada laikā) sagatavot augsti kvalificētus konferenču tulkus. Īpaša uzmanība tiek pievērsta starptautiskajai sadarbībai un mobilitātei, ieskaitot:

- studentu mācību braucienus uz Eiropas Komisiju, Eiropas Parlamentu un citām starptautiskām organizācijām;
- mācību spēku apmaiņu,
- studentu mācību braucienus uz partneruniversitātēm ārzemēs.

Ļoti svarīgs programmas elements ir kopēju kritēriju ievērošana studentu uzņemšanā un vērtēšanā, atbilstoši stingri izstrādātiem kvalitātes kritērijiem. Programma paredz vienotas mācību programmas pamatelementu ieviešanu, pieļaujot zināmas atšķirības atbilstoši valsts vajadzību specifikai.

Latvijas Universitātes Moderno valodu fakultātes PSP „Tulks” bija novērotājstatuss šajā starptautiskajā projektā programmas izveides laikā. Pēc 1-gadīgās programmas ieviešanas starptautiskie eksperti izvērtēja LU programmas atbilstību *Euromaster* kritērijiem un atzina par atbilstošu. Divgadīgā maģistra programma kopumā gan uzlūkojama kā pārāk gara EMCI prasībām, taču ļoti skaidri iezīmētās daļas – 1. semestris – valodas prasmju uzlabošanai, un pēdējais – maģistra darba rakstīšanai, ļauj runāt par 1-gadīgu tulkošanas programmas kodolu, kas pilnīgi atbilst EMCI prasībām. Ņemot vērā, ka EMCI paredz stažēšanās periodus ārzemēs tieši valodas prasmes celšanai, 1. semestris var tikt uzskatīts par alternatīvu.

Programma ir kompromiss starp otrā līmeņa profesionālās maģistra programmas prasībām un *Euromaster* programmai izvirzītajiem starptautiskajiem standartiem. Būtisku atšķirību programmu starpā nav. Daži salīdzinājuma aspekti:

1. Kredītpunktu skaits: LR noteikumi divgadīgajai profesionālajai maģistrantūrai paredz 80 kredītpunktus (no kuriem divi profesionālie tulkošanas semestri ir 40 kredītpunktu apjomā), bet *Euromaster* programma nosaka 60 ECTS (European Credit Transfer System) kredītpunktus.

2. Teorijas un prakses proporcija: *Euromaster* paredz ne mazāk kā 75% kontaktstundu veltīt tulkošanas praksei. LU programmā praktiskas ievirzes priekšmetu apguvei veltīti 90% kontaktstundu, un 10% kontaktstundu veltīti teorētiskas orientācijas priekšmetiem. Pēdējais semestris netiek ieskaitīts šai aprēķinā.

3. Studiju kursi abās programmās ir līdzīgi. *Euromaster* programma paredz tulkošanas teoriju, secīgo un sinhrono tulkošanu un ES un citas starptautiskās institūcijas, balss nostādīšana, retorikas iemaņas, terminoloģijas apstrāde, konferenču dokumentu apstrāde kā pamatkursus, kas visi iekļauti arī profesionālajā maģistra programmā „Konferenču tulkošana”. Atsevišķu jautājumu izskatīšana -- profesionālās ētikas jautājumi, konferenču darba apstākļi -- integrēta kursā „Ievads tulkošanas teorijā” un secīgās un sinhronās tulkošanas kursus.

4. Imatrikulācijas nosacījumi ir vienādi.

5. Gala pārbaudījumi LU atšķiras ar to, ka bez kvalifikācijas eksāmena studentiem jāuzraksta un jāaizstāv maģistra darbs, ko Latvijas Republikas normatīvie dokumenti paredz kā obligātu prasību.

### **Ventspils augstskolas Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „TULKOŠANA un TERMINOLOĢIJA”**

VeA programma ir tulkotāja, nevis tulka profesijas apguves programma. Tai ir lielāka tulkošanas spekursu izvēle, tulkošanas veidu un tulkojamo tekstu tipu izvēles daudzveidība, kas raksturīga profesionālai un akadēmiskai izglītībai, galvenokārt pievēršoties lietišķiem un juridiskiem tekstiem, kas ļauj veidot kompaktu (50 KP) programmu. Šī ir neklātienas programma. Visai programmai raksturīga profesionālā ievirze. Programmai ir ievērojami mazāka prakse (6 kp).

### **Tallinas universitātes 2-gadīgā maģistra programma CONFERENCE INTERPRETING**

Šī programma ir ļoti līdzīga programmai „Konferenču tulkošana“. Tallinas universitātes programma ir mazāk profesionāla, vairāk zinātniski ievirzītā. To rāda diezgan liels teorētisko priekšmetu skaits un samērā nelielā praktisko nodarbību daļa. Tai pašā laikā maģistra darbam atvēlēti tikai 10 kp. Programmā ir plaša dažādu ievadu daļa – tā pati par sevi var paplašināt studentu zināšanas, taču mūsdiā šo darbu labāk veikt jau pašā tulkošanas apmācības procesā (kombinējot tulkošanu ar specifiskām jomām). Specialitātes priekšmeti daļa ir līdzīga LU programmai (terminoloģija, neliels rakstiskās tulkošanas kurss, tulkošanas teorija, ievads mutiskajā tulkošanā. Specialitātes priekšmetu izvēles daļā ir lielāka tieši tulkošanai veltīta priekšmetu daļa. Tulkošanas izvēles modulis aizņem tikai 10 kp un prakse kopā tikai 4 kp. Programma ir sastādīta visai sarežģītā veidā un studentam grūti izprotama. Var apšaubīt izvēles priekšmetu bagātības realizācijas iespēju, jo parādās milzīgas sadrumstalotības iespēja – priekšmetu skaits un valodu kombinācijas rada situāciju, ka kursā varētu pāris studenti. Tomēr zināms, ka Tallinas universitātes programmas plašais piedāvājums praksē tiek samazināts līdz minimumam. Arī plašā C daļa (10 kp), apstākļos, kad katra prakses stunda ir vērtīga profesionālisma celšanai, nav vērtējama pozitīvi.

## **2.13 Informācija par studējošajiem pārskata periodā**

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>Progr status</i>	2015/2016
47222	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)	A	
Stud. Skaits			21
1. studiju gadā imatrikulētie			20
Absolventi			0

## **2.14 Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā**

Aptaujas notiek katru gadu (tātad divas uz mācību programmu). Aptaujas rāda pozitīvu ainu. Konferenču tulki izsakās par vairāk praktiskajām nodarbībām. To realizēt neļauj programmas ietvars.

1. Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu? Divgadīgas programmas pirmā kursa studenti nevar salīdzināt izmaiņas ar iepriekšējo gadu.
2. Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studijuursos: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.? Mācībspēku darbs vērtēts visatzinīgāk. Īpaši izceltas praktiskās nodarbības, pedagoģiskā palīdzība no Briseles, videokonferences.
3. Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.? Viskritiskākās atsauksmes bijušas par kursa Funkcionālā stilistika pasniedzēju.
4. Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai? Jautājums pārrunāts ar pasniedzēju, kursā daļēji ievadīts cits saturs.

## 2.15 Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā

Aptaujas rāda pozitīvu ainu. Jāņem vērā, ka praktiski visi studenti mācībi laikā jau strādā. Tas palīdz profesionālajā aspektā, tas arī nozīmē, ka pēc studijām bieži nav jāmeklē jauns darbs, tāpēc bieži vien uzsvars ir likts uz to, kas apgūts un kā tas palīdz strādāt.

Absolventu aptaujas anketas paraugs.

<b>Studiju programma</b>	<i>Konferenču tulkošana</i>	
<b>Studiju līmenis</b>	pamatstudijas <input type="checkbox"/>	augstākā līmeņa studijas <input type="checkbox"/> X
<b>Gads, kurā absolvējāt studiju programmu</b>	2013	

A: STUDIJU PROGRAMMAS NOVĒRTĒJUMS						
1.	Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs esat apmierināts vai neapmierināts ar Jūsu apgūto studiju programmu šādos aspektos! <i>Atzīmējiet vienu atbildi katrā rindiņā!</i>					
		<i>Ļoti neapmierināts</i>	<i>Drīzāk neapmierināts</i>	<i>Drīzāk apmierināts</i>	<i>Ļoti apmierināts</i>	<i>Grūti pateikt</i>
1)	Izvēlētajā studiju jomā iegūtās teorētiskās zināšanas	1	2	<u>3</u>	4	9
2)	Iegūtās pētnieciskās prasmes	1	2	<u>3</u>	4	9
3)	Iegūtā prasme pielietot savas nozares teorētiskās zināšanas praktiskajā darbībā	1	2	3	<u>4</u>	9
4)	Pilnveidotā prasme kritiski domāt (prasme izvērtēt, analizēt, sistematizēt informāciju)	1	2	3	<u>4</u>	9
5)	Pilnveidotā prasme radoši risināt dažādas sarežģītības problēmas	1	2	3	<u>4</u>	9
6)	Iegūtās prasmes informācijas meklēšanā	1	2	3	<u>4</u>	9

7)	Iegūtā prasme analizēt lielu informācijas daudzumu	1	2	3	<b>4</b>	9
8)	Pilnveidotā prasme pieņemt lēmumus, pamatojoties uz iepriekš veiktu informācijas analīzi	1	2	3	<b>4</b>	9
9)	Iegūtās komunikācijas prasmes	1	2	3	<b>4</b>	9
10)	Iegūtā prasme publiski uzstāties	1	2	3	<b>4</b>	9
11)	Iegūtās iemaņas mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā	1	2	3	4	<b>9</b>
12)	Iegūtā prasme strādāt ar nozarei specifiskajām datorprogrammām	1	2	3	4	<b>9</b>
13)	Iegūtās valodu prasmes	1	2	3	<b>4</b>	9
14)	Svešvalodā apgūtā nozares terminoloģija	1	2	3	<b>4</b>	9
15)	Iegūtās laika plānošanas prasmes	1	2	3	4	<b>9</b>
16)	Pilnveidotā prasme strādāt komandā	1	2	3	<b>4</b>	9
17)	Pilnveidotā prasme organizēt un vadīt <u>savu</u> darbu	1	2	<b>3</b>	4	9
18)	Pilnveidotā prasme organizēt un vadīt <u>citu</u> darbu	1	2	3	4	<b>9</b>
<b>2.</b>	<b>Lūdzu, novērtējiet, cik, Jūsuprāt, atbilstošas aktuālajām nozares darba tirgus prasībām ir studiju programmas apguves laikā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences? Vērtējumu izsakiet skalā no 1 (nepavisam nav atbilstošas) līdz 5 (ir ļoti atbilstošas)!</b>					
	1 <i>nepavisam nav atbilstošas</i>	2	3	<b>4</b>	5 <i>ir ļoti atbilstošas</i>	9 <i>grūti pateikt</i>
<b>3.</b>	<b>Cik lielā mērā Jūs piekrītat sekojošiem apgalvojumiem?</b>					
	<i>Atzīmējiet vienu atbildi katrā rindiņā!</i>					
		<i>Pilnībā nepiekrītu</i>	<i>Drīzāk nepiekrītu</i>	<i>Drīzāk piekrītu</i>	<i>Pilnībā piekrītu</i>	<i>Grūti pateikt</i>
1)	Esmu apmierināts, ka izvēlējos šo studiju programmu	1	2	3	<b>4</b>	9
2)	Kopējais iespaids par programmas kvalitāti ir labs	1	2	3	<b>4</b>	9
3)	Studiju laikā bija iespējas piedalīties studiju programmas kvalitātes pilnveidošanā, tai skaitā, studiju kursu un mācībspēka darba novērtēšanā	1	2	<b>3</b>	4	9
4)	Studijās tika apspriestas jaunākās attīstības tendences un nozares sasniegumi	1	2	3	<b>4</b>	9
5)	Labprāt ieteikšu šo studiju programmu arī citiem	1	2	3	<b>4</b>	9
6)	Studiju procesā iegūtās zināšanas mani sagatavoja darba tirgum	1	2	3	<b>4</b>	9



7)	Studiju process nozīmīgi ietekmēja manu personību ( <i>atbildības sajūta, laika plānošana, uzskati</i> ), veicinot to īpašību attīstību, kas vēlāk noderēja/noder, iekļaujoties darba tirgū	1	2	<b>3</b>	4	9
8)	Iegūtā izglītība sekmēja manu nodarbinātību	1	2	3	<b>4</b>	9
9)	Iegūtā izglītība veicināja uzņēmējdarbības uzsākšanu	1	2	<b>3</b>	4	9
10)	Darbā pielietoju studijās iegūtās zināšanas un prasmes	1	2	3	<b>4</b>	9
<b>4.</b>	<b>Ko Jūs apgūtajā studiju programmā vērtējat atzinīgi? Kādi uzlabojumi, Jūsprāt, būtu nepieciešami?</b>					

**B: PIEREDZE ALGOTĀ DARBĀ**

<b>5.</b>	<b>Vai Jūs esat strādājis algotu darbu (<i>pastāvīgu pilnas vai nepilnas slodzes darbu vismaz 3 mēnešus</i>) ar studiju programmu saistītā nozarē? Atzīmējiet <u>vienu</u> atbildi!</b>	<p>1) Jā → Lūdzu, turpiniet ar 7. jautājumu!</p> <p>2) Nē → Lūdzu, turpiniet ar 6. jautājumu!</p>				
<b>6.</b>	<b>Kāpēc Jūs neesat strādājis algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē?</b>  <i>Atzīmējiet visus atbilstošos variantus!</i>	<p>1) Pēc absolvēšanas sapratu, ka nevēlos veidot karjeru ar studiju programmu saistītā nozarē</p> <p>2) Nespēju atrast darbu ar studiju programmu saistītā nozarē, kas būtu pietiekami labi apmaksāts</p> <p>3) Manas prasmes un zināšanas neder nevienai ar studiju programmu saistītās nozares vakancei</p> <p>4) Ar studiju programmu saistītās nozares vakancēs ir pārāk liela konkurence</p> <p>5) Savu laiku esmu veltījis/-usi studijām</p> <p>6) Esmu atradis/-usi saistošu darbu ārpus ar studiju programmu saistītās nozares</p> <p>7) Personīgu apsvērumu dēļ (veselība, ģimenes dzīve)</p> <p>8) Cits (lūdzu, ierakstiet!) _____</p>				
<b>7.</b>	<b>Vai Jūs pašlaik strādājat algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē (<i>ja pašlaik atrodaties pirmsdzemdību vai bērna kopšanas atvaļinājumā, lūdzu, atbildiet par savu pēdējo darbavietu</i>)?</b>  <i>Izvēlieties <u>vienu</u> atbildi, kas atbilst Jūsu situācijai!</i>	<p>1) Jā, strādāju pilnu darba slodzi</p> <p>2) Jā, strādāju nepilnu darba slodzi</p> <p><b>3) Jā, strādāju gadījuma darbus</b></p> <p>4) Nē, nestrādāju – esmu mājsaimnieks/-ce</p> <p>5) Nē, nestrādāju – esmu bezdarbnieks/-ce</p> <p>6) Nē, nestrādāju veselības stāvokļa dēļ</p> <p>7) Nē, nestrādāju cita(-u) iemesla(-u) dēļ (<i>lūdzu, ierakstiet!</i>) _____</p>				
<i>Jautājumi visiem.</i>						
<b>8.</b>	<b>Kādi ir Jūsu nākotnes plāni saistībā ar studijām un algoto darbu tuvākajiem 5 gadiem?</b>  <i>Atzīmējiet visas atbilstošās atbildes!</i>	<p>1) Vēlos iegūt bakalaura grādu citā programmā</p> <p>2) Vēlos iegūt maģistra grādu ar apgūto studiju programmu saistītā zinātnē</p> <p>3) Vēlos iegūt maģistra grādu citā programmā</p> <p>4) Vēlos iegūt doktora grādu ar apgūto studiju programmu saistītā zinātnē</p> <p>5) Vēlos iegūt doktora grādu citā programmā</p>			<i>Turpiniet ar 9. jautājumu!</i>	
		<p>6) Plānoju sākt strādāt algotu darbu</p> <p><b>7) Plānoju turpināt strādāt pašreizējā darbā</b></p> <p>8) Plānoju mainīt šī brīža darbavietu uz citu</p> <p>9) Plānoju mainīt šī brīža darbavietu uz citu, labāk atalgotu citā nozarē</p> <p>10) Plānoju sākt savu uzņēmējdarbību</p> <p>11) Cita atbilde (<i>lūdzu, ierakstiet!</i>) _____</p>			<i>Turpiniet ar 10. jautājumu!</i>	

<b>9.</b>	<b>Kur Jūs plānojat turpināt studijas?</b> <i>Atzīmējiet <u>vienu</u> atbildi!</i>	1) Latvijas Universitātē <b>2) Citā Latvijas augstskolā</b> 3) Citā augstskolā ārvalstīs	

<i>C: INFORMĀCIJA PAR JUMS</i>			
<b>10.</b>	<b>Dzimums</b>	vīrietis <input type="checkbox"/>	sieviete <input checked="" type="checkbox"/>
<b>11.</b>	<b>Vecums</b>	_____ <i>(pilni gadi)</i>	
<b>12.</b>	<b>Kur Jūs pašlaik dzīvojat?</b>	<b>1) Rīga</b> 2) Republikas pilsēta 3) Novads 4) Cita Eiropas Savienības valsts 5) Citur ārvalstīs	

## 2.16 Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

HZF Studentu pašpārvaldes galvenais mērķis ir pārstāvēt studentu intereses, kā arī veicināt HZF studentu akadēmiskās, kultūras dzīves un pētnieciskās darbības veiksmīgu realizāciju. Budžetā katru gadu tiek paredzēts 20% naudas zinātnei un studiju procesu uzlabošanai, kas dod iespēju studentiem doties uz konferencēm vai semināriem ārzemēs, pieredzes apmaiņas braucienos. Tiek iegādātas grāmatas fakultātes bibliotēkas papildināšanai, kā arī īstenota kursu vecāko sistēmu un mentoru sistēma, lai komunicētu ar jaunajiem un esošajiem studentiem un veiksmīgāk viņus iesaistītu fakultātes dzīvē.

### 3 Profesionālās maģistra studiju programmas RAKSTISKĀ TULKOŠANA raksturojums

#### 3.1 Studiju programmas nosaukums, iegūstamais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija

Profesionālā maģistra studiju programma "Rakstiskā tulkošana". Profesionālā maģistra grāds rakstiskajā tulkošanā/ tulkotājs

#### 3.2 Studiju programmas mērķi un uzdevumi

Balstoties uz standartos noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, programmas „Rakstiskā tulkošana” mērķis ir attīstīt studentiem profesijas standartam atbilstošas teorētiskās zināšanas un vispārējas prasmes un sagatavot tos rakstiskās tulkošanas darbam privātsektorā, tirdzniecībā un rūpniecībā, kā arī ES institūcijās, valdības iestādēs un aģentūrās, zinātniskajos institūtos un plašsaziņas līdzekļos; intensificēt tulkotāju sagatavošanu Latvijas Universitātē, palielinot profesionāliem standartiem atbilstošu tulkotāju skaitu, turpināt palielināt darba valodu skaitu.

Lai strādātu ES institūcijās par tulkotāju, izvirzīta prasība zināt vismaz divas svešvalodas. Ievērojot šo nosacījumu, šī programma paredz dažādas valodu kombinācijas.

##### **Uzdevumi:**

- Sagatavot studentus atbilstoši profesijā nepieciešamajām kompetencēm un prasmēm:
  - attīstīt tulkošanai nepieciešamās teorētiskās zināšanas,
  - attīstīt terminoloģijas, terminogrāfijas zināšanas, prasmes darbā ar datorizētās tulkošanas rīkiem,
  - attīstīt dažādu tekstu tulkošanas iemaņas, galveno uzsvāru liekot uz juridiskajiem, politiskajiem un ekonomikas tekstiem.
- Veidot studentu izpratni par politiskajiem, ekonomikas un juridiskajiem procesiem, kas nosaka tulkošanas kontekstu.
- Iepazīstināt studentus ar profesionālo ētiku, izglītot atbildīgus tulkotājus.
- Iepazīstināt studentus ar Latvijas, Eiropas un pasaules tirgus prasībām tulkotājiem un veidot viņu prasmes tulkošanas projektu vadībā.
- Tulkošanas prakses gaitā ievadīt studentus Latvijas un Eiropas Savienības tulkošanas tirgū.
- Stimulēt studentu radošo domāšanu un patstāvīgo mācīšanos, kā arī veicināt viņu vēlēšanos turpināt mācības doktorantūrā.

#### 3.3. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

PMSP „Rakstiskā tulkošana” plānotais **rezultāts** ir augstas kvalifikācijas tulkotāji, kas spēj tulkot dažādas sarežģītības tekstus no divām pasīvām svešvalodām vai arī no vienas aktīvas svešvalodas un no latviešu valodas aktīvajā svešvalodā. Viņi ir kompetenti ekonomikas, juridisko, dabas zinātņu, sociālo zinātņu, kā arī elektronisko

plašsaziņas līdzekļu tekstu tulkošanā. Viņi ir ieguvuši rediģēšanas un formatēšanas prasmes darbam ar tekstiem valsts un privāto iestāžu vajadzībām vietējā un starptautiskā mērogā, ir apguvuši terminoloģijas darba un datorizētās tulkošanas iemaņas.

Viņi ir kompetenti translatoģijā, kas ļauj tiem veidot savu izpratni par teorētiskajiem principiem un pielietot tos profesionāla tulkotāja darbā.

### 3.3 Uzņemšanas noteikumi

Iepriekšējā izglītība: Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība.

Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula: iestājpārbaudījums (1 x 1000 = 1000);

Papildu nosacījums: dzīves gājuma apraksts (CV).

Iestājpārbaudījums sastāv no divām daļām:

1. Rakstiskā daļa:

1.1. Angļu-latviešu-angļu apakšprogramma

250 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no B valodas A valodā

150 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no A valodas B valodā

1.2. Vācu-latviešu-vācu apakšprogramma

250 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no B valodas A valodā

150 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no A valodas B valodā

1.3. Franču-angļu-latviešu apakšprogramma

200 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no C1 valodas A valodā

200 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no C2 valodas A valodā

1.4. Angļu-latviešu-krievu apakšprogramma

200 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no C1 valodas A valodā

200 vārdu gara ekonomiski politiska teksta tulkojums no C2 valodas A valodā

2. Intervija:

2.1. Angļu-latviešu-angļu apakšprogrammai un Vācu-latviešu-vācu apakšprogrammai:

Intervija A un B valodā par tulkotāja profesionālās darbības jautājumiem, ES institūcijām, aktualitātēm un juridiskā pamata jautājumiem.

2.2. Franču-angļu-latviešu apakšprogrammai un Angļu-latviešu krievu apakšprogrammai:

Intervija A valodā par tulkotāja profesionālās darbības jautājumiem, ES institūcijām, aktualitātēm un juridiskā pamata jautājumiem.

Informācija par valodu dalījumu A, B un C valodā:

Tulkotāju darba valodas tiek iedalītas trīs kategorijās: A, B, C.

A valoda ir tulkotāja dzimtā valoda (vai tās ekvivalents), kurā tiek veikti tulkojumi no visām pārējām darba valodām. Tā ir valoda, kuru tulkotājs pārzina vislabāk un kurā viņš var brīvi izteikt arī vissarežģītākās domas. Tāpēc tā ir tulkotāja aktīvā valoda.

B valoda ir valoda, kuru tulkotājs brīvi pārvalda, bet kura nav viņa dzimtā valoda. Tulkotājs var veikt tulkojumus šajā valodā no citas darba valodas. Tā arī ir tulkotāja aktīvā valoda.

C valoda ir valoda, kuru tulkotājs perfekti saprot, bet kurā viņš netulko. Tulkotājs tulko no šīs valodas savās aktīvajās valodās, tāpēc tulkotājam tā ir pasīvā valoda.

Avots: <http://aiic.net/page/4004/working-languages>

### 3.4 Studiju programmas plāns

#### Profesionālā maģistra studiju programma „Rakstiskā tulkošana”, pilna laika forma (4 semestri)

Kursa kods	Kursa nosaukums	1. gads		2. gads		Kopā	Pārbaudes veids	Lekcijas, semināri	Docētājs
		1.s.	2.s.	3.s.	4.s.				
Obligātā daļa (A daļa)									
Vispārīglītojošie studiju kursi (profesionālo studiju programmām)									
Valo5490	1. Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem	4				4	Eksāmens	L 34 S 30	As. Prof. Šalme As. Prof. Lokmane
ValoP168	2. Terminogrāfija un datorprasme tulkotājiem	2				2	Eksāmens	L 10 S 22	Prof. Veisbergs Pasn. Kļaviņš
Nozares teorētiskie pamatkursi (profesionālo studiju programmām)									
Valo5488	3. Tulkošanas teorija	2				2	Eksāmens	L 28 S 4	Prof. Ločmele Lekt. Koroļova Doc. Sproģe (v)
Valo5486	4. Sagatavošanās profesijai	2				2	Eksāmens	L 16 S 16	Prof. Ločmele Pasn. Kļaviņš
Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)									
ValoP161	5. Tulkošanas prakse I (tulkoto tekstu analīze)	6				6	Aizstāvēšana	S 32	Prof. Ločmele Lekt. Žīgure Lekt. Koroļova Doc. Sproģe Lekt. Gizeleza
ValoP162	6. Tulkošanas prakse II (mācību tulkojumu prezentācija)		10			10	Aizstāvēšana	S 32	Prof. Ločmele Lekt. Žīgure Lekt. Koroļova Doc. Sproģe Lekt. Gizeleza
ValoP163	7. Tulkošanas prakse III (specializācija pa nozarēm)			10		10	Aizstāvēšana	S 32	Prof. Ločmele Lekt. Koroļova Doc. Sproģe Lekt. Gizeleza
ValoN001	8. Maģistra darbs				20	20	Aizstāvēšana		Prof. Veisbergs Prof. Ločmele Prof. Brēde
Obligātās izvēles daļa (B daļa)									

Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)									
ValoP102	9. Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā		2			2	Eksāmens	P 32	Lekt. Žīgure (a)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f) (k)
Valo5493	10. Publicistisko tekstu tulkošana		2			2	Eksāmens	S 32	Prof. Ločmele (a)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f)
									Lekt. Koroļova (k)
Valo5494	11. Ekonomikas tekstu tulkošana		2			2	Eksāmens	S 32	Prof. Ločmele (a)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f) (k)
ValoP004	12. Juridisko tekstu tulkošana				2	2	Eksāmens	L 16 S 16	Asoc. prof. Liepiņa (a)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f) (k)
ValoP101	13. Filmu un reklāmu tulkošana				2	2	Eksāmens	L 10 S 22	Prof. Ločmele (a) (f)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (k)
Valo6180	14. Starpkultūru projekti				2	2	Eksāmens	L 4 S 28	Prof. Ločmele (a) (f) (k)
									Lekt. Kļaviņš (a) (f) (k)
									Doc. Sproģe (v)
Valo5487	15. Biznesa tekstu tulkošana				2	2	Eksāmens	L 15 S 17	Prof. Ločmele (a)
									pasn. Elsberga (v)
									Lekt. Gizeleza (f) (k)
Valo5485	16. Medicīnas tekstu tulkošana				2	2	Eksāmens	P 32	Lekt. Žīgure (a)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f) (k)
ValoP097	17. Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās		2			2	Eksāmens	L 4 S 28	As. Prof. Liepiņa (a)
									Lekt. Koroļova (a) (k)
									Doc. Sproģe (v)
									Lekt. Gizeleza (f)
Valo6182	18. Kultūras aspekti tulkošanā (vai 19. un 20.)	2				2	Eksāmens	P 32	Lekt. V. Žīgure (a) (f)
Valo5669	19. Valodu varianti (vai 18. un 20.)	2				2	Eksāmens	L 32	Prof. Veisbergs (a) (f)
SDSK5097	20. Valstmācība (Lielbritānija) (vai 18. un 19.)	2				2	Eksāmens	L 24 S 8	As. Prof. Penēze (a)

Valo6818	21. Frankofonija (un 18. vai 19.)	2				2	Eksāmens	L 15 S 17	As. Prof.Ozoliņa (f)
Valo5196	22. Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)	2				2	Eksāmens	L 13 S 19	Doc. Sproģe (v)
Valo5000	23. Vācu valoda mūsdienu diskursā tulkotājiem	2				2	Eksāmens	L 13 S 19	Doc. Sproģe (v)
Valo5172	24. Lingvistiskā pragmatika [KriFM]*	2				2	Eksāmens	L 16 S 16	Doc. R. Kurpniece (k)
SDSK5115	25. Krievu kultūras pamatkoncepti	2				2	Eksāmens	L 16 S 16	Doc. T. Barišņikova (k)
Valo 5489	26. Rediģēšana tulkotājiem		2			2	Eksāmens	L 12 S 20	As. Prof. Lokmane Doc. R. Kurpniece (k)
Kopā A daļā		16	10	10	20	56			
t.sk. Vispārizglītojošie studiju kursi		6	0	0	0	6			
Nozares teorētiskie pamatkursi (profesionālo studiju programmām)		4	0	0	0	4			
Kopā B daļā		4	10	10	0	24			
t.sk. Nozares profesionālās specializācijas kursi (profesionālo studiju programmām)		0	8	6	0	14			
Kopā programmā		20	20	20	20	80			

### 3.5 Studiju programmas praktiskā īstenošana (izmantotās studiju metodes un formas, tālmācības metožu izmantošana)

Rakstiskajā tulkošanā izstrādāti e-kursi. Kursu pasniegšanā tiek izmantoti tulkošanas rīki – Trados Studio, MemoQ, sākts darbs ar Memsource. Notiek pieslēgšanās tiešsaistes semināriem, ko organizē rīku ražotāji. Maģistra darba izstrādē tiek izmantotas *Skype* konferences ar darba vadītāju.

PMSP „Rakstiskā tulkošana” tiek īstenotas kā PLK programmas. Studiju programmu īsteno latviešu, angļu valodā un apakšprogrammu valodās – vācu, franču, un krievu.

Rakstiskajā tulkošanā kursu pasniegšanā tiek izmantoti tulkošanas rīki – SDL Trados Studio 2015 Professional (75% no kursa studentiem sertificēti kā SDL Trados Studio

2015 Professional lietotāji), MemoQ (77 Academic Programme licences), sākts darbs ar Memsources Academic Edition (150 licences). Notiek pieslēgšanās tiešsaistes semināriem, ko organizē rīku ražotāji.

Pirmā semestra stilistikasursos tiek izmantotas tradicionālās valodu padziļinātas apguves metodes. Teorētiskie kursi ietver plašu studentu iesaistību dažādu nelielu projektu, individuālo darbu realizācijā, piemēram, Tulkošanas teorijas kursā studenti izdevniecību uzdevumā izstrādā netulkotu grāmatu recenzijas, kurās analizē šo grāmatu tulkojuma nepieciešamību Latvijā.

Tulkošanas mācīšana notiek pēc starptautiski aprobētām metodēm, kas pamatojas intensīvā praktiskā tulkošanā, kam seko pasniedzēju un citu studentu komentāri, studenti veic tulkojumus ar komentāriem, rediģē citu studentu tulkojumus. Pakāpeniski palielinās vingrinājumu apjoms un to sarežģītība. Paralēli pašai tulkošanai tiek apgūtas arī citas prasmes – terminoloģijas gatavošana (studenti veido kopīgu glosāriju), darbs ar klientiem un kolēģiem projektā (LU mājas lapas tulkošana), tulkošanas projektu vadība, individuāls darbs ar klientu, kura laikā notiek konsultācijas ar ekspertiem (filmu tulkošana sadarbībā ar lokalizācijas uzņēmumu SDI Media), utt. . Studenti arī paši gatavo vingrinājumus, tekstus un veic to analīzi un grupas biedru tulkojumu apstrādi.

Mācību kvalitāti un rezultātu atbilstību reālajai profesionālajai darbībai nodrošina tas, ka tulkošanas pasniegšanas cikla pasniedzēji ir arī profesionāli tulkotāji. Kursu realizācijā aktīvi piedalās arī tulkošanas tirgus pārstāvji (Tulkošanas teorijas kursā „Jāņa Rozes apgāds” izpilddirektore; Filmu un reklāmu tulkošanas kursā lokalizācijas uzņēmuma „SDI Media” pārstāvji, tulkošanas aģentūras „Skrivanek Baltic” izpilddirektors, Starpkultūru projektu kursā tulkošanas aģentūras „Ad Verbum” izpilddirektore).

Ļoti liela nozīme PMSP „Rakstiskā tulkošana” ir praksei, kas ietver gan individuālus tulkojumus, gan darbu grupās un sadarbību ar darba devēju. 1. un 2. semestra praksi vada PMSP „Rakstiskā tulkošana” mācītbspēki, 3. semestrī praksi vada programmas mācītbspēki (LU) un prakses koordinators (iestādē).

### **Prakses nolikums**

Apstiprināts

HZF FSPP  
sēdē 23.01.2017

LU Humanitāro zinātņu fakultātes  
Profesionālās maģistra studiju programmas „Rakstiskā tulkošana”  
**prakses nolikums**

Nolikums izstrādāts saskaņā ar *Noteikumiem par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu* (26.08.2014. MK noteikumi Nr. 512) un *Latvijas Universitātes studiju programmu nolikumu* (LU Senāta 29.03.2004. lēmums Nr. 236)

### **Vispārīgie noteikumi**

3. Nolikums reglamentē prakses norisi profesionālajā maģistra studiju programmā „Rakstiskā tulkošana”.



4. Realizējamā profesionālā maģistra studiju programma „Rakstiskā tulkošana” ir *otrā* līmeņa profesionālā studiju programma, pēc kuras apguves piešķir *piektā* līmeņa profesionālo kvalifikāciju, un prakse 26 kredītpunktu apjomā ir šīs programmas apguves obligāta daļa.

### **Prakses mērķi un galvenie uzdevumi**

Prakses *mērķis* ir panākt teorētisko zināšanu nostiprināšanu praksē, pilnveidojot iemaņas tulkošanā.

Prakses *uzdevumi* ir:

- 1) attīstīt un pilnveidot prasmes tulkošanā;
- 2) padziļināt zināšanas darbā ar terminoloģiju;
- 3) pilnveidot prasmes tekstu rediģēšanā un noformēšanā, kā arī darbā ar tulkošanas programmām;
- 4) strādājot valsts iestādē, privātuzņēmumā vai arī veicot līgumdarbu, padziļināt zināšanas par tulkojuma sagatavošanas procesu no pasūtījuma saņemšanas līdz nodošanai, darba plānošanu un organizāciju, tulkotāja profesionālo ētiku;
- 5) iepazīstināt studējošo ar attiecīgās prakses organizācijas pārvaldes struktūru un darbības principiem.

Prakses mērķi studējošais sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, kompetenci un iepriekšējo darba pieredzi. Praktises mērķu un uzdevumu noteikšanā, kā arī prakses izvērtējumā piedalās to organizāciju pārstāvji, ar kurām noslēgts līgums par prakses īstenošanu.

### **Prakses īstenošana**

Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu par prakses vietas nodrošināšanu vai saskaņā ar LU lēmumu par prakses vietu nodrošināšanu pašā augstskolā.

### **Prakses līgums**

Prakses līgumu LU slēdz ar darba devēju. Praktises līgumā vai LU lēmumā par prakses vietu nodrošināšanu ietver prakses mērķus, uzdevumus, prakses norises plānojumu, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtību, kā arī pušu pienākumus un atbildību.

### **Prakses vietas**

Tulkošanas aģentūras, LU, ES iestādes, valsts iestādes, privātie uzņēmumi un nevalstiskās organizācijas.

### **Prakses ilgums un norise**

Tulkošanas prakse kopumā veido 26 kredītpunktus. Prakse sadalīta trijās daļās un notiek trijos semestros. Praktises novērtējums notiek pēc pirmā, otrā un trešā semestra, kad studenti atskaitās par prakses norisi (prakses dienasgrāmata, izziņas no darba devējiem).

### **Prakses vadība**

Praksi vada HZF docētājs un prakses koordinators (iestādē).

Prakses vadītājs ir profesionālās maģistra studiju programmas direktors vai kāds cits fakultātes docētājs, kas atbild par to, lai praktikanti ievēro prakses iestādes vadītāja norādījumus, prakses iestādes iekšējās kārtības noteikumus, darba aizsardzības prasības, tulkotāja ētiku un citus saistošus nosacījumus. Viņš apstiprina prakses vērtējumu, ņemot vērā prakses iestādes atsaukumi par praktikantu un citus kritērijus.

#### Prakses vadītājs:

- palīdz studentam izvēlēties studiju prakses vietu;
- pēc nepieciešamības palīdz studentam saskaņot un sagatavot apmeklējumu plānu;
- kopā ar studentiem piedalās tulkošanas pasākumos.

#### Prakses koordinators iestādē:

- organizē praktikanta darbu saskaņā ar prakses nolikumu un saskaņoto prakses grafiku;
- nodrošina praktikantu ar to informāciju un materiāliem (tas ietver arī normatīvos aktus, prezentāciju materiālus, bibliotēkas resursus), kas ir nepieciešami un saistīti ar prakses uzdevumiem;
- nodarbina praktikantu ar prakses priekšmetu saistītiem darbiem un neizmanto ar prakses priekšmetu nesaistītos darbos bez praktikanta piekrišanas;
- iepazīstina praktikantu ar valsts iestādes vai privātuzņēmuma iekšējo kārtību, administrācijas prasībām, konfidencialitātes nosacījumiem;
- novērtē un sniedz fakultātei atsaukumi par praktikanta veikto darbu, tā apjomu un kvalitāti.

#### ***Prakses vērtēšana***

Prakses sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar prakses līguma nosacījumiem.

Lai iegūtu prakses kredītpunktus ir kopā jānostrādā pilnas 720 stundas.

-jāpiedalās obligātajās individuālajās nodarbībās: prakse ietver lielu patstāvīgu darbu daļējā pasniedzēja vadībā.

- jāveic terminoloģijas, dokumentu sagatavošanas tulkošanai, rediģēšanas, tulkošanas u.c. ar tulkošanas darbu saistīti prakses vadītāja vai koordinatora uzdevumi

Visas aktivitātes tiek analizētas un reģistrētas prakses dienasgrāmatā.

-jāiesniedz prakses dienasgrāmata

-jāiesniedz prakses atskaite

- jāpievieno atsauksme no prakses vietas par praktikanta veikto darbu

-jāpiedalās un jāsniedz prezentācijas prakses semināru laikā.

#### • **Prakses atskaite ietver:**

- Prakses norises laika un apjoma aprakstu
- Praktikanta veikto uzdevumu aprakstu
- vēlējumus prakses pilnveidošanai

#### • **Prakses dienasgrāmatas rakstīšana**

Katrs students visu prakses laiku raksta prakses dienasgrāmatu. Prakses dienasgrāmata ir individuāls prakses procesa attēlojums. Tajā students sistemātiski

veic ierakstus par veicamajiem darbiem, to tēmām, apjomu, darba valodām, kā arī sniedz darba pašvērtējumu.

### **3.5.1 Prakses dienasgrāmata**

(katrs prakses uzdevums aprakstāms pēc šāda plāna):

Datums

Uzdevums

Pašnovērtējums

Prakses vadītāja novērtējums

Prakses dokumenti jāiesniedz 1 nedēļas laikā pēc tulkošanas prakses beigām. Prakses vērtējumu veic prakses vadītājs kopā ar kolēģiem saskaņā ar prakses līguma nosacījumiem.

### **Prakses vērtēšanas pamatprincipi un kritēriji atbilstoši MK noteikumiem Nr. 512 (2014. gada 26. augusts)**

Vērtējot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas apguvi, ievēro šādus pamatprincipus:

zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātības princips

vērtējuma obligātuma princips — nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā satura apguvi;

vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips;

vērtējumā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips

#### **Prakses vērtējuma kritēriji:**

Izpildītais tulkošanas apjoms lappusēs (1 lappuse – 1800 rakstu zīmes ar atstarpēm),

Prakses iestādes koordinators vērtējums,

Prakses vadītāja vērtējums,

Prakses dienasgrāmatas kvalitāte,

Studenta mutiski paustās atziņas par prakses norisi.

Par sekmīgi nokārtotu praksi studentam tiek ieskaitīts studiju programmā noteiktais kredītpunktu skaits (6, 10 un 10 k. p.).

#### **Prakses pielīdzināšana**

Ja programmas studentam ir vismaz *divu* gadu pieredze tulkotāja darbā, ko apliecina attiecīgās darbavietas (darbavietu) izziņa (izziņas), Tulkošanas praksi šāds students var veikt savā valsts iestādē vai privātuzņēmumā, prakses beigās iesniedzot padarīto apliecinājošus dokumentus.

#### **Praktikanta pienākumi**

Praktikants ir atbildīgs par konkrēto prakses uzdevumu veikšanu, kā arī valsts iestādes vai privātuzņēmuma iekšējās kārtības noteikumu un saskarsmes kultūras normu ievērošanu.

**Maģistra darba** rakstīšanas un kvalitātes nosacījumi atbilst LU vispārīgajām prasībām, kas nosaka šo procesu. Studenti izvēlas maģistra darba tēmu pēc iespējas agrāk, lai jau prakses laikā varētu vākt materiālus, veikt aptaujas, uzkrāt empīriskos novērojumus u.c. Maģistra darbu tēmas paredzētas galvenokārt saistībā ar tulkošanas teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, kā arī ar terminoloģijas jautājumiem, kas nopietni iespaido tulkošanu. Maģistra darba izstrādē papildus klātienes konsultācijām tiek izmantotas Skype konferences ar darba vadītāju. Maģistra darbi tiek rakstīti vai nu attiecīgā profila valodā vai latviešu valodā.

Mācībspēku pētījumu tiek izmantoti teorijasursos un nodrošina praktisko kursu teorētisko bāzi. Studenti tiek iesaistīti pētnieciskos projektos, kursā Starpkultūru projekti tulko tulkošanas teorijas grāmatas un veido nozares terminoloģiju (grāmatas un terminoloģija publicēta programmas mājas lapā).

Rakstiskajā tulkošanā izstrādāti e-kursi.

Studentu patstāvīgais darbs notiek LU bibliotēkās. Noticis LUB seminārs par darbu ar kopkatalogu un datu bāzēm. Organizēts seminārs Nacionālajā bibliotēkā par darbu ar katalogiem un humanitārajām zinātnēm paredzēto resursu izmantošanu.

PMSP „Rakstiskā tulkošana” pasniedzēji sniedz iknedēļas klātienes konsultācijas studentiem, sazinās ar studentiem elektroniski (e-pasts, Skype), paziņojumi un cita svarīga informācija pieejama programmas mājas lapā [www.rakstiskatulkosana.lu.lv](http://www.rakstiskatulkosana.lu.lv), kā arī programmas facebook un twitter kontos.

### **3.6 Vērtēšanas sistēma (izglītības kritēriji un vērtēšanas metodes studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtība)**

Studentu zināšanu vērtēšanas pamatprincipus un kārtību nosaka LR MK „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu” (Nr. 512, 26.08.2014.) un tā notiek saskaņā ar LU spēkā esošiem normatīvajiem aktiem.

Vērtējot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmas apguvi, ievēro šādus pamatprincipus:

- zināšanu un prasmju vērtēšanas atklātības princips,
- vērtējuma obligātuma princips — nepieciešams iegūt pozitīvu vērtējumu par programmas obligātā satura apguvi;
- vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips saskaņā ar LU kārtību iegūtā vērtējuma pārskatīšanai;
- vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus.

Programmu apguves vērtēšanas pamatformas ir eksāmens ar vērtējumu 10 ballu skalā.

Eksāmenu uzskata par nokārtotu (studentam ieskaita kredītpunktus), ja vērtējums ir no 4 (gandrīz viduvēji) līdz 10 (izcili) ballēm.

Studiju programmā paredzētos pārbaudījumus studenti kārtu mutvārdos vai rakstiski. Mutvārdu pārbaudījums notiek saskaņā ar iepriekš izstrādātām eksaminācijas biļetēm, izmantojot studiju kursu programmas. Rakstiskā pārbaudījuma formas ir: rakstisks tulkojums (ar komentāriem); rakstisks pārbaudījums ar iepriekš izstrādātiem jautājumiem (un/vai teksta analīze); testi ar 30-40 jautājumiem.

Teorētiskajosursos gala vērtējumā tiek dažādās proporcijās ņemti vērā studentu individuālā darba rezultāti, projektu rezultāti.

Nodarbību laikā tulkošanas sniegums tiek vērtēts katru reizi pēc tulkojuma. To veic gan students pats (pašvērtējums), pasniedzēji un grupas biedri, kas šādi mācās gan saprast un komentēt tulkošanas kvalitāti, gan izteikties un analizēt kļūdas, kas palīdz pašvērtējumā.

Studentiem paredzēti mājas darbi atbilstoši kursa aprakstam. To vērtējumu nosaka saturiskā kvalitāte, izteiksmes precizitāte un gramatiskā forma.

Par attiecīgā studiju kursa pārbaudījuma formu un prasībām mācībspēki informē studentus pirmās kontaktnodarbības laikā.

Valsts pārbaudījums ir maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana, ko vērtē valsts pārbaudījuma komisija, kuras priekšsēdētāju un sastāvu apstiprina LU satversmes noteiktajā kārtībā. Komisija darbojas saskaņā ar augstskolas senāta apstiprinātu nolikumu. Maģistra darbs tiek vērtēts atbilstoši Prasībām noslēguma darbu izstrādei un aizstāvēšanai LU (LU rīkojums Nr.1/38, 03.02.2012.), citu specifisku kritēriju vērtējumā nav. Komisijas sastāvā ir komisijas priekšsēdētājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas priekšsēdētājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji.

### **3.7 Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem**

2016. gadā veikta Rakstiskās tulkošanas programmas absolventu aptauja, kuras galvenais mērķis bija noskaidrot viņu nodarbinātību tulkošanas jomā pēc programmas absolvēšanas. Rezultāti pierāda, ka absolventiem vēl arvien ir labas nodarbinātības perspektīvas tulkošanas nozarē. Lai arī tulkošanas tirgus ir samērā piesātināts ar tulkotājiem, joprojām vērojams labu tulkotāju deficīts. (Skat. arī LTTB tulkošanas nozares pētījumus un programmā izstrādātos maģistra darbus <http://www.lttb.lv/category/raksti/>)

Veikta darba devēju aptauja. Atkarībā no uzņēmumu lieluma tajos strādā no 1 līdz 3 programmas absolventiem štatā un līdz pat 150 programmas absolventiem ārstatā. Aptaujas rezultāti liecina, ka atsevišķi darba devēji, izvēloties darbiniekus, pievērš uzmanību tam, kādā augstskolā ir iegūta specializācija. LU „Rakstiskās tulkošanas” studenti raksturoti kā tādi, kas labi iejūtas kolektīvā un ātri adaptējas darba specifikai,

pašizglītojas, ir atvērti dalīties idejām ar pārējo biroja personālu, nebaidās apgūt jaunākos tehnoloģiskos risinājumus. Minēta apmierinātība ar jauno darbinieku darbu – pēc nelielas apmācības darbinieks pierādījis, ka lieliski prot strādāt patstāvīgi, patstāvīgi pieņemt lēmumu un risināt situācijas. Īpaši jāatzīmē, ka šāds raksturojums ir dots situācijā, kad valstī kopumā uzņēmumi sastopas ar grūtībām nepieciešamo speciālistu atlasē (arī vienā no aptaujātajiem uzņēmumiem šāda situācija pastāv tāpēc, ka potenciāliem darba ņēmējiem ir grūtības pielāgoties darba grafikam, viņi nav apmierināti ar piedāvāto atalgojumu un jauniešiem ātri zūd interese par rutīnas darbiem, tiem trūkst iekšējās motivācijas).

Visi darba devēji lielākā vai mazākā mērā pievērš uzmanību tam, vai studiju laikā ir gūta darba pieredze.

Studentu prasmes vērtētas kā ļoti labas (vislielākais vērtējumu skaits) vai labas. Viduvēju vērtējumu atsevišķās anketās izpelnījusies studentu prasme strādāt ar matemātiskām darbībām. Šī prasme citās anketās vērtēta kā teicama, kas liecina par katra absolventa individuālajām dotībām, kas, neraugoties uz apgūto programmas saturu, ietekmē katra absolventa sniegumu. Visbiežāk ar „labi” vērtēts absolventu radošums un prasme plānot un vadīt citu darbu. Atzīme „labi” atsevišķās anketās saņemta diemžēl arī par latviešu valodas lietojumu, tomēr, salīdzinājumā ar iepriekšējo aptauju datiem, latviešu valodas lietojuma vērtējums ir audzis, un vairāki darba devēji to vērtē ar „teicami”.

Programmā tiek domāts par veidiem, kā iekļaut uzdevumus studentu radošuma attīstīšanai. Kursā „Starpkultūru projekti” notiek studentu projektu darbs, kurā tiem jāplāno un jāvada citu studentu darbs. Šādus projektus plānojam paplašināt – iecerēts brīvprātīgs projekta darbs sabiedriskās organizācijas „Dardedze” vajadzībām.

Visi aptaujātie darba devēji vēlas turpināt sadarbību ar programmu „Rakstiskā tulkošana” un piedāvā prakses vietas tās studentiem.

### Darba devēju aptaujas anketu paraugi:

1.

<i>A: DARBA DEVĒJA RAKSTUROJUMS</i>		
1.	Kopējais darbinieku skaits uzņēmumā/iestādē	1) 1-9 darbinieki 2) <b>10-49 darbinieki (štatā)</b> 3) 50-249 darbinieki 4) 250 un vairāk darbinieku
2.	Darbinieku skaits, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību	<b>27</b> (aptuvenš skaits)
3.	Īpašuma forma	1) <b>Privātais sektors</b> 2) Sabiedriskais sektors

4.	<b>Uzņēmuma/iestādes galvenais ekonomiskās darbības veids</b> (NACE, 2. red.)  <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!</i>	1) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība 2) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde 3) Apstrādes rūpniecība 4) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana 5) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija 6) Būvniecība 7) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts 8) Transports un uzglabāšana 9) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi 10) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi 11) Finanšu un apdrošināšanas darbības 12) Operācijas ar nekustamo īpašumu 13) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi 14) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība 15) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana 16) Izglītība 17) Veselība un sociālā aprūpe 18) Māksla, izklaide un atpūta 19) <u>Citi pakalpojumi (tulkošanas un tulku pakalpojumi)</u> 20) Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās
5.	<b>Uzņēmuma/iestādes atrašanās reģions</b>	1) Kurzemes reģions 2) Latgales reģions 3) Pierīgas reģions 4) <b>Rīga</b> 5) Vidzemes reģions 6) Zemgales reģions

**B: DARBINIEKU ATLASE**

6.	<b>Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs ņemat vērā šādus faktorus?</b> <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Jā</th> <th>Nē</th> <th>Tikai konkrētiem amatiem</th> <th>Nav atbildes</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1) Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība</td> <td><u>1</u></td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>2) Maģistra grāds</td> <td>1</td> <td>2</td> <td><u>3</u></td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>3) Doktora grāds</td> <td>1</td> <td><u>2</u></td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>4) Studiju laikā iegūta darba pieredze</td> <td><u>1</u></td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>5) Augstskola, kurā iegūta izglītība</td> <td><u>1</u></td> <td>2</td> <td>3</td> <td>9</td> </tr> </tbody> </table>		Jā	Nē	Tikai konkrētiem amatiem	Nav atbildes	1) Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība	<u>1</u>	2	3	9	2) Maģistra grāds	1	2	<u>3</u>	9	3) Doktora grāds	1	<u>2</u>	3	9	4) Studiju laikā iegūta darba pieredze	<u>1</u>	2	3	9	5) Augstskola, kurā iegūta izglītība	<u>1</u>	2	3	9
	Jā	Nē	Tikai konkrētiem amatiem	Nav atbildes																												
1) Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība	<u>1</u>	2	3	9																												
2) Maģistra grāds	1	2	<u>3</u>	9																												
3) Doktora grāds	1	<u>2</u>	3	9																												
4) Studiju laikā iegūta darba pieredze	<u>1</u>	2	3	9																												
5) Augstskola, kurā iegūta izglītība	<u>1</u>	2	3	9																												
7.	<b>Vai Jūs esat pieņēmuši darbā LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?</b>	1) <b>Jā</b> 2) Nē → <i>Lūdzu, turpiniet ar 14. jautājumu!</i>																														
8.	<b>Cik LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, šobrīd strādā Jūsu uzņēmumā/iestādē?</b>	<b>Štatā 3/ārstatā 150</b> (skaits)																														
9.	<b>Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs pēdējo 5 gadu laikā esat saskārušies ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?</b>	1) <b>Jā</b> 2) Nē → <i>Lūdzu, turpiniet ar 11. jautājumu!</i>																														
10.	<b>Kādēļ, Jūsprāt, uzņēmums/iestāde saskārās ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?</b>  <i>Iespējamās vairākas atbildes.</i>	1) Trūkst speciālistu ar atbilstošu izglītību ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____ 2) Trūkst potenciālo darba ņēmēju ar atbilstošām prasmēm ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____ 3) <b>Potenciāliem darba ņēmējiem ir grūtības pielāgoties darba grafikam</b> 4) <b>Potenciālie darba ņēmēji nav apmierināti ar piedāvāto atalgojumu</b> 5) Potenciālie darba ņēmēji nevēlas darba dēļ mainīt dzīvesvietu 6) Ierobežoti resursi vakancu reklamēšanai 7) Cits iemesls ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) <b>Jauniešiem ātri zūd interese par rutīnas darbiem, nevēlas strādāt normētu darba laiku, trūkst iekšējās motivācijas</b>																														

C: DARBINIEKU PRASMES

11.	<p>Kā Jūs kopumā varētu raksturot uzņēmumā/ iestādē strādājošos LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?</p> <p><i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!</i></p>	<p>1) <b>Labā teorētiskā un praktiskā sagatavotība, bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus</b></p> <p>2) Pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus</p> <p>3) Bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem ir nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas</p> <p>4) Bija labas praktiskās iemaņas, bet sliktas teorētiskās zināšanas</p> <p>5) Ir grūti kopumā izteikt vērtējumu, jo absolventi ir ļoti atšķirīgi</p> <p>6) Cita atbilde (<i>Lūdzu, norādiet!</i>) _____</p>																																																																																																																																					
12.	<p><b>Lūdzu, novērtējiet LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, prasmes piecu balļu skalā! (0-nezinu, nevaru novērtēt, 1-ļoti slikti, 2-slikti, 3-viduvēji, 4-labi, 5-ļoti labi)</b></p> <table border="1" data-bbox="287 616 1228 1317"> <thead> <tr> <th></th> <th>0</th> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1) Teorētiskās zināšanas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>2) Praktiskās iemaņas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>3) Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>4) Prasme identificēt un risināt problēmas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>5) Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>6) Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām</td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td><td></td></tr> <tr><td>7) Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>8) Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>9) Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>10) Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>11) Latviešu valodas zināšanas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>12) Svešvalodu zināšanas</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>13) Prasme strādāt ar datoru</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>14) Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>15) Prasme strādāt komandā</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>16) Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>17) Atbildīga attieksme pret darbu</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> <tr><td>18) Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td></tr> </tbody> </table>		0	1	2	3	4	5	1) Teorētiskās zināšanas						X	2) Praktiskās iemaņas						X	3) Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas						X	4) Prasme identificēt un risināt problēmas					X		5) Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju						X	6) Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām				X			7) Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot					X		8) Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus					X		9) Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)						X	10) Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku					X		11) Latviešu valodas zināšanas					X		12) Svešvalodu zināšanas						X	13) Prasme strādāt ar datoru						X	14) Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)						X	15) Prasme strādāt komandā						X	16) Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu						X	17) Atbildīga attieksme pret darbu						X	18) Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem						X	
	0	1	2	3	4	5																																																																																																																																	
1) Teorētiskās zināšanas						X																																																																																																																																	
2) Praktiskās iemaņas						X																																																																																																																																	
3) Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas						X																																																																																																																																	
4) Prasme identificēt un risināt problēmas					X																																																																																																																																		
5) Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju						X																																																																																																																																	
6) Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām				X																																																																																																																																			
7) Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot					X																																																																																																																																		
8) Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus					X																																																																																																																																		
9) Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)						X																																																																																																																																	
10) Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku					X																																																																																																																																		
11) Latviešu valodas zināšanas					X																																																																																																																																		
12) Svešvalodu zināšanas						X																																																																																																																																	
13) Prasme strādāt ar datoru						X																																																																																																																																	
14) Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)						X																																																																																																																																	
15) Prasme strādāt komandā						X																																																																																																																																	
16) Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu						X																																																																																																																																	
17) Atbildīga attieksme pret darbu						X																																																																																																																																	
18) Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem						X																																																																																																																																	
13.	<p><b>Jūsu komentārs par uzņēmuma/iestādes darbinieku – LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu – teorētisko un praktisko sagatavotību un konkrētām viņu prasmēm:</b> labi iejūtas kolektīvā un ātri adaptējas darba specifikai, pašizglītojas, atvērti dalīties idejām ar pārējo biroja personālu, nebaidās apgūt jaunākos tehnoloģiskos risinājumus.</p>																																																																																																																																						

D: SADARBĪBA AR LATVIJAS UNIVERSITĀTI

14.	<p><b>Lūdzu, novērtējiet, cik bieži Jūsu uzņēmums/iestāde iesaistās aktivitātēs, kas ietver sadarbību ar Latvijas Universitāti! Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</b></p>					
		<i>Nekad</i>	<i>Reti</i>	<i>Dažreiz</i>	<i>Bieži</i>	<i>Nav atbildes</i>
1)	Studiju programmu izstrāde un pilnveide	1	2	<b>3</b>	4	9
2)	Prakses vietu piedāvāšana studentiem	1	2	3	<b>4</b>	9
3)	Pēdējo gadu absolventu piesaistīšana caur fakultātēm un/vai Karjeras centru	1	2	3	<b>4</b>	9
4)	Līdzdalība LU organizētajos forumos un konferencēs	1	2	<b>3</b>	4	9
5)	Sadarbība pētniecībā un/vai LU tehnisko iespēju izmantošana	1	2	<b>3</b>	4	9
15.	<p><b>Kādā veidā Jūsu uzņēmums/iestāde vēlētos sadarboties ar Latvijas Universitāti? Lūdzu, izvēlēties 14. jautājumā minētās aktivitātes vai miniet citas sadarbības iespējas!</b></p> <p>uzņēmuma darbinieki tiek regulāri aicināti norunāt vieslekciju par konkrētu tēmu. Noteikti būtu interese</p>					



	veidot kādus kopīgus projektus mašīntulkošanas jomā, arī sadarboties pētniecībā, tādējādi stiprinot vēl vairāk Latvijas Universitātes prestižu Latvijā un ārvalstīs.
--	--

**E: INFORMĀCIJA PAR RESPONDENTU**

<b>16.</b>	<b>Kāds ir Jūsu amats uzņēmumā/iestādē?</b>	1) <b>Direktors, vadītājs</b> 2) Personāldaļas vadītājs 3) Cits ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) _____
<b>17.</b>	<b>Vai Jūs būsit gatavs/-a sadarboties, ja LU būs nepieciešama papildus informācija par anketā aplūkotojām jautājumiem?</b>	1) <b>Jā</b> 2) <b>Nē</b>  <i>Ja atzīmējat „Jā”, lūdzu, norādiet savu kontaktinformāciju!</i> Vārds, uzvārds Vasilijs Ragačevičs E-pasts: <a href="mailto:vasilij.ragacevics@skrivane.lv">vasilij.ragacevics@skrivane.lv</a> (mob. 28617786)

2.

**A: DARBA DEVĒJA RAKSTUROJUMS**

<b>1.</b>	<b>Kopējais darbinieku skaits uzņēmumā/iestādē</b>	1) <b>1-9 darbinieki</b> 2) 10-49 darbinieki 3) 50-249 darbinieki 4) 250 un vairāk darbinieku
<b>2.</b>	<b>Darbinieku skaits, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību</b>	<b>4</b> _____ (aptuvenš skaits)
<b>3.</b>	<b>Īpašuma forma</b>	1) Privātais sektors 2) <b>Sabiedriskais sektors</b>
<b>4.</b>	<b>Uzņēmuma/iestādes galvenais ekonomiskās darbības veids (NACE, 2. red.)</b>  <i>Lūdzu, atzīmējiet <u>vienu</u> atbildi!</i>	1) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība 2) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde 3) Apstrādes rūpniecība 4) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana 5) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija 6) Būvniecība 7) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts 8) Transports un uzglabāšana 9) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi 10) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi 11) Finanšu un apdrošināšanas darbības 12) Operācijas ar nekustamo īpašumu 13) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi 14) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība 15) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana 16) Izglītība 17) Veselība un sociālā aprūpe 18) Māksla, izklaide un atpūta 19) <b>Citi pakalpojumi</b> 20) Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās
<b>5.</b>	<b>Uzņēmuma/iestādes atrašanās reģions</b>	1) Kurzemes reģions 2) Latgales reģions 3) Pierīgas reģions 4) <b>Rīga</b> 5) Vidzemes reģions 6) Zemgales reģions

B: DARBINIEKU ATLASE						
6.	<b>Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs ņemat vērā šādus faktorus?</b> <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</i>					
			Jā	Nē	Tikai konkrētiem amatiem	Nav atbildes
	1)	Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība	1	2	3	9
	2)	Maģistra grāds	1	2	3	9
	3)	Doktora grāds	1	2	3	9
	4)	Studiju laikā iegūta darba pieredze	1	2	3	9
5)	Augstskola, kurā iegūta izglītība	1	2	3	9	
7.	<b>Vai Jūs esat pieņēmuši darbā LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?</b> 1) <b>Jā</b> 2) <b>Nē</b> → <i>Lūdzu, turpiniet ar 14. jautājumu!</i>					
8.	<b>Cik LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, šobrīd strādā Jūsu uzņēmumā/iestādē?</b> <b>2</b> (skaits)					
9.	<b>Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs pēdējo 5 gadu laikā esat saskārušies ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?</b> 1) <b>Jā</b> 2) <b>Nē</b> → <i>Lūdzu, turpiniet ar 11. jautājumu!</i>					
10.	<b>Kādēļ, Jūsuprāt, uzņēmums/iestāde saskārās ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?</b>  <i>Iespējamās vairākas atbildes.</i>	1) Trūkst speciālistu ar atbilstošu izglītību ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____ 2) Trūkst potenciālo darba ņēmēju ar atbilstošām prasmēm ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____ 3) Potenciāliem darba ņēmējiem ir grūtības pielāgoties darba grafikam 4) Potenciālie darba ņēmēji nav apmierināti ar piedāvāto atalgojumu 5) Potenciālie darba ņēmēji nevēlas darba dēļ mainīt dzīvesvietu 6) Ierobežoti resursi vakancu reklamēšanai 7) Cits iemesls ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) _____				

C: DARBINIEKU PRASMES										
11.	<b>Kā Jūs kopumā varētu raksturot uzņēmumā/iestādē strādājošos LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?</b>  <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!</i>	1) <b>Laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus</b> 2) Pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus 3) Bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem ir nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas 4) Bija labas praktiskās iemaņas, bet sliktas teorētiskās zināšanas 5) Ir grūti kopumā izteikt vērtējumu, jo absolventi ir ļoti atšķirīgi 6) Cita atbilde ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) _____								
		<b>12. Lūdzu, novērtējiet LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, prasmes piecu ballu skalā! (0-nezina, nevaru novērtēt, 1-ļoti slikti, 2-slikti, 3-viduvēji, 4-labi, 5-ļoti labi)</b>								
			0	1	2	3	4	5		
1)	Teorētiskās zināšanas									X
2)	Praktiskās iemaņas									X
3)	Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas									X
4)	Prasme identificēt un risināt problēmas									X
5)	Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju									X
6)	Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām									X
7)	Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot								X	
8)	Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus								X	
9)	Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)									X
10)	Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku								X	

11)	Latviešu valodas zināšanas								X
12)	Svešvalodu zināšanas								X
13)	Prasme strādāt ar datoru								X
14)	Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)								X
15)	Prasme strādāt komandā								X
16)	Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu							X	
17)	Atbildīga attieksme pret darbu								X
18)	Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem								X
13.	<b>Jūsu komentārs par uzņēmuma/iestādes darbinieku – LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu – teorētisko un praktisko sagatavotību un konkrētām viņu prasmēm:</b>								

**D: SADARBĪBA AR LATVIJAS UNIVERSITĀTI**

14.	<b>Lūdzu, novērtējiet, cik bieži Jūsu uzņēmums/iestāde iesaistās aktivitātēs, kas ietver sadarbību ar Latvijas Universitāti! Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</b>					
		<i>Nekad</i>	<i>Reti</i>	<i>Dažreiz</i>	<i>Bieži</i>	<i>Nav atbildes</i>
1)	Studiju programmu izstrāde un pilnveide	1	2	3	4	9
2)	Prakses vietu piedāvāšana studentiem	1	2	3	4	9
3)	Pēdējo gadu absolventu piesaistīšana caur fakultātēm un/vai Karjeras centru	1	2	3	4	9
4)	Līdzdalība LU organizētajos forumos un konferencēs	1	2	3	4	9
5)	Sadarbība pētniecībā un/vai LU tehnisko iespēju izmantošana	1	2	3	4	9
15.	<b>Kādā veidā Jūsu uzņēmums/iestāde vēlētos sadarboties ar Latvijas Universitāti? Lūdzu, izvēlēties 14. jautājumā minētās aktivitātes vai miniet citas sadarbības iespējas!</b>					
	Līdzdalība LU organizētajos forumos un konferencēs Sadarbība pētniecībā					

**E: INFORMĀCIJA PAR RESPONDENTU**

16.	<b>Kāds ir Jūsu amats uzņēmumā/iestādē?</b>	1) Direktors, vadītājs 2) Personāldaļas vadītājs 3) Cits ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) Valdes locekle
17.	<b>Vai Jūs būsit gatavs/-a sadarboties, ja LU būs nepieciešama papildus informācija par anketā aplūkotojām jautājumiem?</b>	1) Jā 2) Nē  <i>Ja atzīmējat „Jā”, lūdzu, norādiet savu kontaktinformāciju!</i> Vārds, uzvārds Helēna Gizeleza E-pasts helena.gizeleza@gmail.com

3.

**A: DARBA DEVĒJA RAKSTUROJUMS**

1.	<b>Kopējais darbinieku skaits uzņēmumā/iestādē</b>	1) 1-9 darbinieki 2) 10-49 darbinieki 3) 50-249 darbinieki 4) 250 un vairāk darbinieku
----	--	---

2.	Darbinieku skaits, kuri ir ieguvuši augstāko izglītību	_18_____ (aptuvenš skaits)	
3.	Īpašuma forma	1) <u>Privātais sektors</u> 2) Sabiedriskais sektors	
4.	Uzņēmuma/iestādes galvenais ekonomiskās darbības veids (NACE, 2. red.)  <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!</i>	1) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība 2) Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde 3) Apstrādes rūpniecība 4) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana 5) Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija 6) Būvniecība 7) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts 8) Transports un uzglabāšana 9) Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi 10) Informācijas un komunikācijas pakalpojumi 11) Finanšu un apdrošināšanas darbības 12) Operācijas ar nekustamo īpašumu 13) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi 14) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība 15) Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana 16) Izglītība 17) Veselība un sociālā aprūpe 18) Māksla, izklaide un atpūta 19) Citi pakalpojumi 20) Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās <u>21) Tulkošanas un tulku pakalpojumi</u>	
5.	Uzņēmuma/iestādes atrašanās reģions	1) Kurzemes reģions 2) Latgales reģions 3) Pierīgas reģions	4) Rīga 5) <u>Vidzemes reģions</u> 6) Zemgales reģions

**B: DARBINIEKU ATLASE**

6.	Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs ņemat vērā šādus faktoros? <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</i>	Jā	Nē	Tikai konkrētiem amatiem	Nav atbildes
1)	Konkrētā specialitātē iegūta augstākā izglītība	1	2	<u>3</u>	9
2)	Maģistra grāds	1	<u>2</u>	3	9
3)	Doktora grāds	1	<u>2</u>	3	9
4)	Studiju laikā iegūta darba pieredze	<u>1</u>	2	3	9
5)	Augstskola, kurā iegūta izglītība	1	<u>2</u>	3	9
7.	Vai Jūs esat pieņēmuši darbā LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?	1) <u>Jā</u> 2) <u>Nē</u> → <i>Lūdzu, turpiniet ar 14. jautājumu!</i>			
8.	Cik LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, šobrīd strādā Jūsu uzņēmumā/iestādē?	_____ <i>1</i> _____ (skaits)			
9.	Vai, atlasot darbiniekus uzņēmumam/iestādei, Jūs pēdējo 5 gadu laikā esat saskārušies ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?	1) <u>Jā</u> 2) <u>Nē</u> → <i>Lūdzu, turpiniet ar 11. jautājumu!</i>			

10.	<b>Kādēļ, Jūsaprāt, uzņēmums/iestāde saskārās ar grūtībām atrast amatiem atbilstošus speciālistus?</b>  <i>Iespējamās vairākas atbildes.</i>	1) Trūkst speciālistu ar atbilstošu izglītību ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____
		2) Trūkst potenciālo darba ņēmēju ar atbilstošām prasmēm ( <i>Lūdzu, precizējiet!</i> ) _____
		3) Potenciāliem darba ņēmējiem ir grūtības pielāgoties darba grafikam
		4) Potenciālie darba ņēmēji nav apmierināti ar piedāvāto atalgojumu
		5) Potenciālie darba ņēmēji nevēlas darba dēļ mainīt dzīvesvietu
		6) Ierobežoti resursi vakanču reklamēšanai
		7) Cits iemesls ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) _____

**C: DARBINIEKU PRASMES**

11.	<b>Kā Jūs kopumā varētu raksturot uzņēmumā/ iestādē strādājošos LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā?</b>  <i>Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi!</i>	1) Laba teorētiskā un praktiskā sagatavotība, bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus							
		2) <i>Pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus</i>							
		3) Bija labi teorētiski sagatavoti, bet viņiem ir nepietiekami apgūtas praktiskās iemaņas							
		4) Bija labas praktiskās iemaņas, bet sliktas teorētiskās zināšanas							
		5) Ir grūti kopumā izteikt vērtējumu, jo absolventi ir ļoti atšķirīgi							
		6) Cita atbilde ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) _____							
12.	<b>Lūdzu, novērtējiet LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu, kuri izglītību ir ieguvuši pēdējo 3 gadu laikā, prasmes piecu baļļu skalā! (0-nezīnu, nevaru novērtēt, 1-ļoti slikti, 2-slikti, 3-viduvēji, 4-labi, 5-ļoti labi)</b>		0	1	2	3	4	5	
		1)	Teorētiskās zināšanas					X	
		2)	Praktiskās iemaņas					X	
		3)	Prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas						X
		4)	Prasme identificēt un risināt problēmas						X
		5)	Prasme sameklēt un apstrādāt informāciju						X
		6)	Prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām						X
		7)	Prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot						X
		8)	Prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus					X	
		9)	Prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi)					X	
		10)	Prasme strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku						X
		11)	Latviešu valodas zināšanas						X
		12)	Svešvalodu zināšanas						X
		13)	Prasme strādāt ar datoru						X
		14)	Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)						X
		15)	Prasme strādāt komandā						X
		16)	Prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu					X	
		17)	Atbildīga attieksme pret darbu						X
		18)	Konkurētspēja salīdzinājumā ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem						X
13.	<b>Jūsu komentārs par uzņēmuma/iestādes darbinieku – LU PMSP „Rakstiskā tulkošana” absolventu – teorētisko un praktisko sagatavotību un konkrētām viņu prasmēm:</b>  <i>Mūsu uzņēmumā pēc prakses darbā palika tikai viena LU PMSP studente, ar kuras darbu esam ļoti apmierināti. Kā minēts iepriekš, pēc neilgas apmācības, darbinieks pierādījis, ka lieliski prot strādāt patstāvīgi, patstāvīgi pieņemt lēmumu un risināt situācijas.</i>								

**D: SADARBĪBA AR LATVIJAS UNIVERSITĀTI**

14.	<b>Lūdzu, novērtējiet, cik bieži Jūsu uzņēmums/iestāde iesaistās aktivitātēs, kas ietver sadarbību ar Latvijas Universitāti! Lūdzu, atzīmējiet vienu atbildi katrā rindā!</b>		<i>Nekad</i>	<i>Reti</i>	<i>Dažreiz</i>	<i>Bieži</i>	<i>Nav atbildes</i>
		1)	Studiju programmu izstrāde un pilnveide	<u>1</u>	2	3	4

2)	Prakses vietu piedāvāšana studentiem	1	2	<u>3</u>	4	9
3)	Pēdējo gadu absolventu piesaistīšana caur fakultātēm un/vai Karjeras centru	1	<u>2</u>	3	4	9
4)	Līdzdalība LU organizētajos forumos un konferencēs	1	2	3	<u>4</u>	9
5)	Sadarbība pētniecībā un/vai LU tehnisko iespēju izmantošana	<u>1</u>	2	3	4	9
<b>15. Kādā veidā Jūsu uzņēmums/iestāde vēlētos sadarboties ar Latvijas Universitāti? Lūdzu, izvēlēties 14. jautājumā minētās aktivitātes vai miniet citas sadarbības iespējas!</b>  <i>Turpināt sadarbību, skatoties pēc nepieciešamības, piedāvāt praksi mūsu uzņēmumā.</i>						

**E: INFORMĀCIJA PAR RESPONDENTU**

<b>16.</b>	<b>Kāds ir Jūsu amats uzņēmumā/iestādē?</b>	1) Direktors, vadītājs 2) Personāldaļas vadītājs 3) Cits ( <i>Lūdzu, norādiet!</i> ) <u>Kvalitātes vadītāja</u>
<b>17.</b>	<b>Vai Jūs būsit gatavs/-a sadarboties, ja LU būs nepieciešama papildus informācija par anketā aplūkotojām jautājumiem?</b>	1) <i>Jā</i> 2) <i>Nē</i>  <i>Ja atzīmējat „Jā”, lūdzu, norādiet savu kontaktinformāciju!</i> Vārds, uzvārds <u>Dagnija Spanovska</u> E-pasts <u>dagnija.spanovska@nordtext.com</u>

### 3.8 Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā vai studiju programmas licencēšanas ietvaros konkrētajai studiju programmai saņemto ieteikumu ieviešana

Rakstiskā tulkošana - nebija uzdevumu vai obligātu norāžu, bet bija atsevišķi ieteikumi:

	<i>Termiņš</i>	<i>Atbildīgā persona/struktūrvienība</i>	<i>Ieteikumu ieviešana un tās novērtējums</i>
<i>1. Eksperta ieteikums:</i> Erasmus programmas ietvaros pietiekami plaši tiek organizēta gan studējošo, gan docētāju apmaiņa ar partneraugstskolām ārzemēs, bet tieši šo apmaiņas veidu varētu paplašināt, kā arī intensificēt sadarbību ar partneraugstskolām Latvijā.			
1.1. Uzdevums: Organizēt Erasmus+ viesdocētāja vizīti LU PMS: Rakstiskā tulkošana	2016. g.	G. Ločmele	Erasmus+ vieslektore Dina Krenclere-Bēma, Tampere Universitāte, 30.11.15. – 4.12.15. Nolasītas lekcijas/semināri studentiem un lekcija mācībspēkiem par autentisku uzdevumu izmantošanu tulkotāju sagatavošanā

1.2. Uzdevums: Organizēt rakstiskās tulkošanas programmas studenta mācības Erasmus+partneraugstskolā	2016. g. pavasaris	G. Ločmele, L. Bodniece	M. Sīlis izmantojis Erasmus+ mobilitāti uz Porto Politehniskā institūta ISCAP 2015./2016. māc. g.
1.3. Uzdevums: Organizēt Erasmus+ programmas mācībaspēka vizīti partneraugstskolā	2016. g.	G. Ločmele	G. Ločmeles vieslekcijas Porto Politehniskā institūta ISCAP 25.09.16.-30.09.16. Rezultāts: stiprināta starpuniversitāšu sadarbība mācību un zinātniskajā jomā: 1) ISCAP tulkošanas programma vēlas kļūt par EMT dalībnieci. 2) Vieslekciju materiālus ISCAP CEI kolēģi vēlas publicēt konferenču krājumā.
<b>2. Eksperta ieteikums:</b> intensificēt sadarbību ar partneraugstskolām Latvijā.			
2.1. Uzdevums: Intensificēt sadarbību ar Ventspils Augstskolu	2015. g.	Doc. I. Sproģe	Tulkotāju darbnīca Ventspilī ar LU studentu piedalīšanos
2.2. Uzdevums: Meklēt sadarbības partnerus augstskolu vidū tulkotāju tematisko zināšanu paplašināšanai	2015. g.	Doc. I. Sproģe	Kopīgi docēts medicīnas tekstu tulkošanas kurss ar Rīgas Stradiņus Universitātes ārzemju (vācu) studentiem
2.3. Uzdevums: Meklēt sadarbības partnerus studentu dzimtās valodas kompetences un tematisko zināšanu attīstīšanai	2016. g.	G. Ločmele	RSU veislektores Dr. Philol. Dites Liepas vizīte pie LU Rakstiskās tulkošanas studentiem 10.03.16. ar lekciju par publicistiskā stila leksiku.
<b>3. Eksperta ieteikums:</b> Nepieciešams ilgtermiņā plānot jauno docētāju iesaisti un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas studiju virzienā.			
3.1. Uzdevums: iesaistīt jaunus docētājus programmas realizēšanā un sekmēt programmas absolventu tālākas studijas.	2016. g.	G. Ločmele	Programmā 2016. g. vasarā uzsākuši darbu divi jauni lektori – programmas absolventi I. Aleksandrova, O. Grigulis. Kvalifikācijas celšanai abi jaunie mācībaspēki apmeklējuši starptautiskas konferences Latvijā un Beļģijā (EK Briselē). Absolvente J. Čelnova turpina studijas LU valodniecības doktorantūras pielietojamās valodniecības nozarē.

### **3.9 Studiju programmas satura atbilstība valsts akadēmiskās izglītības standartam vai profesijas standartam un profesionālās augstākās izglītības valsts standartam un citiem normatīvajiem aktiem augstākajā izglītībā, tai skaitā, ja iegūstamā kvalifikācija ir reglamentēta profesija**

Studiju kursu sadalījums saskaņā ar LR MK Noteikumu Nr. 512 (26.08.2014.) 23. un 24. pantu par maģistra programmas obligāto saturu:

Punkts	Atšifrējums	Faktiskais KP skaits	Standartā noteiktais min. KP skaits
23.1.	Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu padziļinātu apguvi nozares (profesionālās darbības) teorijā un praksē	Tulkošanas teorija 2 kp Terminogrāfija un datorprasme tulkotājiem 2 kp Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem 4 kp Rediģēšana tulkotājiem 2 kp  KOPĀ 10	5
23.2.	Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību kursi	Starpkultūru projekti 2 kp Valstsmācības kursi attiecīgajās valodās 2 kp Filmu un reklāmu tulkošana 2 kp  KOPĀ 6	3
23.3.	Prakse	26	26
23.4.	Maģistra darbs	20	20
24.	Studiju kursi, kuri nodrošina profesionālās kompetences sasniegšanu uzņēmējdarbībā (inovācijas, uzņēmumu organizācija un dibināšana, vadīšanas metodes, projektu izstrādes un vadīšanas pamati, lietvedības un finanšu uzskaites sistēma, zināšanas par darba tiesisko attiecību regulējumu, tai skaitā par sociālā dialoga veidošanu sabiedrībā, kā arī zināšanas par citām novitātēm uzņēmējdarbības vai iestādes vadīšanā), ja tie nav apgūti zemāka līmeņa studiju programmā.	Sagatavošanās profesijai 2 kp Starpkultūru projekti 2 kp  KOPĀ 4	

Profesiju standarts “Tulkotājs” paredz, ka ir jāapgūst šādas darbam nepieciešamās zināšanas:

Zināšanas	Zināšanu līmenis		Programmas <i>Rakstiskā tulkošana</i> studiju kursi
	izpratne	pielietošana	
Darba valodas			Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem; Publicistisko tekstu tulkošana; Ekonomikas tekstu tulkošana; Juridisko tekstu tulkošana; Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās



			valodās; Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Filmu un reklāmu tulkošana; Starpkultūru projekti; Biznesa tekstu tulkošana; Medicīnas tekstu tulkošana; Valodu varianti; Funkcionālā stilistika [franču]; Vācu valoda mūsdienu diskursā tulkotājiem
Latvijas Republikas valsts valoda – latviešu valoda			Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem; Filmu un reklāmu tulkošana; Rediģēšana tulkotājiem; Publicistisko tekstu tulkošana; Ekonomikas tekstu tulkošana; Juridisko tekstu tulkošana; Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III
Starpkultūru komunikācija			Tulkošanas teorija, Starpkultūru projekti; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Filmu un reklāmu tulkošana; Biznesa tekstu tulkošana;
Tulkošanas teorija un metodika			Tulkošanas teorija; Filmu un reklāmu tulkošana
Mūsdienu tehnoloģija profesionālajā tulkošanā			Terminogrāfija un datorprasmē tulkotājiem; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Filmu un reklāmu tulkošana
Zināšanas par ekonomiskiem, politiskiem, sociāliem un kultūras procesiem			Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Filmu un reklāmu tulkošana; Starpkultūru projekti; Biznesa tekstu tulkošana; Valstmācība (Lielbritānija); Valstmācība (Francijas sabiedrība); Frankofonija; Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)
Zināšanas par priekšmetu jomu vai tulkošanas darba sfēru			Sagatavošanās profesijai; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Filmu un reklāmu tulkošana; Starpkultūru projekti; Biznesa tekstu tulkošana; Medicīnas tekstu

			tulkošana; Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)
Darba drošības zināšanas			Sagatavošanās profesijai, Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III
Prasmes:			
Prasme iegūt nepieciešamo profesionālo informāciju			Terminogrāfija un datorprasmē tulkošanai; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā; Publicistisko tekstu tulkošana; Ekonomikas tekstu tulkošana; Juridisko tekstu tulkošana; Starpkultūru projekti; Biznesa tekstu tulkošana; Medicīnas tekstu tulkošana; Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)
Prasme lietot nozares terminoloģiju, tehniskos standartus			Tulkošanas teorija; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā; Ekonomikas tekstu tulkošana; Starpkultūru projekti; Medicīnas tekstu tulkošana; Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)
Prasme ievērot nozares profesionālo ētiku			Sagatavošanās profesijai; Tulkošanas teorija; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Juridisko tekstu tulkošana; Starpkultūru projekti; Biznesa tekstu tulkošana; Medicīnas tekstu tulkošana
Prasme izprast savstarpēji saistīto darba procesa daļu izpildes secību			Sagatavošanās profesijai; Tulkošanas prakse I; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā; Starpkultūru projekti; Eiropas Savienība tulkošanas kontekstā (vācu – latviešu – vācu)
Prasme lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus			Sagatavošanās profesijai; Tulkošanas prakse II; Tulkošanas prakse III; Juridisko tekstu

	tulkošana
Atsevišķi izdalām prasmes saistībā ar maģistra programmu :	
Prasme veikt zinātniski pētniecisko darbu un noformēt zinātniska pētījuma pārskatus	Maģistra darbs
Prasme rakstīt pētījuma/pārskata darbu	Maģistra darbs
Tulkotājam nepieciešamās specifiskās prasmes:	
Teicams dzimtās valodas un svešvalodu apguves līmenis	Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem; Rediģēšana tulkotājiem; Vācu valoda mūsdienu diskursā tulkotājiem; Funkcionālā stilistika [franču]; Valodu varianti; Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās; Filmu un reklāmu tulkošana; Starpkultūru projekti; Ekonomikas tekstu tulkošana; Publicistisko tekstu tulkošana
Prasme novērtēt savu profesionālo iemaņu un prasmju atbilstību profesijas standartam un starptautiskā darba tirgus prasībām	Sagatavošanās profesijai; Starpkultūru projekti, Juridisko tekstu tulkošana; Ekonomikas tekstu tulkošana
Prasme analizēt, vērtēt un izmantot savas nozares pētījumus un jauno tehnoloģiju	Sagatavošanās profesijai; Filmu un reklāmu tulkošana; Terminogrāfija un datorprasme tulkotājiem
Prasme izmantot zināšanas tulkošanas teorijā un tehnikā	Sagatavošanās profesijai; Starpkultūru projekti; Filmu un reklāmu tulkošana; Juridisko tekstu tulkošana
Prasme strādāt ar dokumentiem	Visi praktiskās tulkošanas kursi; Terminogrāfija un datorprasme tulkotājiem

### 3.10 Studiju programmas izmaksas un to kalkulācija

1 studenta izmaksu aprēķins		
Humanitāro zinātņu programmās 2016.g.		
Apz.	Normatīvs	MSP PMSP
N1	darba alga uz vienu studiju vietu gadā	1134,98
N2	darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	267,74
N3	komandējumu un dienesta braucienu izmaksas	3,62
N4	pakalpojumu apmaksas	95,59

N5	materiāli, energoresursi, ūdens un inventārs	93,46
N6	grāmatu un žurnālu iegāde	22,41
N7	iekārtu iegādes un modernizēšanas izmaksas	75,7
T <sub>b</sub> - gadā	vienas studiju vietas izmaksas (N1+N2+N3+N4+N5+N6+N7)	€ 1 693,51

### **3.11 Salīdzinājums ar vienu tāda paša līmeņa un tādām pašām studiju virzienam atbilstošu Latvijas (ja līdzīga studiju programma Latvijā tiek īstenota) un vismaz divām Eiropas Savienības valsts atzītu augstskolu vai koledžu studiju programmām**

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Rakstiskā tulkošana” izstrādātāji salīdzinājuši to ar vairākām radniecīgām studiju programmām.

Salīdzinājums ar sekojošām programmām:

- Ventspils Augstskolas profesionālā maģistra programma „Juridisko tekstu tulkošana”;
- Tallinas universitātes „Tulkošanas” maģistra programma,
- Leipcigas universitātes maģistra programma „Translatoloģija”.

#### **Ventspils augstskolas Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programma „Juridisko tekstu tulkošana” (Programmas kods: 46222)**

VeA programma ir juridisko tekstu tulkotāja, nevis plašākas specializācijas programma. Programma ir mazāka pēc apjoma (1,5 gadi – 60 kp), kompakta un ar šauri profesionālu ievirzi. Liela vērtība tiek veltīta tiesību apguvei (8 kp). Programmai ir ievērojami mazāka prakse (6 kp). Tāpēc kandidātiem tiek prasīta vismaz viena gada izglītība tulkošanā vai tulkošanas darba pieredze.

#### **Tallinas universitātes divgadīgā maģistra programma ”Translation”**

Šī programma ir ļoti līdzīga programmai „Rakstiskā tulkošana”. Kopējais kredītpunktu skaits – 125 ECTS, minimālais – 120 ECTS kp. (80 KP). Tallinas universitātes programma ir mazāk profesionāla, vairāk zinātniski ievirzīta. To rāda diezgan liels teorētisko priekšmetu skaits un mazāka praktisko nodarbību daļa. Tajā pašā laikā maģistra darbam atvēlēti tikai 10 kp (15 ECTS kp). Programmā ir plaša dažādu ievadu daļa – tā pati par sevi var paplašināt studentu zināšanas, taču mūsdiā šo darbu labāk veikt jau pašā tulkošanas apmācības procesā (kombinējot tulkošanu ar specifiskām jomām). Specialitātes priekšmetu daļa ir līdzīga LU programmai (juridisko, ekonomikas, tehnisko tekstu tulkošana), taču LU piedāvā lielāku priekšmetu dažādību. Tulkošanas prakse kopā aizņem tikai 4 ECTS kp. Arī plašā C

daļa (Izvēles priekšmeti, 10 kp) apstākļos, kad katra prakses stunda ir vērtīga profesionālisma celšanai, nav vērtējama pozitīvi.

### **Leipcigas Universitātes programma Master of Arts Translatologie, 4 semestri (ieskaitot maģistra darbu)**

Leipcigas Universitātes programmas apjoms - 120 ECTS

Imatrikulācijas nosacījumi: BA translatoloģijā vai iestājeksāmens (tiem, kam ir citas specialitātes BA), kā arī B-valodas prasmju apliecinājums (C1 atbilstošu Eiropas valodu portfelim vienā no šādām svešvalodām: franču, angļu, spāņu, krievu). Leipcigas Universitātes programmas galvenā atšķirība no Latvijas Universitātes programmas ir specializācija : sastatāmā/lietišķā valodniecība vai nozares tekstu tulkošana. Latvijas Universitātes programma piedāvā tikai nozares tekstu tulkošanu uz tulkošanas teorijas bāzes.

Otra Leipcigas Universitātes programmas atšķirība no LU programmas ir tās moduļu sistēma:

5 obligātie moduļi pa 10 RCTS kp. - 50 ECTS kp.

4 izvēles moduļi – 40 ECTS kp.

Maģistra darbs – 30 ECTS

60 ECTS gadā

Ieteicamas ārzemju studijas, maksimālais ārzemēs iegūtais KP skaits – puse no noteiktā.

Eksāmens pa moduļiem. Ir arī maģistra eksāmens.

Gan obligātajā, gan izvēles daļā ir trīs veida moduļi:

- 1) abām specializācijām kopīgi,
- 2) sastatāmās/lietišķās valodniecības moduļi
- 3) nozares tekstu tulkošanas moduļi.

Nozaru tekstu tulkošanas moduļu piedāvājums līdzinās Latvijas Universitātes programmas piedāvātajiem kursiem, nelielas atšķirības ir abām specializācijām kopīgo moduļuursos, savukārt lielākas atšķirības vērojamas sastatāmās/lietišķās valodniecības piedāvājumā.

### **3.12 Informācija par studējošajiem pārskata periodā**

<i>LRI kods</i>	<i>Studiju programmas nosaukums</i>	<i>Progr status</i>	2015/2016
47222	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)	A	
Stud. Skaits			54
1. studiju gadā imatrikulētie			26
Absolventi			19

### **3.13 Aptauju rezultātu kopsavilkums par studējošo apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā**

PMSP „Rakstiskā tulkošana” kursu vērtējums:

- „Rediģēšana tulkotājiem” 6,61
- „Valodu varianti” 6,47
- „Terminogrāfija un datorprasme” 4,61
- „Tulkošanas teorija” 5,74
- „Filmu un reklāmu tulkošana” 6,15
- „Sagatavošanās profesijai” 6,52
- „Biznesa tekstu tulkošana” 6,2
- „Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem” 6,73
- „Kultūras aspekti tulkošanā” 6,3

Visi kursi vērtēti labi, tomēr pārējo kursu vērtēšanā piedalījies nepietiekams studentu skaits, lai dati būtu pārliecinoši.

<p>1.Kādas izmaiņas vērojamas studējošo vērtējumā par programmā ietvertajiem studiju kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu? PMSP „Rakstiskā tulkošana”. Kopumā vērtējums ir līdzīgs. Vēl nedaudz noslīdējis kursa „Terminogrāfija un datorprasme” vērtējums. Audzis kursa „Sagatavošanās profesijai” vērtējums. Pateicoties piesaistītajiem vieslektoriem – tulkošanas tirgus pārstāvjiem, kurss vērtēts kā viens no nozīmīgākajiem profesijas izzināšanai.</p>
<p>2.Ko studējošie visatzinīgāk vērtējuši studiju kursus: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.? Mācībspēku darbs vērtēts visatzinīgāk. Īpaši izcelts kursa „Latviešu valodas stilistika” docētājas darbs. Arī vieslektoru – tulkošanas aģentūru parstāvju – piesaiste īpaši atzīmēta, jo tas palīdz studentiem integrēties darba tirgū.</p>
<p>3.Ko studējošie kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēku darbs, studiju kursu saturs u.c.? PMSP „Rakstiskā tulkošana”. Viskritiskākās atsauksmes bijušas par kursa „Terminogrāfija un datorprasme” lektoru.</p>
<p>4.Kādi ir plānotie pasākumi studējošo norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai? PMSP „Rakstiskā tulkošana”. Kursa „Terminogrāfija un datorprasme” docēšanā iesaistīts jauns mācībspēks.</p>

## **Aptauju rezultātu kopsavilkums par absolventu apmierinātību ar studiju kvalitāti un to izmantošana studiju programmas kvalitātes uzraudzībā**

Vērtējums no 6-7:

- apmierinātība ar programmas izvēli – 6,3,
- kopējais iespaids par studiju kvalitāti ir ļoti labs – 6,
- labprāt ieteiktu šo studiju programmu citiem – 6,3;
- lietvežu kompetence (6,1),
- lietvežu un metodiķu attieksme (6,4),
- mācībspēku attieksme (6,7),
- mācībspēku kompetence (6,2),
- datoru pieejamība (6),
- vieslektoru piesaiste (6,6),

iespēja izteikt vērtējumu par kursu docētājiem, programmā iekļautajiem kursiem (6,8),  
 fakultātes sniegtā iespēja gūt informāciju par studiju procesu (6,3),  
 teorētisko zināšanu pielietošanas iespējas praksē (6),  
 radošu risinājumu rašanas iespēja (6,1),  
 patstāvīgu lēmumu pieņemšanas iespējas (6,2),  
 rakstiskās valodas prasmju pilnveide (6,5),  
 komandas darba iemaņas (6),  
 nozares terminu apguve (6,5),  
 darba organizēšanas prasmju pilnveide (6,1),  
 studiju grūtības pakāpe piemērota (6,5)  
 un plānoju nākotnē strādāt profesijā atbilstoši iegūtajai izglītībai (6,4).

Viszemāko vērtējumu (zem 4) saņēmis e-studiju piedāvājums un studentu pašpārvaldes darbs.

<p>1. Kādas izmaiņas vērojamas programmas beidzēju vērtējumā par programmu un tajā ietvertajiem kursiem salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu?        Kopumā vērtējums ir līdzīgs un aptaujas rezultāti ir pozitīvi. Aptauju rezultātu salīdzinājums rāda, ka absolventu atmiņā visvairāk iespiežas kopīgi projekti. Absolventi plāno strādāt un arī turpina strādāt atbilstoši iegūtajai izglītībai.</p>
<p>2. Ko programmas beidzēji visatzinīgāk vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?        PMSP „Rakstiskā tulkošana”. Visatzinīgāk vērtēti mācībspēki, viņi raksturoti kā zinoši un pretimnākoši. Īpaši pasvītota mācībspēku un cita personāla, piemēram, bibliotekāru labvēlīgā attieksme. Augstu novērtēta iespēja izteikt vērtējumu par kursiem un docētājiem. Studiju vide, aprīkojums un atmosfēra fakultātē kopumā raksturota kā ļoti laba. Paticis kurss, kurā nācies sastapties ar profesionālu izaicinājumu – uzņemties dažādas lomas projektā, kopīgi tulkojot sarežģītu teorētisku grāmatu</p>
<p>3. Ko programmas beidzēji kritiski vērtējuši studiju programmā: mācībspēki, studiju kursi, studiju procesa organizācija, materiāltehniskais nodrošinājums, studiju rezultāti u.c.?        Vienā anketā kritizēts pārāk lielais uzsvars uz teoriju programmas pirmajā semestrī. Izteikta vēlēšanās redzēt lielāku teorijas integrēšanu praktiskajosursos.</p>
<p>5. Kādi ir plānotie pasākumi programmas beidzēju norādīto trūkumu novēršanai un ieteikumu īstenošanai?        Mēģinām teoriju vairāk savīt ar praksi, savukārt praktiskajosursos tulkotāja izvēles vairāk pamatot teorētiski. Kopīgi realizējam jaunus tulkošanas projektus un meklējam citus, sabiedriski nozīmīgus, kuros studenti varētu brīvprātīgi palīdzēt cilvēkiem, kas nonākuši grūtībās. Vairāk jāizmanto LUIS sniegtās iespējas un e-studijas.</p>

### 3.14 Studējošo pašpārvalde un līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

HZF Studentu pašpārvaldes galvenais mērķis ir pārstāvēt studentu intereses, kā arī veicināt HZF studentu akadēmiskās, kultūras dzīves un pētnieciskās darbības veiksmīgu realizāciju. Budžetā katru gadu tiek paredzēts 20% naudas zinātnei un studiju procesu uzlabošanai, kas dod iespēju studentiem doties uz konferencēm vai

semināriem ārzemēs, pieredzes apmaiņas braucienos. Tiek iegādātas grāmatas fakultātes bibliotēkas papildināšanai, kā arī īstenota kursu vecāko sistēmu un mentoru sistēma, lai komunicētu ar jaunajiem un esošajiem studentiem un veiksmīgāk viņus iesaistītu fakultātes dzīvē.

## 4 KOPSAVILKUMS PAR STUDIJU VIRZIENA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM

### 4.1 Studiju virziena un studiju programmu perspektīvais novērtējums, ņemot vērā nacionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās valsts attīstības prioritātes, Latvijas uzdevumus Eiropas Savienības kopējo stratēģiju īstenošanā, kā arī studiju programmas atbilstība Eiropas augstākās izglītības telpas veidošanas rekomendācijām.

Virziens „Tulkošana” ir ļoti perspektīvs Latvijas apstākļos (tulkošanas tirgus ir plašs, ar tendenci attīstīties). LU šis virziens ir kvalitatīvāk izveidots (arī zinātniskās pētniecības ziņā) nekā citās Latvijas augstskolās. Tulki un tulkotāji nepieciešami Latvijas veiksmīgai darbībai ES. Abas programmas atbilst Eiropas labākajiem paraugiem.

## 5 STUDIJU VIRZIENA PAŠNOVĒRTĒJUMA PIELIKUMI

### 5.1 Studiju programmu uzskaitījums, norādot to apjomu kredītpunktos, studiju veidu, formu, tai skaitā atsevišķi norādot tālmācību, īstenošanas valodu un vietu, iegūstamo grādu, grādu un profesionālo kvalifikāciju vai profesionālo kvalifikāciju

Nr. p. k.	LRI kods	Studiju programmas nosaukums	Līmenis	Grāds	Kvalifikācija	Studiju veids, forma	Studiju apjoms(KP)	Programmas direktors
1.	47222	Konferenču tulkošana	Profesionālās augstākās izglītības maģistra	Profesionālais maģistra grāds konferenču tulkošanā	Tulks	PLK	80	Andrejs Veisbergs
2.	47222	Rakstiskā tulkošana	Profesionālās augstākās izglītības maģistra	Profesionālais maģistra grāds rakstiskajā tulkošanā	Tulkotājs	PLK	80	Gunta Ločmele





**5.2 Studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla uzskaitījums, norādot tā kvalifikāciju un pienākumus, kā arī studiju programmu un tās daļu, kuru katrs no akadēmiskā personāla īsteno**

<i>Nr.p.k</i>	<i>Vārds, Uzvārds</i>	<i>Grāds</i>	<i>Amats</i>	<i>Struktūrvienība</i>	<i>Īstenojamie kursi</i>	<i>Studiju programmas</i>
1.	Tatiana Baryshnikova	Dr. Filoloģijas doktors	docents	Humanitāro zinātņu fakultāte / Rusistikas un slāvistikas nodaļa	SDSK5115 Krievu kultūras pamatkoncepti	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
2.	Tatjana Bicjutko	Humanitāro zinātņu maģistrs filoloģijā	lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Anglistikas nodaļa / Valodniecības katedra	Valo5287 Funkcionālā stilistika	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
3.	Ieva Elsberga	Humanitāro zinātņu maģistrs filoloģijā	lektora p.i.	Humanitāro zinātņu fakultāte / Ģermāistikas nodaļa	Valo5493 Publicistisko tekstu tulkošana ValoP097 Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās ValoP162 Tulkošanas prakse II (mācību tulkojumu prezentācija)	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
4.	Linda Gaile	Filoloģijas maģistra grāds	pasniedzējs	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa	Valo5280 Secīgā un sinhronā tulkošana I	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
5.	Helēna Gizeleza		lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5487 Biznesa tekstu tulkošana Valo5494 Ekonomikas tekstu tulkošana ValoP004 Juridisko tekstu tulkošana Valo5485 Medicīnas tekstu tulkošana Valo5493 Publicistisko tekstu tulkošana ValoP102 Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā Valo6180 Starpkultūru projekti ValoP097 Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)

					ValoP161 Tulkošanas prakse I (tulkoto tekstu analīze) ValoP162 Tulkošanas prakse II (mācību tulkojumu prezentācija) ValoP163 Tulkošanas prakse III (specializācija pa nozarēm)	
6.	Kaspars Kļaviņš	Tulks	pasniedzējs	#Humanitāro zinātņu fakultāte	ValoP168 Terminogrāfija un datorprasmē tulkotājiem	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
7.	Nadežda Kopoloveca	Humanitāro zinātņu maģistrs filoloģijā	lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Rusistikas un slāvistikas nodaļa	Valo5489 Rediģēšana tulkotājiem	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
8.	Svetlana Koroļova	Filoloģijas maģistra grāds	lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5487 Biznesa tekstu tulkošana Valo5494 Ekonomikas tekstu tulkošana ValoP101 Filmu un reklāmu tulkošana ValoP004 Juridisko tekstu tulkošana Valo5493 Publicistisko tekstu tulkošana ValoP097 Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās ValoP161 Tulkošanas prakse I (tulkoto tekstu analīze) ValoP162 Tulkošanas prakse II (mācību tulkojumu prezentācija) ValoP163 Tulkošanas prakse III (specializācija pa nozarēm) Valo5488 Tulkošanas teorija	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
9.	Antra Leine	Dr. Filoloģijas doktors	docents	Humanitāro zinātņu fakultāte / Anglistikas nodaļa / Literatūras un kultūras katedra	SDSK5031 Valstsmācība (Lielbritānijas kultūra)	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
10.	Dace Liepiņa	Dr. Pedagoģijas doktors	asociētais profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Anglistikas nodaļa	ValoP004 Juridisko tekstu tulkošana Valo5289 Nozaru leksika ValoP097 Tulkošana no latviešu valodas angļu, vācu un citās valodās	22525 Konferenču tulkošana (PMSP) 22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)

11.	Gunta Ločmele	Dr. Filoloģijas doktors	profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5487 Biznesa tekstu tulkošana Valo5494 Ekonomikas tekstu tulkošana ValoP101 Filmu un reklāmu tulkošana ValoN001 Maģistra darbs Valo5493 Publicistisko tekstu tulkošana Valo5282 Rakstiskā tulkošana un terminoloģija Valo5486 Sagatavošanās profesijai Valo6180 Starpkultūru projekti Valo5488 Tulkošanas teorija	22525 Konferenču tulkošana (PMSP) 22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
12.	Ilze Lokmane	Dr. Filoloģijas doktors	asociētais profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Latvistikas un baltistikas nodaļa / Latviešu un vispārīgās valodniecības katedra	Valo5490 Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem Valo5489 Rediģēšana tulkotājiem	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
13.	Rasma Mozere	Profesionālais maģistra grāds (AIC lēmums)	lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Anglistikas nodaļa / Valodniecības katedra	Valo5289 Nozaru leksika Valo5286 Publiskā runa un prezentācijas	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
14.	Ilze Norvele	Dr. Pedagoģijas doktors	pasniedzējs (Dr.)	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa	Valo5280 Secīgā un sinhronā tulkošana I	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
15.	Olga Ozoliņa	Dr. Filoloģijas doktors	asociētais profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Romānistikas nodaļa / Franču valodas un kultūras katedra	Valo6818 Frankofonija	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
16.	Laura Ritenberga-Kindere	Humanitāro zinātņu maģistra grāds mākslās	pasniedzējs	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5494 Ekonomikas tekstu tulkošana ValoP102 Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
17.	Ieva Sproģe	Dr. Pedagoģijas doktors	docents	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa	Valo5487 Biznesa tekstu tulkošana ValoP101 Filmu un reklāmu tulkošana ValoP004 Juridisko tekstu tulkošana Valo5485 Medicīnas tekstu tulkošana	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)

					Valo6180 Starpkultūru projekti ValoP161 Tulkošanas prakse I (tulkoto tekstu analīze) ValoP163 Tulkošanas prakse III (specializācija pa nozarēm) Valo5488 Tulkošanas teorija Valo5000 Vācu valoda mūsdienu diskursā tulkotājiem	
18.	Arvils Šalme	Dr. Filoloģijas doktors	asociētais profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5295 Latviešu valodas funkcionālā stilistika Valo5490 Latviešu valodas funkcionālā stilistika tulkotājiem	22525 Konferenču tulkošana (PMSP) 22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
19.	Aivars Vaivods	Tulks	pasniedzējs	#Humanitāro zinātņu fakultāte / #Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / #Tulkošanas katedra	Valo5280 Secīgā un sinhronā tulkošana I	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
20.	Andrejs Veisbergs	Hd. Filoloģijas habil.doktors	profesors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo5496 Ievads konferenču tulkošanā Valo5282 Rakstiskā tulkošana un terminoloģija Valo5280 Secīgā un sinhronā tulkošana I ValoP168 Terminogrāfija un datorprasmē tulkotājiem Valo5283 Tulkošanas prakse I Valo5669 Valodu varianti	22525 Konferenču tulkošana (PMSP) 22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)
21.	Zigrīda Vinčela	Dr. Filoloģijas doktors	docents	Humanitāro zinātņu fakultāte / Anglistikas nodaļa / Valodniecības katedra	Valo5287 Funkcionālā stilistika	22525 Konferenču tulkošana (PMSP)
22.	Veneta Žīgure	Filoloģijas maģistra grāds	lektors	Humanitāro zinātņu fakultāte / Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļa / Tulkošanas katedra	Valo6182 Kultūras aspekti tulkošanā Valo5485 Medicīnas tekstu tulkošana ValoP102 Specializēto tekstu tulkošana no angļu, vācu un citām valodām latviešu valodā ValoP161 Tulkošanas prakse I	22532 Rakstiskā tulkošana (PMSP)

					(tulkoto tekstu analīze) ValoP162 Tulkošanas prakse II (mācību tulkojumu prezentācija)	
--	--	--	--	--	--	--

### 5.3 Studiju virziena īstenošanā iesaistīto struktūrvienību uzskaitījums, norādot to uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

HZF nodaļa, katedra	Studiju programmas
ANGLISTIKAS NODAĻA Valodniecības katedra	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana
ĢERMĀNISTIKAS NODAĻA	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana
LATVISTIKAS UN BALTISTIKAS NODAĻA Latviešu un vispārīgās valodniecības katedra	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana
ROMĀNISTIKAS NODAĻA Franču valodas un kultūras katedra	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana
RUSISTIKAS UN SLĀVISTIKAS NODAĻA	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana
SASTATĀMĀS VALODNIECĪBAS UN TULKOŠANAS NODAĻA Skandināvistikas katedra Tulkošanas katedra	PMSP Rakstiskā tulkošana PMSP Konferenču tulkošana

### 5.4 Studiju virziena īstenošanā nepieciešamā mācību palīgpersonāla raksturojums, norādot tā uzdevumus studiju virziena un konkrētu studiju programmu īstenošanā

Mārīte Sīle – datortehnikas, videotehnikas un audiotehnikas tehniska asistēšana visām studiju programmām un virzienam, mājas lapas uzturēšana studiju programmu un zinātnisko projektu popularizēšanai

Edgars Zariņš – datortehnikas, videotehnikas un audiotehnikas tehniska asistēšana visām studiju programmām, virzienam kopumā un pētniecības darbam

Raitis Lagzdiņš – datortehnikas sistēmu nodrošinājums visām studiju programmām, virzienam, kā arī pētniecības darbam

Valentīna Goldmane – studiju metodiķis Rakstiskās tulkošanas un Konferenču tulku PMSP

Maira Dandzberga – Akadēmisko un zinātnisko procesu administratīvais atbalsts

Ērika Krautmane – Programmu padomes sekretāre, kā arī Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļas lietvedis

Ieva Reinberga – projektu finanšu plānu izstrāde un uzraudzība

Jolanta Zālīte – personāla dokumentu organizācija studiju procesā un zinātniskajos projektos

## **5.5 Prakses līgumi vai tās personas izsniegtas izziņas, kas nodrošinās prakses vietas, kā arī prakses nolikumi**

Prakse iekļauta Rakstiskās tulkošanas profesionālās MSP un Konferenču tulkošanas profesionālās MSP.

[https://luis.lu.lv/pls/pub/prg\\_virz\\_frm.file\\_output?p\\_pvf\\_id=680](https://luis.lu.lv/pls/pub/prg_virz_frm.file_output?p_pvf_id=680)

[https://luis.lu.lv/pls/pub/prg\\_virz\\_frm.file\\_output?p\\_pvf\\_id=682](https://luis.lu.lv/pls/pub/prg_virz_frm.file_output?p_pvf_id=682)

## **5.6 Ja studiju virziens ir ticis akreditēts jau iepriekš, informācija par iepriekšējā studiju virziena akreditācijā izteikto ieteikumu ieviešanas rezultātiem un konstatēto trūkumu novēršanu**

“Konferenču tulkošanas” programmā trūkumu nebija, ieteikums aktivizēt studentu apmaiņu nav reāls studentu specifikas dēļ. Bet iespējams intensificēt videokonferences, Mock konferences, un iespēju gadījumā uzņemt kādu ārzemju studentu (ja tas māk latviešu valodā. Šajā uzņemšanā tādu nebija.

"Rakstiskās tulkošanas" programmā trūkumu nebija, ieteikums aktivizēt Erasmus mācībspēku un studentu apmaiņu izpildīt, tāpat izpildīts ieteikums stiprināt programmas sadarbību ar Latvijas augstskolām. Pilnībā izpildīts ieteikums piesaistīt programmai jaunus mācībspēkus – programmā jau strādā trīs programmas absolventi, no kuriem viens gatavojas aizstāvēt promocijas darbu. Viena programmas absolvente turpina studijas doktorantūrā.

Minētā rekomendācija veidot jaunu Latviešu bakalaura programmu, lai uzlabotu dzimtās valodas līmeni nav reāla.

Rekomendācija veidot kopīgu doktorantūru ar Ventspils augstskolu, nav reāla, jo VA strauji samazinās maģistratūras apjomu, un VA ir izveidojusi mazu kopēju doktorantūru ar Liepājas universitāti.

Rekomendācija plašāk iepirkt drukātos periodiskos izdevumus LU bibliotēkai runā pretī tendencei pāriet uz elektroniskiem izdevumiem.

Rekomendācija veidot panBaltijas pētniecības datu bāzi ir interesanta. Notiek darbs pie sākotnējās Latvijas datu bāzes izveides.



Rekomendācija veidot ilgtspējas stratēģiju ir atkarīga no kopējā LU finansējuma.

## Pielikums

---

**APSTIPRINĀTS**  
ar Izglītības un zinātnes  
ministrijas  
2002. gada 10. jūlija  
rikojumu Nr. 405

---

## PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0101

### Profesija

### Tulks

### Kvalifikācijas līmenis

5

### Nodarbinātības apraksts

Šajā profesijā strādājošie prot mutiski tulkot tekstus apgūtajās valodās. Tulka statusā strādājošie prot sniegt pakalpojumus starptautiskajās konferencēs, vietējo iestāžu organizētajās sēdēs un pasākumos ar ārzemju pārstāvju piedalīšanos. Tulks var strādāt visdažādākajās starptautiskajās un vietējās organizācijās, starp tām biznesa firmās, Eiropas Savienības organizētajos birojos gan Latvijā, gan ārzemēs. Tulks var tulkot lekcijas un interaktīvos seminārus, amatpersonu uzrunas, kā arī citas mutiskās saziņas formas. Šīs profesijas pārstāvji ir apguvuši mutiskās tulkošanas iemaņas (tai skaitā konsekutīvo jeb secīgo tulkošanu, sinhrono tulkošanu, čuksttulkošanu un kontakttulkošanu).

## 5.6.1 Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Mutvārdu tulkošana	<p>1.1. Tulkot no vienas svešvalodas dzimtajā valodā vai no vienas svešvalodas citā svešvalodā.</p> <p>1.2. Tulkot secīgi (konsekutīvi), izmantojot pierakstu (savas tulkotāja piezīmes), konferencēs, apspriedēs un sanāksmēs.</p> <p>1.3. Tulkot sinhroni*, izmantojot tehniku – austiņas un mikrofonu, konferencēs, apspriedēs, sanāksmēs.</p> <p>1.4. Veikt individuālu sinhronu tulkošanu (tulkošanu blakussēdētājam – čuksttulkošanu).</p> <p>1.5. Nodrošināt tulkojuma precizitāti, stilistisko atbilstību oriģinālam, adekvātu terminoloģijas lietojumu.</p>
2. Informācijas nodrošināšana svešvalodās	<p>2.1. Iegūt informāciju ar datortehnikas palīdzību.</p> <p>2.2. Apstrādāt iegūto informāciju ar interneta palīdzību svešvalodās.</p> <p>2.3. Apkopot internetā iegūto jaunāko informāciju par darba devēja norādītajiem jautājumiem, tēmām.</p>
3. Profesionālā izaugsme	<p>3.1. Sekot līdž jaunākajiem zinātnes un praktiskās tulkošanas atzinumiem.</p> <p>3.2. Piedalīties semināros, konferencēs, kas saistīti ar profesionālās izaugsmes iespējām.</p> <p>3.3. Pilnveidot savu valodas prasmi atbilstoši dzīvajai valodas attīstībai zemēs, kur šo valodu lieto.</p>
4. Komunikativitāte	<p>4.1. Pārzināt profesionāli nepieciešamās komunikācijas sistēmas, veidus, metodes, paņēmienus, to specifiku katrā attiecīgās valodas zemē.</p> <p>4.2. Pilnveidot savu komunikatīvo kompetenci, izkopt klausītāja, runātāja, rakstītāja, lasītāja kultūru, pilnveidot sevi kā lingvālu personību.</p> <p>4.3. Lai nodrošinātu kvalitatīvu komunikāciju, sekot līdzi jaunākajiem pētījumiem kultūras antropoloģijā, etnopsiholoģijā, psiholingvistikā. Iemiesot savā pieredzē to jaunākos atzinumus.</p> <p>4.4. Prast saskatīt sava darba veiksmes un neveiksmes un analizēt tās.</p>
5. Ievērot tulka darba ētiku	<p>5.1. Respektēt darba devēja prasības.</p> <p>5.2. Ievērot tulkojamo tekstu konfidencialitāti, ja to prasa iestādes, uzņēmuma, organizācijas intereses, t.i. ievērot tulka profesionālās ētikas kodeksu.</p>

### Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi :

tehniskā aprīkojuma nevainojamība; atbilstoša dzirdamība un redzamība, attiecīgo dokumentu pieejamība, lai varētu veikt iepriekšējās sagatavošanās darbu. Sinhronā tulkojuma veikšanai nepieciešami divi tulki, kas viens otru nomaina ik pēc 20 – 30 minūtēm.

### Īpašas prasības uzdevuma veikšanai:

laba dzirde, izkopta dikcija (tulkam), oratora māka, laba atmiņa, laba emocionāla pašregulācija.

\* Īpaša specializācija - sinhronā tulkošana

### Prasmes

Kopīgās prasmes	Specifiskās prasmes	Vispārējās prasmes
<ul style="list-style-type: none"> <li>• iegūt nepieciešamo profesionālo informāciju</li> <li>• izprast savstarpēji saistīto darba procesa daļu izpildes secību un to racionālu organizāciju</li> <li>• lietot nozares terminoloģiju, tehniskos standartus</li> <li>• lietot ar nozari saistītos normatīvos aktus</li> <li>• ievērot nozares profesionālo ētiku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• teicamas dzimtās un apgūtās svešvalodas zināšanas</li> <li>• novērtēt savu profesionālo iemaņu un prasmju atbilstību profesijas standartam un starptautiskā darba tirgus prasībām</li> <li>• analizēt, vērtēt un izmantot savas nozares pētījumus un jaunās tehnoloģijas</li> <li>• labi nostādīta balss</li> <li>• piezīmju tehnikas pārzināšana*</li> <li>• izmantot sinhronās tulkošanas tehniku</li> <li>• izmantot zināšanas tulkošanas teorijā un tehnikā</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• spēja labvēlīgi un lietišķi sazināties ar cilvēkiem</li> <li>• pārzināt un prast izmantot elektroniskos informācijas līdzekļus (e-pasts, datu bāzes terminoloģijā u.c.)</li> <li>• orientēties aktuālajos notikumos savā valstī un pasaulē</li> <li>• orientēties un prast papildināt zināšanas ekonomiskajos, politiskajos un kultūras procesos</li> <li>• izkopt, trenēt atmiņu</li> <li>• prast kritiski vērtēt, analizēt, sintezēt</li> <li>• piemēroties apstākļiem un stresa izturība</li> <li>• skaidri, saprotami izteikties un formulēt savas domas</li> </ul>

\*

Īpaša specializācija – sinhronā tulkošana.

## Zināšanas

Zināšanas		Zināšanu līmenis		
priekšstats	izpratne	pielietošana		
Darba valodas				
Dzimtā valoda				
Starpkultūru komunikācija				
Saskarsmes psiholoģija				
Tulkošanas teorija un metodika				
Mūsdienu tehnoloģijas profesionālajā tulkošanā				
Zināšanas par ekonomiskiem, politiskiem, sociālajiem un kultūras procesiem				
Zināšanas par priekšmetu jomu vai tulkošanas darba sfēru				
Darba drošības zināšanas				

### *Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:*

- Guntis Tomsons -Starptautiskās Praktiskās psiholoģijas institūta vicerektors;
- Andrejs Veisbergs - LU Moderno valodu fakultātes Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļas vadītājs, profesors, dr.philol.hab., Latvijas tulku un tulkotāju asociācijas prezidents.
- Ieva ZaubergaLU Moderno valodu fakultātes Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļas asociētā profesore, dr.philol.
- Jānis Sīlis -Ventspils augstskolas Tulkošanas nodaļas vadītājs, dr.philol.;
- Svetlana Mihailova -Starptautiskās Praktiskās psiholoģijas institūta Tulku fakultātes dekāne, as.prof.;
- Juris Kastiņš -Latvijas Universitātes profesors, dr.hab.philol.;
- Anna Vulāne -Latvijas Universitātes as.prof., dr.philol.;
- Silvija Kārkliņa - Valodu mācību centra direktore, Valodu skolotāju asociācijas priekšsēdētāja;
- Mudīte Treimane -Latvijas rakstnieku Savienības Tulkotāju sekcijas priekšsēdētāja;
- Larisa Iljinska - Rīgas Tehniskās Universitātes Valodu institūta direktore, as.prof., dr. philol.;
- Dace Lūse -Latvijas Universitātes docente, dr.philol.;
- Dina Sīle -LU Moderno valodu fakultātes Sastatāmās valodniecības un tulkošanas nodaļas pasniedzēja, M.philol.;
- Anna Gobzeme -ES akreditēts līgumtulks;
- Leonīds Baranovs -Latvijas tulku un tulkotāju asociācijas izpilddirektors.

### **Konsultanti:**

- Klaus Bischoff -Eiropas Komisijas Tulkošanas dienesta darbinieks;
- Patrick Twidle -Eiropas Parlamenta Tulkošanas dienesta darbinieks.

### **Profesijas standarta eksperti:**

- Ilze Stengrevica, LR Ārlietu ministrijas Informācijas departamenta direktore.